

# Förslag till ny översiktsplan för Tingsryds kommun

Tingsryds kommun, Kronobergs län



## **SAMRÅDSREDOGÖRELSE**

Miljö- och byggnadsförvaltningen

# INNEHÅLL

<b>INLEDNING .....</b>	<b>3</b>
<b>SAMMANFATTNING AV SAMRÅDET .....</b>	<b>3</b>
<b>ÖVERSIKT ÖVER INKOMNA SYNPUNKTER .....</b>	<b>4</b>
<b>YTTRANDEN .....</b>	<b>6</b>
Myndigheter, statliga verk med flera .....	6
Föreningar, företag och organisationer.....	36
Politiska nämnder.....	56
Kommunpartier .....	70
Grannkommuner .....	70
Kommunala förvaltningar, avdelningar och bolag.....	73
Enskilda.....	74
Samrådsmöten .....	76
<b>FÖRÄNDRINGAR AV PLANFÖRSLAGET .....</b>	<b>82</b>
Plankarta .....	82
Planbeskrivning.....	85

# INLEDNING

Översiktsplanen är ett strategiskt styrdokument som visar den långsiktiga viljeinriktningen av kommunens mark- och vattenanvändning. Alla kommuner ska enligt plan- och bygglagen ha en aktuell kommuntäckande översiktsplan. Syftet är att ge vägledning i hur kommunen ska användas, utvecklas och bevaras för att uppnå en attraktiv och hållbar kommun. Med översiktsplanen skapas en helhetsbild för hur funktioner hänger samman och strukturen för bebyggelse, trafiksystem och grönska. Översiktsplanen ska spegla kommunens viljeinriktning och lägga grunden för hur den fysiska miljön ska utvecklas framöver.

Översiktsplanen upprättas med standardförfarande i enlighet med bestämmelserna i plan- och bygglagen (2010:900).

Kommunstyrelsens beslutade 2024-10-21 § 221 att samråda med berörda enligt 5 kap 11-17 §§ plan- och bygglagen.

# SAMMANFATTNING AV SAMRÅDET

Förslag till ny översiktsplan har varit på samråd mellan 2024-11-04 och 2025-02-09 för att få in synpunkter från kommuninvånare, företagare, myndigheter, organisationer och grannkommuner. Underrättelse om samråd har annonserats i Smålandsposten och på kommunens digitala anslagstavla. Samrådet har även annonserats via fysiska anslagstavlor, i lokala livsmedelsbutiker samt på sociala medier för att nå ut till en så bred målgrupp som möjligt.

Samrådshandlingarna har presenterats i digitalt format som nås via kommunens hemsida. Fysiska PDF handlingar har funnits tillgängliga på kommunens bibliotek samt i kommunens medborgarkontor.

Tre fysiska samrådsmöten har hållits i Tingsryd, Rävemåla och Ryd. Vid dessa möten presenterades förslaget till ny översiktsplan, och deltagarna gavs möjlighet att ställa frågor och framföra sina synpunkter. Deltagarantalet var något högre i Rävemåla och Ryd, men givande diskussioner fördes på samtliga orter. En övervägande andel av deltagarna bestod av äldre personer. Ett samrådsmöte har också hållits med elever i årskurs 9 på Dackeskolan för att få in synpunkter från barn och ungdomar.

Totalt har 23 skriftliga synpunkter inkommit. Synpunkterna handlade om samtliga delar av översiktsplanen.

Samrådsredogörelsen syftar till att sammanställa synpunkter som inkommit under samrådet samt redogöra för kommunens ställningstaganden till inkomna synpunkter. Syftet är även att redogöra för de förändringar som tillkommit inför beslut om granskning av översiktsplanen.

## ÖVERSIKT ÖVER INKOMNA SYNPUNKTER

Insändare	Synpunkter	Datum
<b>Myndigheter statliga verk med flera</b>		
Länsstyrelsen Kronoberg	Har synpunkter	2025-02-05
Länsstyrelsen Blekinge	Har synpunkter	2025-02-05
Lantmäteriet	Inga synpunkter	2024-12-02
Trafikverket	Har synpunkter	2025-01-09
Svenska kraftnät	Har synpunkter	2024-12-11
Region Kronoberg	Har synpunkter	2025-02-13
Region Kalmar	Inga synpunkter	2025-02-06
<b>Föreningar, företag och organisationer</b>		
Skogsstyrelsen	Har synpunkter	2025-01-23
SSAM	Har synpunkter	2025-01-22
Telia (Skanova)	Har synpunkter	2024-11-04
Lantbrukarnas riksförbund	Har synpunkter	2025-02-03
Rydkampen och RYDS SPF F.I.S. (Föreningar i samverkan)	Har synpunkter	2025-01-20
<b>Räddningstjänsten</b>		
Wexnet	Inga synpunkter	2024-11-12
Kraftringen	Inga synpunkter	2025-02-28
Statens geotekniska institut	Har synpunkter	2025-01-05
Myndigheten för samhällsskydd och Beredskap	Har synpunkter	2025-01-05
Luftfartsverket	Har synpunkter	2025-01-05
Energimyndigheten	Har synpunkter	2025-01-05
Sveriges geologiska undersökning	Har synpunkter	2025-01-05
E.ON Sverige	Har synpunkter	2025-02-07
<b>Politiska nämnder</b>		
Miljö- och byggnadsnämnden	Har synpunkter	2025-02-10
Bildningsnämnden	Inga synpunkter	2024-12-02
<b>Kommunpartier</b>		
Kristdemokraterna	Har synpunkter	2025-02-02
<b>Grannkommuner</b>		
Lessebo kommun	Inga synpunkter	2024-12-11

Emmaboda kommun	Har synpunkter	2025-01-21
Olofströms kommun	Inga synpunkter	2025-02-03
Ronneby kommun	Har synpunkter	2025-02-05
Karlshamns kommun	Har synpunkter	2025-02-06
Alvesta kommun	Inga synpunkter	2025-02-10
<b><i>Kommunala förvaltningar, avdelningar och bolag</i></b>		
VA-avdelningen	Inga synpunkter	2024-12-19
Näringslivsavdelningen	Har synpunkter	2025-02-05
<b><i>Enskilda</i></b>		
Enskild 1	Har synpunkter	2024-11-04
Enskild 2	Har synpunkter	2025-02-11

# YTTRANDEN

## Myndigheter, statliga verk med flera

### Länsstyrelsen

#### Inledning

Tingsryd kommun har översänt ett förslag till översiktsplan till Länsstyrelsen Kronoberg 2024-11-04.

Länsstyrelsen ska enligt 3 kap. 10§ plan- och bygglagen (PBL) vid samråd om översiktsplan särskilt:

- ta till vara och samordna statens intressen,
  - tillhandahålla underlag för kommunens bedömningar och ge råd i fråga om sådana allmänna intressen enligt 2 kap. som hänsyn bör tas till vid beslut om användningen av mark- och vattenområden,
  - verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken tillgodoses, att miljökvalitetsnormer enligt 5 kap. miljöbalken följs och att redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
  - verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt, och
  - verka för att bebyggelse och byggnadsverk inte blir olämpliga med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion
- Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt. Lag (2020:76).

I rollen att ta tillvara och samordna statens intressen har Länsstyrelsen inhämtat synpunkter på förslaget till översiktsplan från berörda myndigheter.

Yttranden över planförslaget har inkommit från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Luftfartsverket (LFV), Svenska Kraftnät, Energimyndigheten, Skogsstyrelsen, Statens geotekniska institut (SGI), Trafikverket samt Länsstyrelsen i Blekinge län. SGU har avstått från att yttra sig specifikt i ärendet men lämnar generella synpunkter. Kopior av yttrandena har överlämnats till kommunen för kännedom.

#### Nu gällande översiktsplaner samt tillägg

Den nu gällande kommuntäckande översiktsplanen antogs år 2018. För Tingsryd tätort och Ryd tätort finns fördjupningar antagna 2013 respektive 2014. Dessa planer ska enligt kommunen implementeras in i den nya översiktsplanen och kommer att utgå när översiktsplanen har antagits.

Tematiska tillägg finns för Landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) samt för Vind. Dessa planer är antagna 2011. Kommunen har under 2023 tagit fram och antagit en planeringsstrategi enligt 3 kap plan- och bygglagen (PBL). Kommunen anger i

strategin att LIS- och Vindplanen är i behov av revidering. Även i Hållbarhetsbedömningen anges att planerna är inaktuella. Dock kommer planerna, enligt det nu aktuella samrådsförslaget, att gälla tills vidare.

### **Samlad bedömning**

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen tagit fram ett förslag till ny översiktsplan. Översiktsplanen är digital och är uppbyggd på ett pedagogiskt och användarvänligt sätt. Det är positivt att allt kartmaterial är samlat på ett ställe där lager kan tändas och släckas efter behov. Det är även möjligt att klicka på olika områden i kartan för att få upp mer information. För kommunens tätorter redovisas dessa var och en i ett särskilt avsnitt. Länsstyrelsen är också positiv till att samtliga texter i den digitala planen finns som pdf-filer att skriva ut. Översiktsplanens kartor finns här samlade i en kartbilaga. För varje redovisad sektor ges kommunens ställningstagande i punktform.

Hållbarhetsbedömningen är väl integrerad i planförslaget.

Länsstyrelsens sidhänvisningar i yttrandet avser pdf-filerna.

Översiktsplanen uppfyller de flesta av kraven på innehåll enligt 3 kap 3-6 §§ PBL. Kommunen behöver dock komplettera, förtydliga eller utveckla följande delar av planförslaget:

För frågor enligt 4 kap 11 § PBL sammanfattas dessa synpunkter nedan.

Riksintressena för kulturmiljöer - gällande och pågående arbete med riksintressebeskrivningarnas fördjupningar behöver ses över. Ställningstaganden är här viktigt att utgå från inför detaljplanering, förhandsbesked och lovhantering.

Riksintresse för kommunikation- Funktionsbeskrivning som beskriver riksintressena väg 27 och väg 29:s värden och funktion behöver förtydligas i avsnittet om riksintressen i översiktsplanen.

Riksintresse för totalförsvarets anläggningar (den civila delen) - Det ska redovisas hur detta tillgodoses. Samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el berörs. Vad som gäller för civil luftfart saknas även.

Riksintressen enligt 4 kap MB - Kommunen bör för Åsnenområdet redovisa sitt ställningstagande till turism med tanke på Nationalparken och behovet av tydlig vägledning inför nyetableringar.

Miljö kvalitetsnormer för vatten - Redovisningen bör förtydligas i pdf kartorna. Områden i behov av åtgärder för att minska näringsläckage och spridning av miljögifter, för att normerna ska kunna uppnås, bör redovisas.

Strandskydd och LIS – Det behöver förtydligas i översiktsplanen avseende hur befintliga LIS-områden gäller eller inte. Tydliga ställningstagande behöver redovisas för

Åsnenområdet, som förutom strandskydd har ett flertal andra intressen och höga naturvärden.

Mellankommunala intressen - En särskild redovisning av de mellankommunala och regionala intressena skulle underlätta läsningen av översiktsplanen.

Buller – Förhållningssätt och riktlinjer för planering i bullerutsatta lägen behöver förtydligas. Rådande säkerhetsavstånd och de byggnadsfria avstånden för allmänna vägar behöver framgå av översiktsplanen.

Farligt gods- Rekommenderade hänsyn vad gäller avstånd och behov av riskanalyser enligt RIKTSAM bör tas med.

Förorenade områden – Objekten i kartan behöver beskrivas och ställningstaganden kompletteras.

Radon - SGU:s kartering bör synliggjordes i kartmaterialet för att få en helhet.

Klimat - Kommunen bör komplettera med ställningstaganden för översvämning även inom befintlig bebyggelse. Riskerna för översvämning vid skyfall kan redovisas i karta. Vad som menas med att hänsyn till risk för översvämning inom grönområden kan förklaras närmare.

Uppgifter om beslutad regional klimatanpassningsplan från 2024 behöver redovisas.

Kraftledningar- Ledningarna behöver redovisas ihop med övrig planering i kartmaterialet.

För allmänna intressen enligt 2 kap ges råd och upplysningar om skogsbruk, infrastruktur och transport, vatten och avlopp samt elförsörjning.

### **Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL *Riksintressen***

I översiktsplanen redovisas under särskilt avsnitt kommunens riksintresse för yrkesfiske, friluftsliv, kulturmiljövård, kommunikationer, totalförsvarets militära del, naturvård, Natura 2000, rörligt friluftsliv och skyddade vattendrag.

Länsstyrelsen är positiv till hur riksintressena synliggörs i den digitala kartan. Det skulle dock vara bra om berörda riksintressena kunde visas även i kartorna som visar kommunens tätorter.

#### *Riksintresse för kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)*

Länsstyrelsen anser att översiktsplanens redovisning och ställningstagande av kommunens tre kulturmiljöer av riksintresse (Blidingsholm, Korrö och Ängsfruktsodlingsområdet vid södra Åsnen) är tillräcklig. Rättelse behöver dock göras för Blidingsholm. Länsstyrelsen uppmärksammar att texten om Blidingsholm [G 1] på sidan 24 i Hållbarhetsbedömningen anknyter till uttrycken i texten till den tidigare

riksintressebeskrivningen för Blidingsholm, inte till den nu gällande beskrivningen. Gällande riksintressebeskrivningar finns i länsvisa listor under rubriken Riksintressebeskrivningar på Riksantikvarieämbetets hemsida [www.raa.se/riksintressen](http://www.raa.se/riksintressen).

Länsstyrelsen uppmärksammar att åtta områden i kommunens gällande LIS-plan ligger inom riksintresset Ängsfruktodlingsområdet kring södra Åsnen [G 35] och ett område vid riksintresset Korrö [G 2].

Länsstyrelsen håller med om kommunens bedömning för Åsnenområdet att ett ökat besöks- eller boendeantal kan ha en positiv inverkan på riksintressets intentioner. Hänsyn till riksintressets bevarandevärden och att odlingsbar mark inte tas i anspråk är dock mycket angeläget för att utvecklingen inte ska stå i konflikt med riksintresset.

#### *Länsstyrelsens revidering av kulturmiljöer av riksintresse*

Det finns en gällande riksintressebeskrivning med motivering och uttryck för alla utpekade kulturmiljöer av riksintresse. Länsstyrelsen har även tagit fram fördjupade riksintressebeskrivningar som förtydligar områdets karaktärsdrag och innehåller riktlinjer för bland annat hur skada kan undvikas, och miljön vårdas, stärkas och utvecklas. Blidingsholm [G 1] fick uppdaterad riksintressebeskrivning och geografisk avgränsning 2019. Brister i riksintressebeskrivningen och den geografiska avgränsningen återstår att hantera för området Korrö [G 2]. Länsstyrelsens arbete med uppdateringen har här försenats bland annat på grund av Riksantikvarieämbetets översyn av kriterierna för riksintressen för kulturmiljövården. Länsstyrelsen planerar att handlägga området under 2025 eller 2026.

#### *Riksintresse för friluftsliv (3 kap. 6 § MB)*

Åsnen-Mien är kommunens enda riksintresse för friluftsliv. Det framgår även att grannkommunerna Växjö och Alvesta berörs av detta riksintresse. Länsstyrelsen bedömer att redovisningen av riksintresset för friluftsliv tillgodoses i översiktsplanen.

#### *Riksintresse för yrkesfiske (3 kap. 5 § MB)*

I kommunen finns kommunens enda område för yrkesfisket definierat, Åsnen och området runt sjön. Även grannkommunerna Växjö och Alvesta berörs av detta riksintresse. Länsstyrelsen bedömer att redovisningen av riksintresset för yrkesfisket har tillgodosetts.

#### *Riksintresse för kommunikationer (3 kap. 8 § MB)*

Väg 27 och Väg 29 är av riksintresse för kommunikationer inom Tingsryds kommun. För utpekade riksintressen finns en funktionsbeskrivning som beskriver riksintressets värden och funktion. Detta behöver förtydligas i beskrivningen av riksintressen i översiktsplanen. Väg 27 och väg 29 är befintliga utpekade riksintressen för väg i Tingsryds kommun och ska benämnas som sådana i översiktsplanen.

Det område som behöver bevakas i planprocessen är riksintressets anläggning inklusive det markanspråk som behövs för skyddande av infrastrukturen och eventuellt framtida utbyggnad samt de områden som påverkar eller påverkas av riksintresset.

*Riksintresse för totalförsvarets intressen (3 kap. 9 § miljöbalken)*

Det är bra att det i ställningstagandet uppges att kommunen ska samverka med Försvarsmakten i ärenden som berör riksintresse för totalförsvarets militära del. Även uppgifter om Ronneby flygplats behov av hinderfrihet och vad som gäller för stopp-område för höga objekt inom och utanför tätort redovisas.

Länsstyrelsen har remitterat Försvarsmakten om synpunkter. De har inte inkommit med något yttrande.

*Riksintresse för totalförsvarets anläggningar (den civila delen)*

I det fortsatta arbetet med översiktsplanen behöver kommunen redovisa och se över hur riksintresset för totalförsvarets civila del ska tillgodoses. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), LFV samt Svenska Kraftnät har till Länsstyrelsen inkommit med synpunkter angående detta, Synpunkterna biläggs i sin helhet.

MSB har beslutat att transmissionsnätet (stamnätet) för el utgör områden av riksintresse för totalförsvarets civila del. Svenska Kraftnät uppger att riksintresset för luftledning avser transmissionsnätets ledningsgator som är 50 meter plus ytterligare cirka 50 meter, som krävs för att förnya eller förstärka den befintliga ledningen. För två eller flera parallella luftledningar kan området för riksintresse vara större än 100 meter.

Tingsryds kommun berörs av riksintresset för samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el (TfC 0025) som MSB beslutade 25 oktober 2024. Mer information om MSB:s arbete med områden av riksintresse finns på MSB:s webbsida Riksintresse.

MSB uppger att de inte kan utläsa om eller hur totalförsvarets civila intressen har tillgodosetts i översiktsplanen. Målet för det civila försvaret är att beakta som stöd och utgångspunkt i det arbetet. Vidare kan slutsatser ur kommunens risk- och sårbarhetsanalys (RSA) samt identifieringen av samhällsviktig verksamhet utgöra underlag till arbetet med att omhänderta totalförsvarets intressent.

På MSB:s webbsida Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen finns mer information om hur totalförsvarets civila intressen kan beaktas i samhällsplaneringen och den fysiska planeringen

Luftfartsverket (LFV) uppger i sitt yttrande att ingenting nämns om flyghinder för den civila luftfarten. Vad som gäller civil luftfart bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV remitteras i dessa ärenden. Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, vindkraft, skyltar, konstverk, byggnader etcetera som är högre än 20 meter över mark eller vattenyta ska remitteras till LFV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium och även om objektet innefattas i kommunala planer.

*Riksintressen enligt 4 kap. MB*

I Tingsryds kommun finns geografiskt utpekade riksintressen enligt 4 kap. MB 2-8 §§. Det är områden för det rörliga friluftslivet (2 §), områden för skyddade vatten,

Bräkneån och Mörrumsån med tillhörande käll- och biflöden (,6 §) och Natura 2000 områden (8 §).

En generell synpunkt är att det under riksintresse 4 kap saknas hänvisning till gällande paragrafer i lagtexten.

Åsnen är ett geografiskt utpekade riksintresseområde enligt 2 § 4 kap MB, det rörliga friluftslivet. Kommunen bör för Åsnenområdet tydligare redovisa ställningstagande till turism med tanke på Nationalparken. Detta är angeläget som vägledning inför till exempel nyetableringar av campinganläggningar och vid mellankommunala frågor. Avseende Natura 2000-områden bör texten kompletteras med att även åtgärder utanför området kan omfattas av tillståndsplikt.

### ***Miljökvalitetsnormer***

#### *Vatten*

Länsstyrelsen anser att kartorna i pdf dokumentet sidan 137-139 för denna del kan göras större och att det kan förtydligas vad de olika kartorna visar. Det är bra att kommunen särskilt belyser vikten av att minska utsläpp från små avlopp och reningsverk, samt efterbehandling av förorenade områden.

Länsstyrelsen saknar en tydligare redovisning av de områden som är i behov av åtgärder för att minska näringsläckage och spridning av miljögifter, för att normerna ska kunna uppnås.

#### *Luft*

När det gäller miljö kvalitetsnormer för luft hänvisas till lagstiftningen att varje kommun ska kontrollera sin luftkvalitet och att kommunen samarbetar med luftvårdsförbundet. För Tingsryds kommun är målet att mätningarna ska genomföras vart tredje år.

Länsstyrelsen anser att redovisningen av miljö kvalitetsnormer för luft är tillräcklig.

### ***Strandskydd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen***

Kommunen anger att när LIS-planen reviderats ska det nya förslaget implementeras i översiktsplanen. Länsstyrelsen anser att det behöver förtydligas i översiktsplanen avseende hur befintliga LIS-områden enligt LIS- planen ska gälla eller inte. Detta är nu oklart då LIS-planen fortsatt är gällande samtidigt som områden har utökats enligt det nu aktuella förslaget.

I Tingsryd tätort har området vid Tikens västra strand utökats söder om Mårslycke. Det behöver här närmare utredas hur utökningen påverkar strandskyddets syften. På samma sätt finns i Urshult ett större område utpekade vid sjön Åsnen. Det framgår inte om exploatering av området är förenligt med strandskyddet eller med de höga naturvärden som finns i Åsnenområdet.

Sjön Åsnen är av riksintresse för naturvärden och friluftslivet samt utpekade som geografiskt riksintresse. Den är också utpekade som Ramsar-område.

I Ryd och Rävemåla finns också utpekade områden för sjönära boenden. Länsstyrelsen konstaterar att kommunen inte har redovisat vilka särskilda skäl som åberopas för ett strandskyddsupphävande i dessa orter. Om särskilda skäl inte föreligger är det inte möjligt att exploatera området.

### ***Mellankommunala frågor***

Länsstyrelsen anser att de mellankommunala frågorna är tillräckligt redovisade. Det skulle dock underlätta läsningen av översiktsplanen om de mellankommunala och regionala intressena redovisades samlat tillsammans med ställningstaganden.

I översiktsplanen hänvisas till planer på nybyggnation och utveckling av flera vägar som ansluter till Blekinge (s. 32–33). Detta kan leda till ett minskat vattenflöde som allvarligt kan skada vattendragets ekosystem. Länsstyrelsen Blekinge understryker vikten av att trummorna ska vara rätt dimensionerade. Vidare bör broar byggas så höga att det går att paddla och köra små båtar under dem.

Det är angeläget att hänsyn tas till de gemensamma markavvattningsföretagen i Kronoberg och Blekinge liksom eventuell återställande av tidigare våtmarker eller anläggande av nya. Även anläggningar som är belägna långt nedströms planområdet kan bli berörda.

Länsstyrelsen Blekinge betonar att Bräkneån och Mörrumsån med tillhörande käll- och biflöden är utpekade som riksintresse för skyddat vatten enligt Naturvårdsverkets vägledning (s. 103). Vattenkraft samt vattenreglering eller vattenledning för kraftändamål får inte utföras i dessa åar med tillhörande käll- och biflöden.

Det finns även minst 8 gemensamma vattenområden (avrinningsområden) mellan Blekinge och Tingsryds kommun som är utpekade vattenförekomster med fastställd miljö kvalitetsnorm (MKN) god ekologisk status 2033, samt god kemisk status. Länsstyrelsen instämmer i kommunens ställningstagande att översiktsplanen inte ska påverka möjligheten att uppnå de uppsatta miljö kvalitetsnormerna för vatten, fisk och musselvatten i de gemensamma berörda vattenförekomsterna.

Det finns också ett gemensamt vattenskyddsområde, Långasjön, mellan Tingsryds kommun och Karlshamn kommun. Länsstyrelsen instämmer i Tingsryds kommuns ställningstagandet (s. 104–105).

### ***Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion***

#### ***Buller***

I översiktsplanen är kommunens förhållningssätt/riktlinjer för planering i bullerutsatta lägen otydligt. I några punkter under rubriken Mark- och vattenanvändning och Transportinfrastruktur redovisas detta, men det framgår inte vilken planering/förhållningssätt kommunen har för att bygga i bullerutsatta lägen (nära vägar och industrier). Under varje tätort tas dock industrier och deras karaktär upp. Här bör man förtydliga att buller behöver utredas vid detaljplaneläggning.

#### ***Generella säkerhetsavstånd samt trafikbuller***

För allmänna vägar gäller generellt ett byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägens vägområde. Länsstyrelsen har för vissa större vägar beslutat om utökat byggnadsfritt avstånd. Med hänsyn till risk för olycka med farligt gods och buller kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för både väg och järnväg.

Rådande säkerhetsavstånd och de byggnadsfria avstånden utgör en viktig utgångspunkt i planeringen, både utifrån trafiksäkerhet och människors hälsa där bullerfrågan är en viktig aspekt i lämplighetsbedömningen. Länsstyrelsen uppmärksammar kommunen om att dessa avstånd med tydlighet ska framgå av översiktsplanen.

#### *Farligt gods*

Riksväg 27, 29 samt väg 119, 120, 122 och 126 pekats ut som rekommenderade primärvägar för farligt gods.

Länsstyrelsen hänvisar till riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen (RIKTSAM), som berör vägar och järnvägar där farligt gods transporteras. Enligt riktlinjerna ska riskhanteringsprocessen beaktas inom 150 meters avstånd från en transportled för farligt gods. Det minsta bebyggelsefria avståndet som eftersträvas mellan transportled och bebyggelse är 30 meter. Länsstyrelsen har för övrigt inga synpunkter på kommunens redovisning av farligt gods.

#### *Potentiellt förorenade områden*

De förorenade områdena som finns med i Länsstyrelsens ebh-stöd finns med i en översiktlig karta, dock finns det ingen beskrivning av objekten. Det finns ett kort ställningstagande om att närmare utredningar ska göras inför planläggning. Länsstyrelsen bedömer att fler ställningstaganden behöver redovisas, till exempel vilka områden som prioriteras att utredas.

#### *Radon*

Ingen översiktlig radonriskkartering har utförts. Kommunen hänvisar under ställningstagande till SGU:s kartering avseende gammastrålning (uran) och att vid behov kan mätning av radonhalt mätas i marken. Länsstyrelsen anser att det hade varit bra om SGU:s kartering togs upp som ett planeringsunderlag för att få en helhet.

#### *Klimatrelaterade risker*

Kommunen ska i sin översiktsplan ge sin syn på risken för översvämning, ras, skred och erosion och beskriva hur riskerna kan upphöra eller minska. För varje område med utvecklad bebyggelse listas både ställningstaganden och hänsynstaganden kopplat till översvämning, vilket är bra och bör ge tydlig vägledning i den fortsatta planeringen.

Länsstyrelsen anser att kommunen bör komplettera med ställningstaganden och hänsynstaganden även inom befintlig bebyggelse vad gäller risk för översvämning eftersom även befintlig bebyggelse kan påverkas av översvämning och riskerna ofta behöver hanteras i ett större sammanhang. Även riskerna för översvämning vid skyfall skulle kunna redovisas i karta, om kommunen har ett sådant underlag. Det framgår inte tydligt om hänsyn till översvämningrisker endast är kopplade till höga

vattennivåer i sjöar och vattendrag eller om de även avser översvämningsrisk vid skyfall. Det är viktigt att kommunen hanterar risker både kopplat höga flöden och skyfall.

Kommunen har bra och rimliga ställningstaganden kopplat till ras, skred och erosion. Även "geoteknik" listas som en aspekt att ta hänsyn till för de områden som berörs. SGU avstår från att yttra sig och lämnar generella synpunkter rörande planremisser: De hänvisar till bilagda allmänna riktlinjer samt checklista gällande kommunala planer <https://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/kommunal-planering/>.

Kommunen har valt att beskriva höga temperaturer och värmeböljor. Som underlag kan MSB:s värmekartering användas för att identifiera områden som blir särskilt varma.

Länsstyrelsen beslutade den 10 december 2024 om regional klimatanpassningsplan. Planen innehåller både åtgärder för länsstyrelsen och rekommenderade kommunåtgärder. Den finns att ladda ner på Länsstyrelsens hemsida.

#### *Översvämning*

Kommunen har beskrivit hänsynstagande till risk för översvämning även för grönstruktur. Kommunen skulle kunna förtydliga vad som menas med att hänsyn ska tas till risk för översvämning inom dessa områden. Det är positivt att välja att lägga grönområden där det finns risk för översvämning så att den kan användas som en "buffert" mot bebyggelse. Kommunen kan även välja att använda grönstrukturen för klimatanpassningsåtgärder men då behöver behov och lämpliga områden utredas för att åtgärderna ska bli effektiva. Kommunen har exempelvis beskrivit åtgärder som ökar tillgängligheten kopplat till grönområden. På samma sätt kan åtgärder beskrivas som gör att områdena kan användas för att aktivt hantera risk för översvämning. I de mer generella ställningstagandena kopplat till grönstruktur nämns bland annat ekosystemtjänster. De reglerande ekosystemtjänsterna kan användas för klimatanpassning.

#### *Kraftledning*

I Tingsryds kommun har Svenska kraftnät två 400 kV-ledningar tillhörande transmissionsnätet för el. Ett arbete pågår även med ny 400 kV-ledning mellan Nybro och Olofströms kommun. Denna ledning kommer att löpa parallellt med befintlig ledning genom Tingsryds kommunens sydöstra del. Detta redovisas i översiktsplanen. Driftsättning beräknas till 2027. Se vidare yttrande från Svenska kraftnät samt Energimyndigheten.

Länsstyrelsen anser att ledningarna bör redovisas ihop med övrig planering i översiktsplanens kartmaterial och att det i teckenförklaringen ska framgå att ledningarna tillhör transmissionsnätet för el på en spänningsnivå på 400 kV. Förändringar i elförsörjningen är anmälningspliktiga enligt elberedskapslagen. Samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätet. Det framgår att lämpliga skyddsavstånd ska beaktas. Det skulle dock kunna förtydligas vad som avses, till exempel för magnetfält och kraftledningar.

***Länsstyrelsens rådgivande synpunkter gällande övriga allmänna intressen  
Bostadsförsörjning***

Enligt 1 § tredje stycket Lagen (2000:1383) om kommunernas bostadsförsörjningsprogram ska kommunfullmäktige anta riktlinjer för bostadsförsörjningen under varje mandatperiod.

I översiktsplanen under Kommunala program och strategier mm listas Tingsryds kommuns bostadsförsörjningsprogram från 2021.

Länsstyrelsen anser att kommunen på ett bra sätt har kopplat bostadsförsörjningsprogrammet till vad som redovisas i översiktsplanen för framtida behov av bostäder. Dock nämns inget om pågående arbete med riktlinjer enligt lagkravet för den nu aktuella mandatperioden.

***Gestaltad livsmiljö***

Propositionen 2017/18:110 Politiken för gestaltad livsmiljö beslutades av riksdagen 2018. Det politiska målet slår fast att arkitektur, form, design, konst och kulturarv har avgörande betydelse i samhällsbygget. Gestaltning handlar såväl om hur vi tar omhand och utvecklar befintliga miljöer som hur den framtida bebyggelsen ska placeras och utformas.

Länsstyrelsen konstaterar att det under Bebyggelse i översiktsplanen, sidorna 24-28 redovisas att gestaltning och utformning av kommunens bymiljöer ska prioriteras. Byarna ska präglas av levande, gröna och trygga miljöer.

Länsstyrelsen är positiv till kommunens intentioner. Dock skulle det bli tydligare om ställningstaganden avseende gestaltad livsmiljö togs upp specifikt för de olika orterna.

***Jord- och skogsbruk (3 kap. 4 § MB)***

Enligt 3 kap 4 § MB får brukningsvärd jordbruksmark tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

I översiktsplanen har kommunen tagit fram ett antal ställningstaganden att utgå ifrån för att bedöma möjlighet till byggnation på brukningsvärd jordbruksmark. Kriterierna är uppdelade för sammanhållen bebyggelse och enstaka byggnation. Länsstyrelsen är positiv till redovisningen som är i linje med lagstiftningen.

Under Jordbruk samt Regionala styrdokument saknas Kronobergs livsmedelsstrategi.

Enligt 3 kap 4§ ska skogsmark som har betydelse för skogsnäringen så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt försvåra ett rationellt skogsbruk. Översiktsplanen har remitterats till Skogsstyrelsen i vilkas uppgifter ingår att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling och hushållning med naturresurser. Skogsstyrelsen uppger att de saknar information om Skogsstyrelsens formella skydd, naturvårdsavtal. De vill också uppmärksamma på att nya områden kan ha skyddats

som biotopskyddsområden och naturvårdsavtal eller identifierats som nyckelbiotoper. Aktuella uppgifter om miljövärden i skogen, finns på [www.skogsstyrelsen.se/skogenssparlor](http://www.skogsstyrelsen.se/skogenssparlor). Dessa register fylls kontinuerligt på med nya områden. Om biotopskyddsområden beslutade av Skogsstyrelsen, berörs av åtgärder som riskerar att skada naturvärden inom dessa ska en ansökan om dispens skickas in till Skogsstyrelsen.

Under Regionala styrdokument saknas Regional skogsstrategi för Småland, likaså koppling till texten Skogsbruk under Riksintressen och andra värden. Förslag på skrivning: "... i enlighet med den regionala skogsstrategin ska bidra till en utveckling där företagande med koppling till skogens resurser stärks och där fler av skogens värden nyttjas på ett hållbart sätt."

#### *Naturmiljö och områdesskydd*

Under kommunala utgångspunkter för Regionala styrdokument saknas uppgift om att Kronobergs natur, 1989 är ett naturvårdsprogram.

#### *Infrastruktur och transporter*

Funktionellt prioriterat vägnät

Trafikverket har tillsammans med länsplaneupprättarna tagit fram ett underlag och pekat ut ett funktionellt prioriterat vägnät som bedöms vara av särskild vikt för nationell och regional tillgänglighet.

För Tingsryds kommun är det väg 27 och väg 29 som regionalt viktig väg samt väg 120 och väg 126 som kompletterande regionalt viktiga vägar som är utpekade. Det ska i översiktsplanen med tydlighet framgå vilka vägar inom kommunen som är en del av det funktionellt prioriterade vägnätet.

#### *Statlig väg*

Kommunen bör komplettera planförslaget gällande förslag på åtgärder på statligt vägnät. Det bör tydligt framgå vilka åtgärdsförslag som är kommunala önskemål och vilka som kommunen och Trafikverket gemensamt verkar för att genomföra.

#### **Vatten och avlopp**

Länsstyrelsen konstaterar att den kommunala vattenförsörjningsplanen saknas i listan med kommunala styrdokument. Under avsnittet för kommunalt vatten och avlopp anges att kommunen håller på att ta fram en vattenförsörjningsplan i syfte att säkerställa en långsiktig hållbar dricksvattenförsörjning. Länsstyrelsen upplyser om att texten behöver ändras då kommunens vattenförsörjningsplan är framtagen och beslutad 2020.

Länsstyrelsen anser att kommunens ställningstagande för dagvatten är bra. Kommunen uppger att en ny dagvattenpolicy ska tas fram. Länsstyrelsen vill dock påminna om att ett helhetsperspektiv behöver tas för dagvatten, då det oftast inte följer ett planområde (en detaljplan). Dagvatten kan med fördel beaktas med utgångspunkt utifrån dess påverkan på MKN per vattenförekomst.

Kommunen har ännu inte tagit fram en vattentjänstplan i enlighet med lagförändringen i lagen om allmänna vattentjänster. VA-plan, från 2020 och VA-policy, från 2019 listas under kommunala styrdokument. Inget nämns om kommunens eventuellt pågående arbete med en vattentjänstplan.

### ***Miljö, klimat och energi***

#### *Miljö*

Länsstyrelsen konstaterar att de nationella och regionala miljömålen är väl representerade i förslagets inledande kapitel Utgångspunkter. I förslaget redovisas tydligt de olika nivåerna inom samhällsplaneringen och sätter in översiktsplanen i sitt sammanhang.

Det är positivt att kommunen lyfter fram trafikslagen cykel och kollektivtrafiken och dessutom avser att binda samman dessa transportmedel. Även andra typer av insatser som planeras för ökad cykling som till exempel cykelparkeringar, hastighetstämpande insatser för vägtrafik och grönstruktur tas upp.

#### *Energiproduktion och elförsörjning*

När det gäller energiproduktion är det positivt att kommunen lyfter fram energieffektivisering och minskad konsumtion av energi. Det är även föredömligt att kommunen är tydlig i sitt ställningstagande om utfasning av fossil energianvändning, energieffektivisering och att utveckla och främja lokal förnybar energiproduktion.

Avsnittet om elförsörjning är bra och ger en översiktlig bild av kommunens elnät. Dock skulle det kunna fördjupas ytterligare och tydligare redogöras för kommunens behov och förutsättningar för elförsörjning. Behovet skulle kunna hanteras genom framtagning av en lokal energiplan för Tingsryds kommun. Länsstyrelsen deltar just nu i ett projekt "Smarta elsystem i Kalmar och Kronobergs län", vars syfte just är att stödja kommuner som tar fram lokala energiplaner. Vi vill därför uppmuntra Tingsryds kommun till att fatta beslut om att utveckla en lokal energiplan, under projektets aktiva fas 2025-2026.

#### *Vindkraft och solceller*

Elområde 4, som kommunen och länet ingår i, har ett stort underskott av elproduktion, vilket leder till högre elpriser för såväl företagare som invånare. Översiktsplanen, med eventuella tematiska tillägg för energiproduktion, är viktig för att underlätta utbyggnaden av ytterligare energiproduktion.

Länsstyrelsen är positiv till att kommunen lyfter fram solkraftens potential och anger vissa riktlinjer för lämplig placering. Detta avsnitt skulle dock kunna utvecklas ytterligare och ange mer avgränsad geografisk information.

Energimyndigheten uppger att ytor som kan vara lämpliga för solcellsanläggningar är "ytor med låg bonitet, tidigare "störd" mark samt ianspråktagna markområden med utrymme för kompletterande användning. Anvisningar kan också gälla allmänna anpassningsvillkor för solcellsanläggningar där särskild hänsyn är krav till förmån för andra intressen och värden."

Länsstyrelsen uppger även om att utöver att samråda om en solpark enligt 12 kap 6 § miljöbalken kan så kallat frivilligt tillstånd enligt 9 kap. miljöbalken sökas.

#### *Naturvärden*

I översiktsplanen redovisas kommunens olika naturvärden översiktligt. Länsstyrelsen anser att kommunen bör överväga om ställningstaganden för dessa värden ska vara mer långtgående /specifika utöver det som lagstiftningen i miljöbalken kräver. Detta för att överensstämna med kommunens intentioner i till exempel solcellsärenden och vindkraft.

#### *Invasiva arter*

Kommunen planerar för båtbyggor vid Ryd. Hönshyltefjorden är ett vatten med stora problem med den invasiva arten sjögull. Kommunen uppger i översiktsplanen att en förutsättning för utveckling med byggor är att sjögull bekämpas. Vid Idekullabron, där byggorna planeras att anläggas, finns idag stora bestånd. Likaså i dess närområde. Det förekommer att båtar kör igenom dessa bestånd, vilket medför en stor spridning av arten. Även om sjögull bekämpas just vid platsen där byggorna planeras att anläggas ser vi att det inte är lämpligt att öka båttrafiken så länge det finns sjögull i närområdet.

#### *Friluftsliv och grönstruktur*

Länsstyrelsen är positiv till kommunens intentioner om att främja friluftslivets utveckling i hela kommunen där åtgärder i första hand planeras ske intill befintliga friluftsleder. Särskilt prioriterade vandrings- och cykelleder är Sydostleden, Banvallsleden, Åsnen runt och Utvandrarleden.

Kommunen uppger att en grönstrukturplan som ska vara vägledande vid exploatering och planering ska tas fram. Länsstyrelsen är positiv till detta.

#### **Kulturmiljövård**

##### *Kulturhistoriskt underlag för vattenanknutna kulturmiljöer*

Sedan drygt tio år inventerar Länsstyrelsen vattenanknutna kulturmiljöer i länet. Kunskapsunderlagen är till hjälp för att hitta lösningar för vandringshinder och för biotopvård som även tar hänsyn till viktiga kulturmiljöer. Tingsryds kommun berörs av rapporterna:

- Vattenanknutna kulturmiljöer vid Mieån (2015)
- Vattenanknutna kulturmiljöer vid Mörrumsån (2016)
- Vattenanknutna kulturmiljöer vid Bräkneån (2017)
- Vattenanknutna kulturmiljöer inom Bräkneåns avrinningsområde i Kronobergs län HARO 84 Hyllesbäck, Tingsryds kommun (2022)
- Vattenanknutna kulturmiljöer inom Mieåns avrinningsområde i Kronobergs län HARO 85 Tingsryd kommun (2022)
- Vattenanknutna kulturmiljöer inom Mörrumsåns avrinningsområde i Kronobergs län HARO 86 Del 1 – Alvesta, Tingsryd och Uppvidinge kommuner (2022)

De äldsta rapporterna finns tillgängliga på Länsstyrelsens hemsida. Övriga rapporter har ännu inte publicerats men finns tillgängliga via Länsstyrelsens kulturmiljöenhet. I Länsstyrelsens webbGIS finns utdrag från rapporterna för respektive plats.

#### *Gröna kulturarvet*

Länsstyrelsen vill framhålla att parker, grönområden och naturområden är en del av kulturarvet; såväl som fysiska uttryck för mänskliga aktiviteter som innehållande biologiskt kulturarv. Mer information om biologiskt kulturarv finns i Riksantikvarieämbetets Vårda väl-serie, vilken finns tillgänglig på deras hemsida, [www.raa.se/vardaval](http://www.raa.se/vardaval).

#### *Kulturmiljöprogram*

Det saknas uppgift huruvida det kommunala kulturmiljöprogrammet, framtaget 1992, planeras att aktualiseras. Det saknas även en karta över dessa utpekade områden. Det kommunala kulturmiljöprogrammet är gammalt och behöver uppdateras. Länsstyrelsen vill informera om att det finns möjlighet att delfinansiera framtagande av ett nytt kulturmiljöprogram med hjälp av kulturmiljöbidrag sökt från Länsstyrelsen.

Angående inventeringen av de centrala kvarteren i Tingsryds tätort saknas det uppgift om vilket år den är framtagen. Enligt Länsstyrelsens uppgift är det 2013.

Länsstyrelsen vill här förtydliga, att ett område finns med i ett regionalt kulturmiljöprogram, innebär inte att det finns ett juridiskt bindande skydd för detta. Det är att betrakta som ett kunskapsunderlag med utpekade bevarandevärda områden och övergripande riktlinjer. Kommunen tar ställning till dessa miljöer genom egna riktlinjer och skyddsbestämmelser.

Länsstyrelsen uppmärksammar att flera områden för utveckling i kommunens tätorter, utpekade i avsnitt "Tätorter", ligger i närheten eller i anslutning till områden för det regionala kulturmiljöprogrammet, Väckelsång (16) respektive Linneryd (5). I Konga hamnar några områden för utveckling av såväl bebyggelse som verksamhet/industri delvis även inom kulturmiljöprogrammet, Södra Sandsjö och Konga (9). Värdefull kulturmiljö behöver redovisas tydligare, förslagsvis genom lager i plankartorna.

#### *Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse*

Kommunen uppger på s 115 att det finns åtta kyrkomiljöer skyddade som kyrkliga kulturminnen, samt två byggnadsmiljöer som är skyddade som enskilda byggnadsminnen. Kommunen redovisar ställningstaganden för byggnadsminnena. Närmare redovisning av kyrkomiljöerna saknas dock. En karta över bebyggelsemiljöer skyddade enligt kulturmiljölagen saknas även.

#### *Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap kulturmiljölagen (1988:950)*

Länsstyrelsen tycker det är positivt att bebyggelsemiljöer skyddade enligt kulturmiljölagen uppmärksammas, och vad skyddet i korthet innebär. Länsstyrelsen vill dock uppmärksamma att det inte är alla delar av kyrkomiljöer som är skyddade enligt lagen, utan enbart kyrkobyggnader och kyrkogårdar byggda innan 1940. I Tingsryds kommun är 8 kyrkomiljöer tillståndspliktiga enligt kulturmiljölagen:

- Almundsryds kyrka och begravningsplats

- Linneryds kyrka och begravningsplats
- Södra Sandsjö kyrka och begravningsplats
- Tingsås kyrka och begravningsplats
- Urshults kyrka och begravningsplats
- Väckelsånga kyrka och begravningsplats
- Älmeboda kyrka och begravningsplats
- Älmeboda gamla begravningsplats

#### *Byggnadsminnen enligt 3 kap kulturmiljölagen (1988:950)*

Det är positivt att kommunen uppmärksammar två byggnadsminnen i Tingsryds kommun - Lidhems säteri samt kyrkstallar, sockenstuga och sockenmagasin i Linneryd. Men det saknas en karta över var de ligger i kommunen. Det saknas även närmare uppgifter om vad skyddet innebär. Enligt kulturmiljölagen 3 kap 2 § anger länsstyrelsen genom skyddsbestämmelser på vilket sätt byggnaden ska vårdas och underhållas samt i vilka avseenden den inte får ändras. Föreskrifterna kan också innehålla bestämmelser om att ett område kring byggnaden skall hållas i sådant skick att byggnadsminnets utseende och karaktär inte förvanskas.

#### *Fornlämningar och fornvård*

Under rubriken "Fornlämningar", s. 114, anges ställningstagandet:

- Kommunens inställning är att förekomsten av fornlämningar inte ska få försvåra utbyggnad i strategiska lägen.

Länsstyrelsen vill här påminna om att det är Länsstyrelsen som ytterst har ansvaret för fornlämningarna i länet. Det är Länsstyrelsen som fattar beslut om tillstånd till ingrepp i fornlämningar och det är Länsstyrelsen som avgör vilka eventuella arkeologiska insatser som krävs då tillstånd till ingrepp i fornlämning medges.

Det vore bättre med ett ställningstagande där det klart och tydligt framgår att kommunen strategiskt avser att ta hänsyn till fornlämningar och i största möjliga mån skydda dem i till exempel detaljplaner.

#### *Social hållbarhet*

Länsstyrelsen anser att sociala hållbarhetsaspekter har integrerat, och synliggjort på ett bra sätt i översiktsplanen.

I hållbarhetsbedömningen är det väl redovisat att särskilt fokus ska läggas på att barn- och ungdomar, äldre och personer med funktionsnedsättning har möjlighet att ta sig till skola, arbete och fritidsaktiviteter i gång- och cykeltrafik. Behovet av tillgängliga grönområden för rekreation, folkhälsa och sociala sammanhang lyfts, liksom vikten av att främja möten och minimera segregation mellan bostadsorter och områden.

Något som översiktsplanen med fördel skulle kunna förtydliga är hur samråden genomförs med hänsyn till jämställdhets- och jämlikhetsaspekter. Det skulle kunna redovisas hur samråden kommuniceras ut, val av tider eller andra åtgärder för att nå en bred målgrupp. Synpunkter från samrådsförfarandet skulle kunna följas upp för att få en bild av vilka grupper som lämnat synpunkter, exempelvis i relation till ålder och kön.

Översiktsplanen har till viss del fått med ett brottsförebyggande och trygghetsskapande perspektiv i översiktsplanen, bland annat genom att inbegripa trafiksäkerhet samt genom att belysa olika förbindelsestråk.

Det är mycket positivt att kommunen genomfört en barnkonsekvensanalys, där inkludering och delaktighet av barn i processen har prioriterats. Uppgifter kopplade till barns olika förutsättningar, exempelvis funktionsnedsättning, liksom om/hur barn varit involverade i framtagningsprocessen

### **Hållbarhetsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning**

Ett avgränsningssamråd har hållits med Länsstyrelsen 2024-05-14. Miljökonsekvensbeskrivningen har, mot bakgrund av avgränsningssamrådet med länsstyrelsen begränsats till följande frågeställningar i sak: - Miljö kvalitetsnormer - Riksintressen och andra värden - De nationella miljö kvalitetsmålen och regionala miljö målen - Klimatpåverkan och klimatanpassning - Sociala, ekologiska och ekonomiska konsekvenser.

Till översiktsplanen har därefter en Hållbarhetsbedömning innehållande miljökonsekvensbeskrivningen tagits fram.

Länsstyrelsen är positiv till att översiktsplanens konsekvenser tagits fram utifrån ett helhetsperspektiv där sociala och ekonomiska aspekter tillförts de miljömässiga, miljökonsekvensbeskrivningen, enligt lagstiftningen i miljöbalken.

I Hållbarhetsbedömningen under Regionala utgångspunkter samt i översiktsplanen på sidan 13 behöver det finnas uppgift om att en ny regional utvecklingsstrategi har antagits.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsarkitekt Leila Aalto med planarkitekt Eleonore Björnberg som föredragande.

### **Kommentar**

#### **Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL Riksintressen**

Tanken är att översiktsplanen i huvudsak ska läsas digitalt. I den digitala översiktsplanen finns ett kapitel vid namn "Alla kartor" där samtliga kartor, till exempel över riksintresse och tätorter, finns samlade.

#### *Riksintresse för kulturmiljövård (3 kap. 6 § MB)*

Kommunen kompletterar kapitlet Riksintresse och andra värden med följande information: "För flera riksintressen finns en fördjupad riksintressebeskrivning och kartredovisning. Riksintressebeskrivningen anger och motiverar de värden som legat till grund för utpekandet. I beskrivningen framgår hur områdets värden kan bevaras och utvecklas samt vilka objekt, strukturer och egenskaper som inte får påtagligt skadas. Du kan ta del av riksintressebeskrivningarna genom att klicka på utpekade områden i kartorna."

Beskrivningen för Blidingsholm revideras i enlighet med nu gällande beskrivning.

I kapitlet Mark- och vattenanvändning samt underavsnitten Natur och friluftsliv samt Besöksnäring och turism tillkommer ställningstagande kring den framtida utvecklingen. Dessa ställningstagande berör även områden som är utpekade som riksintresse för kulturmiljövård.

*Länsstyrelsens revidering av kulturmiljöer av riksintresse*

Kommunen ser positivt på att Länsstyrelsen arbetar med att ta fram fördjupade och aktuella riksintressebeskrivningar. Det underlättar för kommunen i samband med planering och lovgivning.

*Riksintresse för kommunikationer (3 kap. 8 § MB)*

Texten kring Riksintresse för kommunikationer (väg) kompletteras med funktionsbeskrivningar för utpekade riksintressen. I texten förtydligas även vilket område som ingår i riksintressets bevakning.

*Riksintresse för totalförsvarets intressen (3 kap. 9 § miljöbalken)*

Kommunen komplettera med karta och text angående Riksintresse för totalförsvarets civila del. Kommunen kompletterar även med information om flyghinder för den civila luftfarten.

*Riksintressen enligt 4 kap. MB*

Kommunen kompletterar avsnitten under kapitlet Riksintresse och andra värden med hänvisningar till gällande lagparagrafer.

I kapitlet Mark- och vattenanvändning tillkommer två avsnitt kring Natur och friluftsliv samt Besöksnäring och turism. Där framgår vilka ställningstagande kommunen har kring den framtida utvecklingen i bland annat Åsnensområdet.

Avseende Natura 2000-områden kompletteras texten med information om att det även krävas tillstånd för åtgärder utanför området.

***Miljö kvalitetsnormer***

*Vatten*

PDF-dokumentet har uppdaterats med ny layout där kartorna presenteras större. Kommunen rekommenderar dock att läsa översiktsplanen digitalt. I den digitala översiktsplanen är det lättare att ta del av kartorna, då det finns möjlighet att panorera och zooma in och ut i kartorna.

Kommunen kompletterar texten med en redovisning av de områden som är i behov av åtgärder för att minska näringsläckage och spridning av miljögifter, för att normerna ska kunna uppnås.

***Strandskydd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen***

LIS-planen kommer fortsätta att gälla. En stor del av planen är fortfarande aktuell, vilket förtydligas i översiktsplanen och hållbarhetsbedömningen. Kommunen utvecklar

texten i översiktsplanen för att tydliggöra hur vi ska hantera de områden som är inaktuella eller i konflikt med andra intressen.

Vid detaljplanering och prövning görs närmre bedömningar och vid behov utredningar för att säkerställa att föreslagen exploatering är förenlig med strandskyddets syften och de höga naturvärdena.

Utvecklingsområdena intill Rävsjön i Rävemåla och söder om Stora Ryd är inte utpekade i LIS-planen. Vid revidering av LIS-planen bedömer kommunen om dessa områden bör ingå i LIS-planen. Detta resonemang förtydligas i översiktsplanen.

### ***Mellankommunala frågor***

Kommunen kompletterar med ett avsnitt avseende mellankommunala frågor i kapitlet Kommunala hänsynsfrågor i syfte att samla frågorna på ett ställe. Här belyses bland annat frågan kring vatten närmre.

I översiktsplanen pekar kommunen endast ut befintliga väganslutningar till Blekinge. Den väg som kommunen ser behov av omfattande åtgärder för är Riksväg 27. Vägen är i behov av ökad framkomlighet och säkerhet för såväl godstransporter som persontrafik. Den bör utformas som 2+1-väg mellan Växjö och Blekinge. Vid eventuella åtgärder behöver man kolla närmre på påverkan på ekosystem, friluftsliv och dimensionering av trummor.

### ***Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion***

#### ***Buller***

Under rubriken Kommunala hänsynsområden finns en rubrik som berör buller från trafik och verksamheter. Frågan kring buller hanteras även under rubriken miljöfarliga verksamheter. Genom att klicka på ett område i mark- och vattenanvändningskartan kan man få upp information huruvida hänsyn behöver tas till omgivande verksamheter, vilket ger en indikation på att frågan om buller kan behöva hanteras i samband med planläggning.

#### ***Generella säkerhetsavstånd samt trafikbuller***

Kapitlet Kommunala hänsynsområde (buller) kompletteras med information om byggnadsfritt avstånd.

#### ***Farligt gods***

Kapitlet Kommunala hänsynsområde kompletteras angående riktlinjer för farligt gods.

#### ***Potentiellt förorenade områden***

Kartan angående förorenad mark utvecklas och kompletteras med en beskrivning av respektive objekt. Vad gäller prioritering av vilka områden som ska åtgärdas hänvisar kommunen till handlingsplanen för förorenad mark.

#### ***Radon***

Då kartmaterialet avseende gammastrålning (uran) inte återfunnits som geodata kompletteras kommunen med en hänvisning till SGU:s hemsida.

#### *Klimatrelaterade risker*

Flertalet ställningstagande i Kapitlet Kommunala hänsynsområden (höga flöden och skyfall) berör befintlig bebyggelse. Kommunen vill till exempel undvika fortsatt utbyggnad i riskområden. Samhällsviktiga verksamheter som riskerar att översvämmas ska identifieras och lämpliga åtgärder vidtas. Texten kompletteras med ett ställningstagande om att bevara och öka andelen grönområde, vegetation och träd i tätorterna för att minimera de negativa effekterna av skyfall och höga flöden. Texten kompletteras även med ett ställningstagande om att kommunen ska ta fram en vattentjänstplan inklusive en skyfallskartering och dagvattenplan som kan vara vägledande för hur risk för översvämning inom befintlig och framtida bebyggelse kan hanteras.

Avsnittet Förorenad mark kompletteras med ett ställningstagande om att i särskilt känsliga områden såsom vattenskyddsområden och områden som har risk att utsättas för översvämning till följd av skyfall och höga flöden ska åtgärder prioriteras.

Inom ramarna för arbetet med vattentjänstplanen kommer en skyfallskartering att genomföras och riskområden identifieras. Kartan kommer att integreras i översiktsplanen vid ett senare tillfälle.

Översiktsplanen kompletteras med information om MSB:s värmekarteringskarta.

Kommunen lägger till den regionala klimatanpassningsplanen i Kapitlet Utgångspunkter (regionala styrdokument).

#### *Översvämning*

Kommunen delar länsstyrelsen uppfattning om att det är positivt att välja att lägga grönområden där det finns risk för översvämning. Under kapitlet Kommunala hänsynsområden (höga flöden och skyfall) finns ett ställningstagande om att riskområden med fördel kan nyttjas i natur och fritidssyfte, exempelvis som park eller idrottsplats, vilket inte medför lika stora konsekvenser som skador på byggnader och människors hälsa.

Kommunen anser att det är viktigt att belysa risken för översvämningar även i grönområden. Detta eftersom riskkarteringar kan vara schematiska och eftersom översiktsplanen inte är juridiskt bindande. I de fall det skulle bli aktuellt att frånga översiktsplanen är det bra om markanvändningen kan motiveras. Det kan också vara viktigt att känna till översvämningens risk vid anläggande av ny vegetation eller gång- och cykelväg.

#### *Kraftledning*

Kapitlet Riksintresse och andra värden kompletteras med en rubrik om riksintresse för totalförsvarets civila del och en tillhörande karta. I ställningstagandena förtydligas att förändringar kan omfattas av anmälningsplikt samt att samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätet.

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (elnät) kompletteras med ställningstagande angående hänsyn till magnetfält i enlighet med strålskyddslagen, miljöbalken och ansvariga myndigheters rekommendationer.

***Länsstyrelsens rådgivande synpunkter gällande övriga allmänna intressen***  
***Bostadsförsörjning***

Arbetet med att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning ska påbörjas efter sommaren 2025.

***Gestaltad livsmiljö***

Kommunen kompletterar med text angående gestaltad livsmiljö i kapitlet Tätorter.

***Jord- och skogsbruk (3 kap. 4 § MB)***

Kommunen lägger till Kronobergs livsmedelsstrategi under kapitlet Utgångspunkter (Regionala styrdokument).

Kapitlet Riksintressen och andra värden kompletteras med rubrikerna Naturvårdsavtal och Nyckelbiotoper samt tillhörande kartor. Texten avseende Biotopskyddsområde kompletteras med information om krav på dispens för åtgärder som riskerar att skada naturvärden.

Inför antagande ska kartunderlaget uppdateras för att säkerställa att den senaste informationen ingår. Efter antagande ska kartan kompletteras med ett popupfönster med information om när kartunderlaget är inhämtat och att det är viktigt att vända sig till respektive myndighet för att ta del av den senaste informationen.

Kommunen lägger till Regional skogsstrategi för Småland under kapitlet Utgångspunkter (regionala styrdokument) och i kapitel Riksintresse och andra värden (skogsbruk).

***Naturmiljö och områdesskydd***

Rubriken gällande Kronobergs natur uppdateras under kapitlet Utgångspunkter (regionala styrdokument) för att förtydliga att det är ett naturvårdsprogram.

***Infrastruktur och transporter***

Funktionellt prioriterat vägnät

I utvecklingsinriktningen förtydligas vilka vägar som ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet.

***Statlig väg***

Översiktsplanen visar på kommunens viljeinriktning. Kommunen är medveten om att vi själva får utreda och finansiera de åtgärder vi avser genomföra på egen hand. Vi är positiva i de fall Trafikverket vill medverka. I tätortskapitlet förtydligas att åtgärd i form av planskild korsning för GC under väg 120 är ett kommunalt önskemål.

***Vatten och avlopp***

Tingsryds kommun har ingen kommunal vattenförsörjningsplan. Kommunen har däremot en VA-policy som antogs år 2019, en VA-plan som antogs år 2020 samt en Nöd-vattenplan som antogs år 2024. Ställningstagande om att ta fram en vattentjänstplan finns angivet på flera ställen i översiktsplanen. Inom ramarna för framtagandet av vattentjänstplanen kommer kommunen se över behovet av olika planer för att säkerställa det långsiktiga behovet av allmänna vattentjänster.

### ***Miljö, klimat och energi***

#### *Energiproduktion och elförsörjning*

Texten kring energiproduktion och energiförsörjning samt elnät har utvecklats för att tydligare redogöra för kommunens behov och förutsättningar för elförsörjning. Texten har även kompletterats med ett ställningstagande om att en energiplan ska tas fram i syfte att främja hushållning med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel.

Tingsryds kommun är även delaktiga i projekt "Smarta elsystem i Kalmar och Kronobergs län". Syftet är att utöka kunskapen i frågan för att därefter påbörja framtagandet av en energiplan.

#### *Vindkraft och solceller*

Frågan kring underskott av elproduktion och högre elpriser inom elområde 4 belyses i översiktsplanen. Kommunen har tagit beslut om att revidera Vindbruksplanen, men arbetet har ännu inte påbörjats.

Texten kring solenergi har utvecklats och vilka ytor som är lämpliga för solcellsanläggningar har förtydligats i enlighet med energimyndighetens yttrande. Texten kompletteras även med information om samråd och frivilligt tillstånd enligt miljöbalken.

#### *Naturvärden*

Kommunen upplever det utmanande att formulera mer långtgående och specifika ställningstagande. Vi har däremot valt att tillgängliggöra och integrera hela eller delar av riksintressebeskrivningarna i kartan, vilket vi tror kan vara ett bra stöd vid handläggning av ärenden som berör riksintressen. I mark- och vattenanvändningskapitlet finns två nya avsnitt Natur och friluftsliv samt Besöksnäring och turism där vi har generella ställningstagande kring framtida utveckling.

I avsnittet kring Natur och friluftsliv finns ställningstagande kring framtida utveckling och påverkan på naturmiljö. Här framgår bland annat att kommunen ska verka för att bevara och utveckla artrika naturmiljöer samt områden som är värdefulla för friluftsliv och rekreation. Texten kring solenergi utvecklas även för att förtydliga vilka ytor som är lämpliga och vilka intressen som behöver beaktas vid handläggning. Kommunen har tagit beslut om att revidera vindbruksplanen men arbetet är ännu inte påbörjat.

#### *Invasiva arter*

Kommunen förtydligar att en förutsättning för utvecklingen av båtbyggor i Höns-hyltefjorden i Ryd är att den invasiva arten sjögull bekämpas inom hela vattensystemet.

### ***Kulturmiljövård***

#### *Kulturhistoriskt underlag för vattenanknutna kulturmiljöer*

Kommunen kompletterar avsnittet Kulturmiljö med information angående vattenanknutna kulturmiljöer.

#### *Gröna kulturarvet*

Avsnittet kulturmiljö kompletteras med information angående det gröna kulturarvet.

#### *Kulturmiljöprogram*

Det finns inget beslut på att det kommunala kulturmiljöprogrammet ska aktualiseras. Översiktsplanen kompletteras med information om vilka områden som berörs av kommunens kulturmiljöprogram.

Texten kompletteras med information om inventeringen av de centrala kvarteren i Tingsryds tätort under kapitlet Utgångspunkter (kommunala styrdokument) och Tätorter (Tingsryd).

Kommunen förtydligar att det regionala kulturmiljöprogrammet inte är juridiskt bindande utan är att betrakta som ett kunskapsunderlag med utpekade bevarandevärda områden och övergripande riktlinje.

Kommunen kompletterar texten kring tätorterna Väckelsång, Linneryd och Konga med hänsyn till kulturmiljöprogrammet.

Tanken är att översiktsplanen i huvudsak ska läsas digitalt. I kapitlet alla kartor finns det möjlighet att ta de av samtliga kartor.

#### *Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse*

Kommunen väljer inte att peka ut byggnadsminnena på en karta eftersom det endast finns två objekt.

#### *Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap kulturmiljölagen (1988:950)*

Kommunen kompletterar med en text över vilka kyrkomiljöer som är skyddade som kyrkliga kulturminnen. Texten kompletteras även med ställningstagande som ska beaktas vid planering och bygglov eller övriga åtgärder.

Kommunen väljer inte att peka ut kyrkomiljöerna på en karta.

#### *Byggnadsminnen enligt 3 kap kulturmiljölagen (1988:950)*

Texten angående Byggnadsminne uppdateras för att förtydliga vad skyddet innebär. Texten kompletteras även med en karta som redovisar var objekten är belägna.

#### *Fornlämningar och fornvård*

Kommunen formulerar om sitt ställningstagande kring fornlämningar. Kommunen avser att bevara och integrera fornlämningar i bebyggelsemiljön samt i största möjliga mån skydda dem i detaljplaner.

#### *Social hållbarhet*

Kapitlet Dialog utvecklas för att förtydliga hur samråd har skett.

#### **Hållbarhetsbedömning och miljökonsekvensbeskrivning**

Avsnittet Utgångspunkter (regionala styrdokument) kompletteras med information om den nya Regionala utvecklingsstrategin.

### **Trafikverket**

Trafikverket yttrar sig i egenskap som ansvarig för transportslagsövergripande och långsiktig planering av det samlade transportsystemet i regionen och som ansvarig för den statliga infrastrukturen i kommunen. Trafikverket ansvarar även för att bevaka och peka ut riksintresse för kommunikationer och önskar lyfta fram följande.

#### **Befintliga riksintressen**

Trafikverkets befintliga anläggningar av riksintresse för kommunikationer inom Tingsryds kommun är:

- Väg 27
- Väg 29

Den formella kopplingen mellan statlig och kommunal nivå i den fysiska planeringen sker genom att statliga myndigheter anger vilka områden, anläggningar och funktioner som de anser är av riksintresse. Riksintressenas markanspråk och funktioner ska sedan säkerställas i de planer som upprättas och beslut som tas enligt plan- och bygglagen och miljöbalken.

Utpekade riksintressen ska skyddas mot åtgärder som kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna nu och i framtiden. Påverkan på riksintresse kan bland annat gälla buller och i framtagandet av en bullerberäkning ska det anges hur stor trafik man prognosticerar för och varför. Andra områden som påverkar eller påverkas av riksintresseanläggningen kan bero av vibrationer, luftkvalitet, barriäreffekter, trafiksäkerhet, elsäkerhet och transporter av farligt gods.

Det sammanlagda område som behöver bevakas i planprocessen är riksintressets anläggning inklusive det markanspråk som behövs för skyddande av infrastrukturen och eventuellt framtida utbyggnad samt de områden som påverkar eller påverkas av riksintresset.

För utpekade riksintressen finns en funktionsbeskrivning som beskriver riksintressets värden och funktion, vilket bör förtydligas i beskrivningen av riksintressen i översiktsplanen. Väg 27 och väg 29 är befintliga utpekade riksintressen för väg i Tingsryds kommun och ska benämnas som sådan i översiktsplanen.

#### **Generella säkerhetsavstånd samt trafikbuller**

För allmänna vägar gäller generellt ett byggnadsfritt avstånd på 12 meter från vägens vägområde. Länsstyrelsen har för vissa större vägar beslutat om utökat byggnadsfritt avstånd. Med hänsyn till risk för olycka med farligt gods och buller kan ytterligare säkerhetsavstånd krävas för både väg och järnväg. Trafikverket anser att rådande säkerhetsavstånd och de byggnadsfria avstånden utgör en viktig utgångspunkt i planeringen, både utifrån trafiksäkerhet och människors hälsa där bullerfrågan är en viktig aspekt i lämplighetsbedömningen samt att dessa avstånd med tydlighet ska framgå av översiktsplanen. Vid prövning av detaljplaner och bygglov hanteras bullerfrågan på en mer detaljerad nivå i enlighet med förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader.

### **Funktionellt prioriterat vägnät**

Trafikverket har tillsammans med länsplaneupprättarna tagit fram ett underlag och pekat ut ett funktionellt prioriterat vägnät som bedöms vara av särskild vikt för nationell och regional tillgänglighet. Trafikverket anser att utpekade vägar bör omnämnas i översiktsplanen, vilka för Tingsryds kommun är väg 27 och väg 29 som regionalt viktig väg samt väg 120 och väg 126 som kompletterande regionalt viktiga vägar. Det funktionellt prioriterade vägnätet utgör ett samlat planeringsunderlag bland annat för prioriteringar av åtgärder och hur vägarna ska hanteras i samhällsplaneringens olika skeden och i avvägningar mellan olika intressen. I det utpekade vägnätet är Trafikverket restriktiva till åtgärder som påverkar framkomligheten, tillgängligheten eller säkerheten negativt. De utpekade vägarna redovisas utifrån funktionerna godstransporter, långväga personresor med bil, dagliga personresor med bil samt kollektivtrafik med buss. Hur de olika funktionerna ska prioriteras och vägas mot varandra ska avgöras i varje enskild planeringssituation, med utgångspunkt i att tillgängligheten längs med utpekade vägar inte ska försämrats. I de fall kommunens planer påverkar det utpekade vägsystemet är det av särskild vikt att planeringen grundas på erforderligt underlag, vilket kan innebära behov av fördjupningar av översiktsplanen eller trafikutredningar som belyser flöden, kapacitet och belastning samt eventuella åtgärdsbehov. Det utpekade vägnätet finns tillgängligt på sidan NVDB på webb. Mer information och kartor finns även på Trafikverkets hemsida.

De funktionellt prioriterade vägnätet benämns som hastigast under kapitlet Riksintressen och andra värden (Riksintresse kommunikationer). För att förenkla för läsaren och för att inte blanda ihop riksintressets funktion med det funktionellt prioriterade vägnätets funktion bör förklaring om funktionellt prioriterat vägnät lämpligen benämnas under annat kapitel i planhandlingarna. Trafikverket anser att det av översiktsplanen med tydlighet ska framgå vilka vägar inom kommunen som är en del av det funktionellt prioriterade vägnätet.

### **Statlig väg**

Trafikverket noterar att kommunen lyfter behovet av bl.a. planskild korsning för GC under väg 120 och GC-vägar utmed statligt vägnät. Det är viktigt i detta sammanhang att kommunen beaktar de planeringsförutsättningar som råder utmed dessa vägar. Gällande förslag på åtgärder på statligt vägnät så anser Trafikverket att kommunen bör komplettera planförslaget överlag så det tydligt framgår vilka åtgärdsförslag som är kommunala önskemål och vilka som kommunen och Trafikverket gemensamt

verkar för att genomföra. Åtgärder på statligt vägnät måste efterleva reglerna enligt Vägar och gators utformning (VGU) och ska, om de behöver tillkomma till följd av kommunal exploatering, finansieras av kommunen.

Vid planering av bostäder eller verksamheter som innebär ökad trafik på en funktionellt prioriterad väg är det viktigt att se till att tillgängligheten utmed vägen inte påverkas negativt. Trafikanalyser bör utföras för att visa hur bl.a. kapacitet och trafiksäkerhet påverkas. Ett sätt att uppnå en god tillgänglighet och trafiksäkerhet är också att minska tillskottet av mer trafik genom en transportsnål samhällsplanering (en steg 1-lösning). Trafikverket har tagit fram en handledning, ett förhållningssätt, som beskriver hur vi gemensamt bör arbeta för att värna de prioriterade vägarna och tillgängligheten på dem. Det funktionellt prioriterade vägnätet redovisas i den Nationella vägdatabasen, NVDB och på Trafikverkets webbplats.

Ett sätt att uppnå bättre tillgänglighet och trafiksäkerhet vid anslutning till funktionellt prioriterade vägar kan vara att samla ihop flera befintliga anslutningsvägar i en anslutningspunkt, men även planskilda korsningar bör prövas. Vid exploateringar utmed det prioriterade vägnätet kan exploatören behöva bidra till åtgärder så att tillgängligheten inte försämras.

### **Fortsatt arbete**

Trafikverket förvaltar och underhåller många vägar inom och genom kommunens tätorter. Med anledning av den utveckling som kommunens översiktsplan föreslår så kommer Trafikverket vilja fortsätta arbetet med att se över väghållarfrågan i kommunens tätorter. Många vägar kan redan idag inte anses ha någon statlig funktion. Utvecklingen som kommunen föreslår i tätorterna innebär att frågan är aktuell att se över framgent. Vi är positiva till att diskutera väghållarfrågan med kommunen i den fortsatta dialogen snarare än i enskilda detaljplaner.

Trafikverket ser fram emot det fortsatta samarbetet med samhällsutvecklingen inom kommunen och de kommande planerade aktiviteterna. Samarbetet sker fortsättningsvis enligt ramöverenskommelsen mellan parterna.

### **Kommentar**

Kommunen kompletterar avsnittet Riksintresse kommunikationer (väg) med information angående riksintressenas funktionsbeskrivning. Kommunens förtydligar även på vilket sätt riksintressen ska skyddas och vilket område som bevakas i planprocessen.

Texten i mark- och vattenanvändning (transportinfrastruktur) kompletteras med information angående generella säkerhetsavstånd.

Texten kring buller kompletteras även avseende trafikbuller.

Informationen angående riksintresse för kommunikationer och funktionellt prioriterat vägnät separeras. Kapitlet Utvecklingsinriktning samt Mark- och vattenanvändning (transportinfrastruktur) kompletteras med information angående det funktionellt prioriterade vägnätet.

Översiktsplanen visar på kommunens viljeinriktning. Kommunen är medveten om att vi själva får utreda och finansiera de åtgärder vi avser genomföra på egen hand. Vi är positiva i de fall Trafikverket vill medverka. I tätortskapet förtydligas att åtgärd i form av planskild korsning för GC under väg 120 är ett kommunalt önskemål.

I Mark- och vattenanvändningskapitlet (transportinfrastruktur) finns information om att åtgärder på statligt vägnät måste efterleva reglerna enligt Vägar och gators utformning (VGU). Här belyses även att i de fall kommunens planer påverkar de vägar som ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet så är det av särskild vikt att planeringen grundas på aktuellt underlag.

Kommunen är fortsatt intresserad av att diskutera väghållarfrågan ur ett generellt perspektiv.

## **Svenska kraftnät**

Yttrande angående samråd om översiktsplan i Tingsryd kommun

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har följande synpunkter:

### **Sammanfattning**

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har beslutat att transmissionsnätet (stamnätet) för el utgör områden av riksintresse för totalförsvarets civila del. Riksintresset för luftledningar avser transmissionsnätets ledningsgator som är 50 meter plus ytterligare cirka 50 meter, som krävs för att förnya eller förstärka den befintliga ledningen. För två eller flera parallella luftledningar kan området för riksintresse vara större än 100 meter. I översiktsplanen behöver detta framgå.

I Tingsryds kommun har Svenska kraftnät två 400 kV-ledningar tillhörande transmissionsnätet för el. Svenska kraftnät har även sökt och erhållit koncession för en tredje luftledning som kommer gå parallellt med den befintliga sydöstra ledningen. För närvarande pågår entreprenad av ledningen som preliminärt beräknas drifställas under 2027.

Förändringar i elförsörjningen är anmälningspliktiga enligt elberedskapslagen. Samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätet.

Ledningarna behöver redovisas ihop med övrig planering i kartmaterialet och det behöver framgå i teckenförklaringen att ledningarna tillhör transmissionsnätet för el på en spänningsnivå på 400 kV.

Svenska kraftnät arbetar sedan en tid tillbaka med att utveckla samverkan med Sveriges kommuner för att skapa förutsättningar för en gemensam samverkan. Kontakter håller på att etableras och Svenska kraftnät ser fram emot ett fortsatt givande samarbete med Tingsryds kommun.

### **Transmissionsnätet är riksintresse**

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har beslutat att transmissionsnätet för el utgör områden av riksintresse för totalförsvarets civila del, enligt 3 kap. 9 § miljöbalken (1998:808).

Transmissionsnätet ska skyddas mot åtgärder som kan försvåra tillkomsten eller utnyttjandet av anläggningarna. Kommunen behöver därför ta hänsyn till riksintresset i sin översiktsplanering. Riksintresset för luftledningar avser transmissionsnätets ledningsgator som är 50 meter plus ytterligare cirka 50 meter, som krävs för att förnya eller förstärka den befintliga ledningen. För två eller flera parallella luftledningar kan området för riksintresse vara större än 100 meter.

### **Svenska kraftnäts ledningar**

#### *Befintliga ledningar i Tingsryds kommun*

I Tingsryds kommun har Svenska kraftnät två 400 kV-ledningar tillhörande transmissionsnätet för el. En av ledningen tangerar kommunens sydvästra del och går mellan Karlshamn kommun och Alvesta kommun. Den andra ledningen går genom kommunens sydöstra del mellan Karlshamn kommun och Nybro kommun.

### **Pågående projekt i Tingsryds kommun**

Svenska kraftnät planerar sedan en tid tillbaka att förstärka transmissionsnätet med en ny 400 kV-ledning mellan Nybro och Olofströms kommun och har kommit en bra bit på väg i detta arbete. Ledningen kommer att löpa parallellt med befintlig ledning som går genom kommunens sydöstra del. Svenska kraftnät har sökt koncession för ledningen och regeringen har beslutat att meddela tillstånd för ledningen. Den nya ledningen behövs för att transportera mer el till och genom regionen och med ledningen minskar risken för större strömavbrott. För närvarande pågår entreprenad av ledningen som preliminärt beräknas driftsättas under 2027. Mer information om projektet finns på svenska kraftnäts webbplats: Nybro-Hemsjö I Svenska kraftnät

För övergripande information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för transmissionsnätet för el hänvisar vi till Nätutvecklingsplan 2024-2033 som finns publicerat på Svenska kraftnäts webbplats: Nätutvecklingsplan I Svenska kraftnät (svk.se)

### **El beredskap**

Elförsörjningen är ett prioriterat område för totalförsvaret, vilket medför att såväl transmissionsnät som region- och lokalnät utgör essentiella delar av totalförsvaret. Svenska kraftnät är av regeringen utsedd till Sveriges elberedskapsmyndighet. Vår främsta uppgift är att vi ska bidra till att hela den svenska elsektorn har beredskap för att förebygga, motstå och hantera sådana störningar i elförsörjningen som kan medföra svåra påfrestningar på samhället. Förändringar i elförsörjningen är anmälningspliktiga enligt elberedskapslagen (1997:288). Med förändring i elförsörjningen menas till exempel att en anläggning eller ledning uppförs, förändras eller raseras. Svenska kraftnäts föreskrifter om elberedskap (SvkFS 2023:1) anger vilka anläggningar som omfattas av anmälningskyldigheten.

Den planerade förändringen ska i ett så tidigt skede som möjligt anmälas till Svenska kraftnät för att Svenska kraftnät i egenskap av elberedskapsmyndighet ska kunna vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa en robust elförsörjning i Sverige. Föreskrifter och blankett för anmälan om förändring i elförsörjningen finns att hämta på Svenska kraftnäts webbplats: Anmälan om förändring i elförsörjningen I Svenska kraftnät (svk.se)

Ytterligare information om lagar, föreskrifter, förordningar och vägledning kopplade till elberedskapsverksamheten återfinns på vår webbplats: Regelverk för elberedskapsverksamheten I Svenska kraftnät (svk.se)

### **Samråd**

Samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätet. Mer information om hur samråd med Svenska kraftnät går till finns på vår webbplats: Samhällsplanering I Svenska kraftnät (svk.se)

### **Magnetfält**

Svenska kraftnät tar hänsyn till magnetfält i enlighet med strålskyddslagen, miljöbalken och ansvariga myndigheters rekommendationer. Myndigheterna rekommenderar följande:

- Sträva efter att utforma eller placera nya kraftledningar och andra elektriska anläggningar så att exponering för magnetfält begränsas
- Undvik att placera nya bostäder, skolor och förskolor nära elanläggningar som ger förhöjda magnetfält
- Sträva efter att begränsa fält som starkt avviker från vad som kan anses normalt i hem, skolor, förskolor respektive aktuella arbetsmiljöer. Mer information om magnetfält och vilka avstånd som bör hållas mellan kraftledningar och bebyggelse finns på

Svenska kraftnäts och Boverkets webbplatser:

Magnetfält I Svenska kraftnät (svk.se)

Elsäkerhet, hälsorisker och avstånd vid detaljplanering - PBL kunskaps-banken – Boverket

### **Utbyggnad av elintensiv verksamhet**

Planförslaget anger att kommunen ska verka för en ökad produktion av förnybar och klimatneutral energi vilket Svenska kraftnät ser som positivt. När produktionen byggs ut eller elintensiva industrier etableras behöver det säkerställas att även elnätet är tillräckligt utbyggt på lokal, regional och nationell nivå. Det är regionnätsägaren som gör en initial bedömning av om verksamheten, dvs både produktion eller konsumtion är så pass stor och elintensiv att det krävs förstärkningar på transmissionsnätsnivå. Efter den initiala bedömningen har regionnätsägaren och Svenska kraftnät en dialog om hur det mest effektivt ska tillgodoses.

Svenska kraftnät arbetar sedan en tid tillbaka med att utveckla samverkan med Sveriges kommuner för att skapa förutsättningar för en gemensam samverkan. Kontakter

håller på att etableras och Svenska kraftnät ser fram emot ett fortsatt givande samarbete med Tingsryds kommun.

Detta yttrande har beslutats av enhetschef Per Enarsson efter föredragning av samhällsplanerare Yvonne Johansson. I ärendets handläggning har kraftsystemspecialist Ann-Helen Ejdervik deltagit.

### **Kommentar**

Översiktsplanen kompletteras med en rubrik om riksintresse för totalförsvarets civila del och en tillhörande karta. I texten framgår information om ledningsgatorna och vilka avstånd som måste beaktas. Texten kompletteras även med information om en tredje luftledning som beräknas driftsättas under 2027. I ställningstagandena förtydligas att förändringar kan omfattas av anmälningsskyldighet samt att samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätet.

Kommunen kompletterar med information om att det i Nätutvecklingsplanen går att ta del av framtida planer för transmissionsnätet för el.

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (elnät) kompletteras med ställningstagande angående hänsyn till magnetfält i enlighet med strålskyddslagen, miljöbalken och ansvariga myndigheters rekommendationer.

Kommunen håller med om att det är viktigt att säkerställa att elnätet är tillräckligt utbyggt på lokal, regional och nationell nivå. I översiktsplanen finns ett ställningstagande om att tidig dialog ske med elnätsägare för lokal- eller regionnät för att säkerställa att det finns tillräckligt med kapacitet i elnätet.

Kommunen ser fram emot ett fortsatt samarbete.

### **Region Kronoberg**

Region Kronoberg ställer sig positiv till Tingsryds kommuns översiktsplan och vill framföra synpunkter enligt följande;

#### **Sammanfattning**

- Översiktsplanen bör bättre integrera och tydliggöra kopplingen till regionala mål, särskilt utvecklingsstrategin "Framtidens Kronoberg 2025-2035".
- Regionen betonar kollektivtrafikens och infrastrukturens betydelse för hållbara transporter och ser fram emot fortsatt dialog kring trafikförsörjning och samordning av åtgärder.
- Digital infrastruktur är central, särskilt för landsbygden. Planen bör tydligare beskriva hur bredbandsmål säkerställs i linje med "Sverige helt uppkopplat 2025".
- Samverkan mellan kommunen och regionen är viktig för att möta stora anspråk på begränsade resurser för infrastruktur.

#### **Synpunkter**

Region Kronoberg yttrar sig över Översiktsplan for Tingsryds kommun, samrådsförslag, utifrån nedanstående ansvar. Region Kronoberg har ansvar för vård och hälsa i Kronoberg enligt hälso- och sjukvårdslag (2017:30) samt ett samordnande ansvar för Kronoberg utveckling, enligt lag om regionalt utvecklingsansvar (2010:630). Detta ansvar innebär att utarbeta och fastställa en strategi för regionens utveckling och samordna insatser för genomförandet av denna samt att upprätta och fastställa planer for regional transportinfrastruktur. Region Kronoberg är också enligt lag om kollektivtrafik (2010:1065) regional kollektivtrafikmyndighet i Kronobergs län, vilket innebär det politiska och ekonomiska ansvaret för den samhällsfinansierade kollektivtrafiken.

Enligt plan- och bygglagen (PBL) ska varje kommun ha en kommunomfattande översiktsplan som antas av kommunfullmäktige. Översiktsplanens syfte är att förmedla en övergripande helhetsbild över kommunens framtida utveckling och vägleda i beslut om användning av mark- och vattenområden och bebyggelseutveckling.

Region Kronoberg ställer sig positiv till förslag på översiktsplan men vill, utifrån ovan redovisade uppdrag, lämna några synpunkter på den översända översiktsplanen.

Region Kronoberg välkomnar den utvecklingsinriktning som Tingsryds kommun presenterar i sin översiktsplan. Kommunens ambition att skapa en hållbar, tillgänglig och attraktiv miljö för boende och besökare. Samtidigt anser Region Kronoberg att översiktsplanen i större utsträckning behöver tydliggöra hur regionala mål, planer och program uppfylls och beaktas i planen. Här önskar vi särskilt en starkare koppling till den nya regionala utvecklingsstrategin "Framtidens Kronoberg 2025–2035".

En väl fungerande kollektivtrafik och infrastruktur är avgörande för att främja hållbara transporter och förbättra tillgängligheten i kommunen. Region Kronoberg ställer sig positiv till översiktsplan ambitioner och dess betydelsen samt funktion i översiktsplanen. När det gäller utvecklingen av kollektivtrafiken har Region Kronoberg ett pågående utredningsarbete för trafikeringen i länet samt att regionen ska även under 2025 påbörja revideringen av Trafikförsörjningsprogrammet. Region Kronoberg ser fram emot en god dialog inom dessa processer för att skapa en tillfredsställande kollektivtrafikförsörjning i Tingsryds kommun.

Region Kronoberg instämmer i kommunens beskrivning av utpekade stråk i kommun. Regionen vill däremot påpeka att det allmänt finns mycket stora anspråk på infrastrukturåtgärder och i förhållande till förväntade tillgängliga medel är det viktigt att regionen och kommunen har en gemensam och fortsatt god dialog och samverkan kring infrastrukturåtgärder i Tingsryds kommun.

Region Kronoberg anser att digital infrastruktur är en central del av den framtida samhällsutvecklingen. I översiktsplanen redogörs att digital infrastruktur är en viktig förutsättning för utveckling. Regionen ser att en stark digital infrastruktur är särskilt viktig för att säkerställa en levande landsbygd där människor kan bo och arbeta på lika villkor som i tätorter. Det vore önskvärt om översiktsplanen i större uträkning kunde redogöra för hur den digital infrastrukturen säkerställs i planen. Regionen vill särskilt lyfta fram den nationella strategin "Sverige helt uppkopplat 2025". Strategin för ett uppkopplat Sverige till 2025 betonar vikten av att använda flera olika teknologier för att nå breddbandsmålen, särskilt i områden där det är svårt att implementera fiber. Det behövs en kombination av både fasta och trådlösa lösningar. Denna mix

möjliggör uppkoppling även i glest befolkade områden. Strategin förordar att tillgång till digital infrastruktur inte ska vara begränsad av teknik, utan ska baseras på behovet av robust och snabb uppkoppling oavsett plats.

### **Kommentar**

Texten i Utgångspunkter (Styrdokument) kompletteras med information om den nya Regionala utvecklingsstrategin.

Texten i kapitlet Utvecklingsinriktning utvecklas för att tydliggöra kopplingen till den regionala utvecklingsstrategin. Frågorna kring boendattraktivitet, skogsvärdeskedja, barn och unga samt närheten till Europa belyses bland annat närmre.

Kommunen håller med om betydelsen av att fortsätta samverka i frågor kopplat till infrastruktur och kollektivtrafik.

Genom fortsatt samverkan med lokala föreningar ska den digitala infrastrukturen säkerställas. Kommunen ska också fortsätta främja utbyggnaden av alternativ teknik, så som smart sensornät. Med denna teknik har kommunen tillsammans med Wexnet tagit nästa steg och kopplar på regeringens vision om ett helt uppkopplat Sverige där vi skapar förutsättningar för att bo och verka i hela landet, driva tillväxt och innovativ produktion.

## **Region Kalmar**

Av framtaget kunskapsunderlag inom Regionsamverkan Sydsverige, som både Region Kronoberg och Region Kalmar län är en del av, framgår att Kalmar läns funktionella utbyte med Tingsryds kommun primärt berör Emmaboda kommun. Det handlar inte minst om de 70-tal personer som bor i Emmaboda kommun men som arbetar i Tingsryds kommun, samt 70-tal personer som bor i Tingsryds kommun men som arbetar i Emmaboda kommun. Det betyder att det funktionella sambandet avseende arbetspendling från Tingsryds kommun är starkare med Emmaboda kommun än vad det är med exempelvis de betydligt större kommunerna Karlskrona och Karlshamn i Blekinge län. Även om betydelsen av Emmaboda kommun, och då inte minst arbetsmarknadskärnan Emmaboda, tydliggörs i utvecklingsinriktningen i föreslagen översiktsplan, ser Region Kalmar län med fördel att detta betydelsefulla utbyte kommunerna emellan tydliggörs i än högre grad. Det funktionella sambandet med länsväg 120 som en naturlig pulsåder bör utvecklas över tid för att ytterligare integrera de tätortsbase-  
rade arbetsmarknadsregionerna Tingsryd och Emmaboda.

### **Kommentar**

Tingsryds kommun håller med om att Tingsryd och Emmaboda har ett viktigt funktionellt samband, vilket tydliggörs i utvecklingsinriktningen. Vi är positiva till att stärka detta samband ytterligare och ser gärna att samarbetet mellan länen förstärks.

## **Föreningar, företag och organisationer**

## Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har fått möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende. Förslaget är väldigt snyggt och översiktligt utformat men vi saknar information om Skogsstyrelsens formella skydd naturvårdsavtal.

Vi vill också uppmärksamma på att sedan översiktsplanen skrevs kan nya områden ha skyddats som biotopskyddsområden och naturvårdsavtal eller identifierats som nyckelbiotoper.

Aktuella uppgifter om miljövärden i skogen, finns på [www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor](http://www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor). Dessa register fylls kontinuerligt på med nya områden.

Om biotopskyddsområden beslutade av Skogsstyrelsen, berörs av åtgärder som riskerar att skada naturvärden inom dessa ska en ansökan om dispens skickas in till Skogsstyrelsen.

Vi har inga ytterligare synpunkter på presenterat underlag och inte heller någon ytterligare information att tillföra som har bäring på detta.

Skogsstyrelsen ansvarar för frågor om skogsbruket och har till uppgift att verka för att landets skogar sköts på ett sådant sätt att de skogspolitiska målen nås. Skogsstyrelsen är tillsynsmyndighet, enligt skogsvårdslagen och delar av miljöbalken gällande skogliga åtgärder på skogsmark (mark som lyder under SVL.). Vidare ingår bland våra uppgifter att medverka i frågor om samhällsplanering för en hållbar utveckling ochushållning med naturresurser.

### Kommentar

Kapitlet riksintressen och andra värden kompletteras med rubrikerna naturvårdsavtal och nyckelbiotoper samt tillhörande kartor. Texten avseende biotopskyddsområde kompletteras med information om krav på dispens för åtgärder som riskerar att skada naturvärden.

Inför antagande ska kartunderlaget uppdateras för att säkerställa att den senaste informationen ingår. Efter antagande ska kartan kompletteras med ett popupfönster med information om när kartunderlaget är inhämtat och att det är viktigt att vända sig till respektive myndighet för att ta del av den senaste informationen.

### SSAM

SSAM har beretts tillfälle att yttra sig över samrådsförslaget till Tingsryds kommuns översiktsplan 2024. Översiktsplanen berör även de områden där SSAM bedriver delar av sin verksamhet för Tingsryds kommun, vilket inkluderar återvinningscentralerna i Elsemåla, Ryd, Rävemåla och Väckelsång. Planen syftar till att ge vägledning för hur mark- och vattenområden ska användas samt hur den byggda miljön ska bevaras och utvecklas.

I takt med att samhällen växer kommer bostäder och verksamheter närmare återvinningscentralerna, vilket kan medföra störningar i form av buller, lukt och tung trafik. Det är därför av stor vikt att översiktsplanen inte försvårar SSAM:s verksamhet eller begränsar möjligheterna att utveckla avfallshanteringen på ett långsiktigt hållbart sätt. SSAM strävar efter att avfallshanteringen i Tingsryds kommun ska utformas för att främja ett cirkulärt och hållbart samhälle (se vidare i Avfallsplanen: På väg mot ett Småland utan avfall, Plan för förebyggande och hantering av avfall 2020-2025).

Regeringen har nyligen lagt fram ett förslag om ny lagstiftning som kan innebära att kravet på kommunal avfallsplan förändras. Skulle förslaget godkännas, kvarstår ändå behovet av gemensamma mål för avfallshanteringen i kommunen, om än i en annan form.

### **SSAM:s synpunkter på översiktsplanen**

#### **Områdesklassning runt återvinningscentraler**

För att möjliggöra en fortsatt effektiv drift av kommunens återvinningscentraler förordar SSAM att de områden som omger dessa centraler klassas som industriområden eller motsvarande. Detta säkerställer att verksamheten kan bedrivas utan att ny bebyggelse skapar konflikter i form av buller eller tung trafik nära bostadsområden.

#### **God framkomlighet och tillgänglighet för tunga fordon**

Återvinningsstationerna måste ha tillräckligt utrymme och lämplig infrastruktur för att enkelt kunna ta emot tunga fordon som tömmer containrar och behållare. Även insamlingsfordon för hushållsavfall, brunnsslam och annat avfall ska ha god tillgänglighet vid villor, fritidshus, flerbostadshus och verksamheter. Planeringsunderlaget bör därför beakta effektiva transportvägar, vändplatser samt bullerskydd.

#### **Nya avfallsregler och ökad sortering**

Från och med den 1 januari 2024 införs nya regler kring fastighetsnära insamling av förpackningsavfall. Dessa nya krav ökar behovet av korrekt planering för källsortering och avfallshantering i bostadsfastigheter. Framför allt krävs tillräckliga utrymmen för fler avfallsfraktioner samt vägar och vändplatser som medger säkra transporter. Utrymmen, transportvägar och vändplatser ska följa Handbok för avfallsutrymmen och Avfallsföreskrifter för Tingsryds kommun, vilka återfinns på [www.ssam.se](http://www.ssam.se). Avfallshantering ska i möjligaste mån ske inom fastigheten.

Regeringen har nyligen lagt fram ett förslag om ny lagstiftning som kan innebära att kravet på kommunal avfallsplan förändras. Skulle förslaget godkännas, kvarstår ändå behovet av gemensamma mål för avfallshanteringen i kommunen, om än i en annan form.

#### **Inför vidare utveckling och planering av byggnation**

För att säkerställa att avfallslösningar är funktionella och anpassade för framtida behov bör avfallsfrågan integreras i ett tidigt skede av planeringen. Detta är särskilt viktigt med hänsyn till de nya nationella reglerna för förpackningsinsamling, men även för att möta ett ökat krav på sortering av fler avfallsfraktioner. En väl genomtänkt

utformning av miljöhus, transportvägar och hanteringsutrymmen motverkar onödig tung trafik och säkerställer en långsiktigt hållbar avfallshantering.

### **Sammanfattning**

SSAM ser positivt på en översiktsplan som tar hänsyn till den fortsatta utvecklingen av avfallshantering i Tingsryds kommun. Vi betonar vikten av:

- Rätt områdesklassning kring återvinningscentraler.
- God framkomlighet för tunga fordon och avfallsfordon.
- Tidigt införlivande av avfallsfrågor i planeringsprocessen.
- Anpassning till nya regelverk för fastighetsnära insamling och ökad källsortering.

Dessa åtgärder är avgörande för att Tingsryds kommun, tillsammans med SSAM, ska kunna utveckla en hållbar och effektiv avfallshantering som stödjer visionen om ett Småland utan avfall.

### **Kommentar**

Återvinningscentralerna i Tingsryds kommun är strategiskt lokaliserade för att begränsa konflikter med buller och tung trafik då de ligger under användningen verksamheter och industri eller landsbygd då det inte ingår i tätorten.

Texten kompletteras med information om att kommunen behöver säkerställa att det finns lämpliga ytor och logistik så att avfallshanteringen blir välfungerande.

I texten förtydligas även de nya reglerna kring fastighetsnära insamling av förpackningsavfall. I ställningstagandena framförs att utrymmen för sortering av avfall, transportvägar samt vändplatser etc. ska följa "Handbok för avfallsutrymmen" och "Avfallsföreskrifter för Tingsryd kommun". Texten kompletteras med ett ställningstagande om att avfallsfrågan ska integreras i ett tidigt skede av planeringen genom att säkerställa tillräckligt med utrymme inom den egna fastigheten att hantera avfall samt framkomlighet för avfallsfordon.

### **Skanova (Telia Company) AB**

Skanova AB (Skanova) har tagit del av förslag till översiktsplan enligt ovan, och låter framföra följande:

#### **Yttrande**

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet, det vill säga när detaljplanarbete påbörjas, för att få med befintliga ledningar i planeringsunderlaget. På så sätt kan oförutsedda hinder i planeringen som berör Skanovas nät undvikas för att få en smidigare och snabbare planprocess.

Om så önskas kan ledningarna skickas digitalt i dwg-format för att infogas på planeringsunderlaget. Kontakta ledningskollen.se

För ledningssamordning kontakta Nätförvaltningen [telia-natforvaltning@teliacompany.com](mailto:telia-natforvaltning@teliacompany.com)

Med vänliga hälsningar, Robin Hjärt  
Nationell nätförvaltare

### **Kommentar**

Kommunen kompletterar kapitlet Kommunala hänsynsområden (digital infrastruktur) med ett ställningstagande om att involvera telebolagen i ett tidigt skede i planeringsprocessen.

### **Lantbrukarnas riksförbund**

Jag representerar LRF Tingsryd Kommungrupp och vi har lite funderingar kring översiktsplanen i kommunen.

Det vi reagerar starkt på är under fliken Hälsa & Säkerhet där flikarna är Föreordnad Mark, Radon, Farligt Gods, Buller, Ras, skred och erosion och mitt bland dessa ligger Djurhållning. Vi anser att djurhållning inte hör till dessa utan bör ligga under fliken Skogs- och jordbruk. Vi är medvetna om att det handlar om hur man ser på nybyggnationer i närheten av lantbruk men det klingar helt fel att ha det bland föreordnad mark, radon mm.

En annan synpunkt vi har är äldreboenden. Tingsryd är en landsbygdskommun och många bor och verkar på landsbygden. Vi vill tänka steget längre och att man kanske etablerar några äldreboenden i de små byarna ute på landsbygden istället för i de större. Alla vill inte flytta till samhällen på äldre dar utan det vore fantastiskt att kunna stanna kvar på landsbygden, även i slutskedet av sitt liv.

Sen har vi också många naturreservat i kommunen och främst runt Åsnen. När jag var på samrådsmötet i Rävemåla pratade ni om att det fanns planer till fler naturreservat i kommunen. Först och främst vill jag säga att det vore bra att sköta om de som redan finns. Sen måste kommunen bli bättre att informera om allemansrätten. Speciellt att jakträtten faktiskt går före allemansrätten, även i naturreservat. Jag jagar själv och vi har jakt i ett naturreservat, där blir vi ofta störda av folk som är ute i skogen och hävdar att vi har allemansrätt i Sverige. Därför önskar vi mycket mer information kring allemansrätten i naturreservaten och även rent allmänt på tex sociala medier.

### **Kommentar**

Frågan kring djurhållning kommer fortsatt belysas under Hälsa och säkerhet då det är en viktig aspekt att beakta vid bostadsutveckling. Det har däremot tillkommit ett nytt avsnitt kring Landsbygd under kapitlet mark- och vattenanvändning, där frågan kring lantbruk belyses närmre.

Tingsryds kommun är positiv till utveckling på landsbygden och de små byarna. Landsbygden ska utvecklas genom tillskott av ny bebyggelse genom förhandsbesked och bygglov där platsens förutsättningar så medger. Företrädesvis i anslutning till befintlig bebyggelse. Viktiga faktorer för att det ska vara attraktivt att bosätta sig på

landsbygden är goda kommunikationer, god service inom rimligt avstånd samt att natur- och kulturmiljöer värnas.

I översiktsplanen finns ställningstagande om att skydda mer värdefull natur. Det kan göras på olika sätt, bland annat genom att inrätta biotopskyddsområde eller naturreservat.

Syftet med att inrätta naturreservat varierar. Det kan handla om att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Även ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får förklaras som naturreservat. Det är alltså inte meningen att samtliga naturreservat ska vara tillgängliga för allmänheten.

Översiktsplanen kompletteras med ett ställningstagande om att främja förbättrad tillgängligheten inom och till naturreservat som är värdefulla för friluftsliv och rekreation. Vid bildande eller ändringar i naturreservatets föreskrifter och skötselplaner poängterar vi vikten av att möjliggöra för rekreation och friluftsliv.

I kommunen finns totalt 24 naturreservat varav 2 är kommunala. Det finns ambitioner om att inrätta ytterligare ett kommunalt naturreservat i Ryd med syfte att det ska finnas ett tillgängligt kommunalt naturreservat i alla tre kommundelar. Kommunen sköter endast kommunala naturreservat och har inte rådighet över de statliga naturreservaten. Staten har minskat anslaget för skötsel av statliga naturreservat och nationalparker.

Kommunikationsavdelningen har fått i ansvar att i sociala medier informera om allemansrätten och jakträtten.

## **Rydkampen och RYDS SPF F.I.S. (Föreningar i samverkan)**

Vi anser att naturen, skogarna, sjöarna och den kulturella omgivningen är bra med Tingsryds kommun.

Vi saknar en utvecklingsplan för turismen. Det är många utländska turister här i bygden runt Ryd. Vandringsleder är populärt i vårt avlånga land, men tyvärr finns det inte mycket av det här, därför vill vi att det satsas på en sådan vandringsled som första etapp från Norraryd till Fridafors där den har möjlighet att ansluta till Blekingeleden. Förslaget är att den följer Mörrumsån västra sida och även runt Hönshyltefjorden. Då den når Fridafors så finns det redan nu toaletter, grillplattser, övernattningsstugor och andra aktiviteter på Fridafors Fritidscenter. Vi är övertygade om att en satsning som denna är i rätt riktning för både för turismen och bygden och näringslivet.

Vi vill att även landsbygden skall kunna leva och vara en tillgång för alla. Vi har det som många saknar, en underbar natur som endast kan upplevas på ett sätt, att komma nära den.

## **Kommentar**

Översiktsplanen kompletteras med ett avsnitt om Natur och friluftsliv samt Besöksnäring och turism under kapitlet Mark- och vattenanvändning (Landsbygd).

Kommunen vill främja friluftslivets utveckling i hela kommunen men kommunala åtgärder ska i första hand ske intill Sydstleden, Banvallsleden, Åsnen runt och Utvandraleden. Stora satsningar har gjorts i den västra delen av kommunen. Inte minst på sydstleden som löper genom bland annat Ryd och Fridafors. Kommunen tar dock med ert önskemål i det fortsatta arbetet.

Tingsryds kommun är positiv till utveckling på landsbygden. Landsbygden ska utvecklas genom tillskott av ny bebyggelse genom förhandsbesked och bygglov där platsens förutsättningar så medger. Företrädesvis i anslutning till befintlig bebyggelse där det finns utbyggd infrastruktur. Viktiga faktorer för att det ska vara attraktivt att bosätta sig på landsbygden är goda kommunikationer, god service inom rimligt avstånd samt att natur- och kulturmiljöer värnas.

## **Statens geotekniska institution**

### **Yttrande över samrådshandling**

Statens geotekniska institut (SGI) har beretts möjlighet att yttra sig i ärendet. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår inte i vår granskning.

### **Underlag:**

1. Översiktsplan för Tingsryds kommun, samrådshandling daterad 2024-10-21
2. Hållbarhetsbedömning inklusive miljökonsekvensbeskrivning för Tingsryds Översiktsplan, samrådsversion 2023-09-23

### **Bakgrund och förutsättningar**

Geologiska och geotekniska förutsättningar i kommunen

Marken i kommunen utgörs enligt beskrivningen i översiktsplanen huvudsakligen av morän och berg samt stråk med isälvsavlagringar, vilket innebär att för stora delar av kommunen är de geotekniska förhållandena gynnsamma. Finkorniga jordar förekommer dock och även relativt omfattande områden med torv och gyttja.

Enligt kartunderlaget förutsättningar för skred i finkornig jordart finns det områden inom kommunen med förutsättningar för skred i finkorniga jordarter – främst strandnära.

### **Kommunens hantering av geotekniska säkerhetsfrågor**

Enligt 2 kap 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet samt med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion. Vidare ska kommunen enligt 3 kap 5 § p 4 i sin översiktsplan redovisa sin syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra.

I översiktsplanen har kommunen redogjort för att byggnation bör undvikas i områden med risk för ras, skred och erosion. Vid exploatering inom områden som skulle kunna vara föremål för ras, skred och erosion bör närmare utredningar göras och krav bör ställas på byggnaders lokalisering och utformning.

### **SGI:s synpunkter**

SGI delar kommunens ställningstaganden avseende att geotekniska förhållanden på många ställen är gynnsamma samt de ställningstagande som görs kopplat till byggnation inom områden med förutsättningar för ras, skred och erosion. Nedan ges råd och stöd kring möjliga förbättringar av planens innehåll.

### ***Redovisning av geologiska och geotekniska förutsättningar***

Kommunen har övergripande beskrivit geologiska förhållanden och förutsättningar för ras, skred och erosion. SGI vill lyfta frågan ifall även blocknedfall och bergras har ingått i de bedömningar som gjorts.

*Blocknedfall och bergras* – Branta sluttningar såsom bergslänter eller jordslänter med block, kan vara instabila. Det är därför viktigt att kommunen i översiktsplanen på en översiktlig nivå beskriver om denna geotekniska säkerhetsfråga påverkar markens byggbarhet.

### ***Klimatförändring och tidsaspekter***

#### *Konsekvenser av översvämningsskydd*

Översvämningsskyddande åtgärder, till exempel uppfyllnader och vallar, kan medföra geotekniska risker vilket behöver beaktas och kan med fördel lyftas fram i översiktsplanen. Detta gäller både befintlig och tillkommande bebyggelse.

### ***Redovisning i karta***

God kännedom om geotekniska förutsättningar och eventuella geotekniska riskområden är viktiga utgångspunkter vid strategiska val av markanvändning. I en översiktsplan bör därför eventuella riskområden tydligt redovisas, förslagsvis på kartor. En övergripande bedömning kan göras utifrån statligt planeringsunderlag men där de inte finns kan översiktliga bedömningar göras utifrån bland annat geologiska och topografiska kartor.

I planen redovisas en karta med förutsättningar för erosion däremot saknas kartunderlag som redovisar förutsättningar för ras och skred.

### *Kommunens ställningstaganden*

Det saknas ett ställningstagande kring hur risken för skador på den byggda miljön som kan följa av ras, skred och erosion som är klimatrelaterade kan minska eller upphöra.

### ***Rekommenderat planeringsunderlag***

Det finns ett flertal statliga planeringsunderlag som kan vara värdefulla vid kommunens arbete med strategisk planering.

SGI har i ett regeringsuppdrag om harmonisering av statligt framställda planeringsunderlag avseende ras, skred och erosion tillsammans med bl. a MSB och SGU tagit fram en Vägledning ras, skred och erosion. Underlagen finns åskådliggjorda i en kartvisningstjänst. Med stöd av kartvisningstjänsten kan de geologiska och geotekniska förhållandena beskrivas översiktligt och kartvisningstjänsten är ett bra verktyg för att identifiera områden med förutsättningar för ras, skred och erosion. Informationen är från geoteknisk synpunkt värdefull vid strategiska val av lämplig markanvändning.

SGI:s webbvägledning ”Geoteknisk säkerhet i kommunal planering” ger råd och stöd kring hur geotekniska säkerhetsfrågor kan hanteras vid översiktsplanering.

### **Kommentar**

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (Hälsa och säkerhet - Ras, skred och erosion) utvecklas avseende ställningstagande kring blocknedfall och bergras. Texten kompletteras även med ett ställningstagande om att kommunen ska analysera risken för skador på samhällsviktig verksamhet till följd av ras, skred och erosion samt föreslå lämpliga åtgärder för att minska eller utesluta risken. Information om att översvämningförebyggande åtgärder, till exempel uppfyllnader och vallar, kan medföra geotekniska risker tillkommer. Kapitlet kompletteras även med en karta som redovisar förutsättningar för skred i finkornig jordart.

## **Myndigheten för samhällsskydd och beredskap**

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har beretts möjlighet att yttra sig i rubricerat ärende.

MSB:s yttranden i översiktsplaneärenden avser myndighetens planeringsunderlag och områden av riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen. Vid behov lämnas även råd och synpunkter inom myndighetens ansvarsområden för skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Mer information om MSB:s roll i samhällsplaneringen samt plan- och byggärenden finns på MSB:s webbsida. Samhällsplanering.

### **Planeringsunderlag**

MSB tar fram en stor mängd underlag som myndigheter, kommuner och andra aktörer kan använda i sin samhällsplanering. MSB:s planeringsunderlag består av information och vägledning i form av webbsidor, publikationer och kartunderlag. MSB:s planeringsunderlag finns tillgängligt på MSB:s webbsida Planeringsunderlag.

### **Riksintresse för totalförsvarets anläggningar (den civila delen)**

MSB ansvarar för att lämna uppgifter till länsstyrelserna om sådana områden som myndigheten bedömer är av riksintresse på grund av att de behövs för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, enligt 2-2a §§ förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden samt 3 kap. 9 § 2 st. miljöbalken. MSB arbetar kontinuerligt med att identifiera mark- och vattenområden som kan vara av riksintresse.

Tingsryds kommun berörs av riksintresset för samtliga ledningar och stationer i transmissionsnätet för el (TfC 0004-0024) som MSB beslutade 25 oktober 2024.

Kommunen behöver i översiktsplanen redovisa hur kommunen anser att riksintresset ska tillgodoses.

Länsstyrelsen har ett ansvar att meddela MSB om ett område bör anges som riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen, eller om ett område av riksintresse bör omprövas (4 § förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden).

Mer information om MSB:s arbete med områden av riksintresse finns på MSB:s webbsida Riksintresse.

### **Synpunkter om skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar** ***Totalförsvårshänsyn i samhällsplaneringen***

MSB kan inte utläsa om eller hur totalförsvarets civila intressen har tillgodosetts i översiktsplanen. Målet för det civila försvaret är att beakta som stöd och utgångspunkt i det arbetet. Vidare kan slutsatser ur kommunens risk- och sårbarhetsanalys (RSA) samt identifieringen av samhällsviktig verksamhet utgöra underlag till arbetet med att omhänderta totalförsvarets intressent.

Läs mer om hur totalförsvarets civila intressen kan beaktas i samhällsplaneringen och den fysiska planeringen på MSB:s webbsida Totalförsvarets civila intressen i samhällsplaneringen.

### ***Sekretess och säkerhetsskydd***

I takt med att totalförsvaret utvecklas ökar kraven på att omhänderta skyddsvärd information i den fysiska planeringens processer. Planfrågor med information som har relevans för totalförsvarets civila del kan vara särskilt skyddsvärda på grund av kombinationen med platsbundenhet. Som exempelvis information om lokaliseringen av viktiga drivmedelsdepåer, beredskapslager eller dragning av olika former av viktiga kablar eller annan infrastruktur. I varje enskilt fall bör det övervägas på vilken detaljnivå informationen delas offentligt - även om informationen inte är sekretessbelagd, vilket är att beakta vid framtagande av översiktsplan.

Läs mer om sekretess och säkerhetsskydd på säkerhetspolisens hemsida: Sekretess och säkerhetsskydd

### **Kommentar**

Översiktsplanen kompletteras med information om att ledningar och stationer i transmissionsnätet för el utgör Riksintresse för totalförsvarets anläggningar (den civila delen).

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (Hälsa och säkerhet) kompletteras med en text och tillhörande ställningstagande avseende Krisberedskap och civilt försvar. Metoder för hur hänsyn till totalförsvarets civila intressen kontinuerligt ska hanteras, tillsammans med rutiner för efterföljande planerings- och tillståndprocesser, behöver tas fram för att bättre möta totalförsvarets behov.

Dialog kring kommunens risk- och sårbarhetsanalys (RSA) har förts och samhällsviktiga verksamheter har identifierats men det kommer inte att redovisas närmre i översiktsplanen på grund av säkerhetsskäl.

Kommunen delar MSB:s uppfattning kring sekretess och säkerhetsskydd.

## **Luftfartsverket**

LFV vill i egenskap av sakägare för CNS-utrustning avge följande yttrande:

I översiktsplanen nämns ingenting om flyghinder för den civila luftfarten. Vad som gäller civil luftfart bör nämnas i alla översiktsplaner för att säkerställa att LFV remitteras i dessa ärenden.

LFV vill påminna om att följande gäller för civil luftfart:

Alla byggnadsobjekt oavsett typ som master, torn, pyloner, vindkraft, skyltar, konstverk, byggnader etc. som är högre än 20 meter över mark eller vattenyta ska remitteras till LFV. Detta gäller oavsett position på svenskt territorium och även om objektet innefattas i kommunala planer.

## **Kommentar**

Under kapitlet Riksintresse och andra värden (Riksintresse för kommunikationer) finns den civila luftfarten angiven. Texten kompletteras med information om flyghinder och när ärenden ska remitteras till Luftfartsverket.

## **Energimyndigheten**

### **Sammanfattning**

Energimyndighetens yttrande utgår dels från kommunens Planeringstrategi, 2023-05-15, dels från de anvisningar som uttrycks i samrådshandlingen Översiktsplan för Tingsryds kommun. Energimyndigheten föreslår vissa smärre justeringar i förslaget till kommunens översiktsplan samt förslag till fortsatt planeringsarbete för vindkraft och energi.

### **Energimyndighetens ställningstagande**

Energimyndigheten noterar kommunens anvisningar om etablering av större solcellsanläggningar. En av dessa är att solcellsanläggningar får förläggas på planlagd mark för verksamheter. Energimyndigheten föreslår att den anvisningen tas bort då det undergräver planens primära syfte. Energimyndigheten föreslår att kommunen undersöker möjligheten att komplettera översiktsplanens anvisningar, för större solcellsanläggningar, att gälla ytor med specifika egenskaper som kan anses särskilt lämpliga för ändamålet. Exempel på sådana ytor kan vara mark med låg bonitet, tidigare "störd" mark samt ianspråktagna markområden med utrymme för kompletterande användning. Anvisningar kan också gälla allmänna anpassningsvillkor för solcellsanläggningar där särskild hänsyn är krav till förmån för andra intressen och värden.

Översiktsplanen ger beskrivning av en ny beslutad kraftledning mellan Nybro kommun och Olofström kommun och genom Tingsryds kommun. Energimyndigheten rekommenderar att kommunen, genom enskilt samråd med tilltänkt ledningsägare för den tillkommande kraftledningen, utreder behovet av eventuella proaktiva anvisningar om lämpliga hänsynskrav som avses gälla utmed kraftledningen och dess influensområde.

Stor del av kommunens markbehov gäller ny verksamhetsmark. Det vore till planens fördel om kommunen kan beskriva det förväntade effektbehovet som översiktsplanens genomförande förväntas innebära samt om detta kräver en utbyggd elinfrastruktur.

Energimyndigheten noterar kommunens beslut att avvakta arbetet med revidering av översiktsplanens tematiska del om vindkraft och invänta Energimyndighetens översyn av de geografiska intresseområdena. Energimyndigheten vill uppmana kommunen att inte lägga för stor vikt i värdet att invänta Energimyndighetens arbetsprocess utan i stället eftersträva kontinuitet i arbetet med kommunens översiktsplan och energiplan. I denna situation vill energimyndigheten lyfta fram kommunens möjlighet att samordna planeringsarbetet för vindkraft med arbetet att revidera kommunens energiplan. En sammanslagning av dessa processer där energiplanen kan utgöra del av, eller underlag till, en tematisk del av översiktsplanen, vinner flera fördelar. En är att kommunen kan samla samtliga markanvändningsbehov för kommunens energiförsörjning i en och samma process samt därtill förankra energiförsörjningens villkor i frågan om översiktsplanens genomförbarhet. Som stöd i kommunens strategiska planeringsarbete vill vi hänvisa till Energimyndighetens vägledning för kommunal energiplanering som finns på myndighetens hemsida [www.energimyndigheten.se](http://www.energimyndigheten.se)

## **Kommentar**

Texten kring lämplig etablering av solcellsanläggningar revideras i enlighet med ert förslag.

Tingsryds kommun är positiv till att föra dialog med ledningsägare i syfte att utreda hänsynskrav vid etablering av ny kraftledning mellan Nybro och Olofströms kommuner.

Det är inte möjligt att beskriva det förväntade effektbehovet eftersom översiktsplanen inte planerar för vilken typ av verksamhet som ska tillkomma. Kommunen vill däremot fortsätta föra kontinuerlig dialog med ledningsägare för att informera om kommunens utbyggnadsbehov.

Kommunen har som ställningstagande att ta fram en Energiplan. I energiplanen kan framtida effektbehov undersökas. I framtiden när översiktsplanen revideras kan delar av energiplanen integreras i översiktsplanen.

Kommunen ska beakta möjligheterna med att samordna planeringsarbetet för vindkraft med arbetet att revidera kommunens energiplan i sitt fortsatta arbete.

## Sveriges geologiska undersökning

Sveriges geologiska undersökning (SGU) har tagit emot en planremiss enligt rubricerat ärende i tillhörande epost. Som ett led i SGUs arbete med att effektivisera myndighetens remisshantering avger SGU generellt sett inte yttranden i denna typ av ärenden. SGU avstår därför från att yttra sig och hänvisar till nedanstående allmänna riktlinjer. För att uppfylla plan- och bygglagens intentioner om en hållbar mark- och vattenanvändning bör planen behandla nedanstående frågor.

SGU har en checklista gällande kommunala planer som är till hjälp för att hitta till relevant information på vår hemsida. <https://www.sgu.se/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/kommunal-planering/>

### Risker

Marklutning, jordart, jorddjup och bergart samt grundvattennivå kan ha betydelse för riskbild vid samhällsplanering och därmed påverka såväl lämplig markanvändning som grundläggning och därmed erforderliga geotekniska lösningar och resulterande byggkostnader. Strandnära byggnation, tex. i LIS-områden, kan medföra specifika risker. I strandnära läge bör risk för rasing och ev. ras och skred beaktas. Det förtydligas i PBL att det inom kommunal planering skall framgå "kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade, samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra" (PBL 3 kap. 5 §).

SGU har utfört relevanta karteringar och analyser som är tillgängliga i kartvisarna "Förutsättningar för skred i finkornig jordart", "Jordskred och raviner" samt "Stränders jordart och eroderbarhet". <https://apps.sgu.se/kartvisare/> Dessa data tillhandahålls även genom andra myndigheters karttjänster.

MSB Kartportal: <https://gisapp.msb.se/apps/kartportal/>

SGI Kartvisare Ras, skred, Erosion: <http://gis.swedgeo.se/rasskrederosion/>

För att kunna följa Boverkets uppdaterade riktlinjer om kommunal planering i översvämningss känsliga områden (2018) bör en analys av höga vattenflöden för berörda avrinningsområden och hur de kan påverka befintliga och planerade strandnära byggnader samt tillhörande infrastruktur utföras. Myndigheten för samhällskydd och beredskap (MSB) utför kartering och beräkning av översvämningssrisk som visas i Portalen för översvämningsshot. <https://gisapp.msb.se/apps/kartportal/>

Att betänka är att beräkning av översvämningssrisk ännu inte har utförts rikstäckande och att det därför kan finnas ytterligare riskområden inom kommunens övriga avrinningsområden. Därtill bör kommunal planering ta hänsyn till samlad påverkan från tex. skyfallskartering i kombination med risk för höga flöden och översvämning.

SGU har även utvecklat användarstöd för flera områden, bland annat hur geologiska frågor kan påverka kommunal planering.

<https://www.sgu.se/anvandarstod-for-geologiska-fragor/>

SGU har tagit fram en checklista för vilken information vi anser bör redovisas i en MKB gällande påverkan på grundvattenförekomst:

<https://www.sgu.se/grundvatten/vattenforvaltning/checklista-paverkan-grundvattenforekomst/>

### **Riksintressen för värdefulla ämnen och material**

Bestämmelserna om riksintressen finns i miljöbalken. I kommunal planering skall aktuella riksintressen redovisas tillsammans med en beskrivning av hur kommunen avser att tillgodose de utpekade riksintressena.

SGU är den myndighet som pekar ut fyndigheter som innehåller värdefulla ämnen eller material som riksintressen. I samhällsplanering skall förekomst av *Riksintressen för värdefulla ämnen eller material*, liksom andra typer av riksintressen redovisas, lämpligen på karta. Redogörelsen skall innehålla en beskrivning av dessa, samt hur kommunen avser att tillgodose de utpekade riksintressena.

Läs mer om Riksintressen på Boverkets webbplats.

Läs mer om Riksintressen i Miljöbalken (svensk författningssamling)

### **Mineralresurser, gruv- och täktverksamhet**

En översiktsplan bör innehålla en beskrivning och redovisning i karta av pågående gruv- och täktverksamhet (malmer, krossberg, naturgrus, sand, industrimineral och torv) samt eventuella undersökningstillstånd och bearbetningskoncessioner inom kommunen. Om relevant bör ett resonemang om hur samhället ska planeras för att möjliggöra ett hållbart nyttjande av dessa mineralresurser föras.

Relevanta SGU kartvisare är "Malm och mineral", "Mineralrättigheter", "Torv" och "Ballast". <https://apps.sgu.se/kartvisare>

### **MKN**

Miljökvalitetsnormer är ett juridiskt instrument för att skydda grund- och ytvattenförekomster och se till att god (grund-)vattenstatus uppnås eller upprätthålls. Statusklassificering görs i slutet av varje förvaltningscykel för att ta reda på om vattendirektivets målsättning om god grundvattenstatus har uppnåtts.

I samhällsplanering ska det framgå hur kommunen avser att följa att gällande miljökvalitetsnormer (MKN) för de grund- och ytvattenförekomster som berörs av planen – till exempel vid bebyggelse eller annan exploatering. Hur mark- och vattenanvändningen ser ut har stor betydelse för möjligheterna att upprätthålla eller förbättra statusen hos yt- och grundvatten. Kommunerna har därför en viktig roll som genomförare av vattenförvaltningens måluppfyllelse.

Läs mer om *SGUs föreskrifter om miljökvalitetsnormer och statusklassificering för grundvatten* på SGUs Användarstöd för geologiska frågor

Läs mer om Miljökvalitetsnormer i Plan- och bygglagen (Svensk författningssamling)

Ladda ned Boverkets orientering för handläggare Miljökvalitetsnormer i fysisk planering

### **Materialförsörjning.**

SGU anser att krossat berg eller morän ska användas istället för naturgrus vid byggnation. Kännedom om regional och lokal bergkvalitet, framförhållning vid tillståndsgivning för täktverksamhet och utvisande av lämpliga områden för täktverksamhet inom kommunal planering är viktiga komponenter i materialförsörjning. Lokal tillgång på lämpligt bergmaterial kan minska klimatpåverkan.

Materialförsörjningen av ballast och masshantering (d.v.s. all typ av hantering av jordar, berg och schaktmassor) i en storstad är ett tydligt och betydande exempel på ett av samhällets försörjningssystem som måste fungera, men som vi idag tar för givet och ofta nedprioriterar till fördel för byggande av nya bostadsområden, vägar mm. Men materialförsörjningsfrågan är i sig ävenså aktuell för övriga delar av landet. Aktuell diskussion om hållbarhet och cirkulär ekonomi aktualiserar frågan om och hur samhället använder rätt naturresurser och att det sker på ett resurseffektivt sätt. Hur frågan hanteras påverkar inte minst uppsatta klimat- och miljömål och kan skapa betydande klimat- och samhällsvinster.

### ***Materialförsörjning är en del av fysisk planering***

Materialförsörjningsplanering påverkas av varierande geologiska förutsättningar, befolkningsfördelning, regionens struktur och -materialbehov. På kommunal, regional- och länsnivå uppdateras översiktlig planering med jämna intervall. Vid framtagande av dessa översiktsplaner bör frågor som berör materialförsörjning tas upp. Materialförsörjning är ofta regional till sin natur och det kan därför vara naturligt att behandla den som en mellankommunal fråga i översiktsplaneringen. Då tillståndsgivning för täktverksamhet är tidsbunden bör även framtida försörjningsläge beaktas och vid behov lämplig mark utpekas. Frågan är komplex och berör många olika områden, som tex. samhällsplanering, täkter, miljö och grundvatten.

Länsstyrelsen levererar underlag som används i kommunal översiktsplanering. Då materialförsörjning bör ses i ett regionalt- eller länsperspektiv är det naturligt att materialförsörjningsplaner tas fram på läns- eller regionnivå. Sveriges län har grusförsörjningsplaner, dock är de genomgående av äldre datum, har ofta snävt fokus och behov och terminologi kan ha ändrats sedan de togs fram. Materialförsörjningsfrågan inbegriper masshantering, men ser även på återvinning, framtida tillgång och efterfrågan och beaktar också nyproduktion av jungfruliga material. Hur påverkar detta tex. markanvändning, Sveriges miljömål, miljökvalitetsnormer mm. ur kommunalt, men också regionalt perspektiv. Dessa frågor sammanfattas lämpligen i en materialförsörjningsplan, som liksom kommunala översiktsplaner revideras med jämna mellanrum för att hålla den aktuell.

### ***Materialförsörjningsplan***

Syftet med en materialförsörjningsplan är att planera för möjligheterna att långsiktigt ha tillgång till byggnadsmaterial i form av krossat berg, grus och sand, s.k. ballastmaterial, för att utveckla infrastruktur och bostadsbyggande. Bergmaterial är tungt att transportera och långa fraktvägar kan orsaka stora utsläpp. En materialförsörjningsplan bör därför utvisa områden lämpliga för framtida materialförsörjning, där utpekade områden dels skall kunna möta framtida efterfrågan, dels möjliggöra så kort transportsträcka till användare som möjligt.

För cirkulära flöden med tex. hantering av entreprenadberg och återvinning av jord- och bergmassor krävs lämpliga, strategiskt placerade upplagsplatser. Materialförsörjningsplanen behövs också för att se till att de nödvändiga täkterna placeras i ett sådant läge att erforderlig produktkvalitet erhålls, samtidigt som brytningen, men även transportererna förorsakar minsta möjliga skada för miljön och inte påverkar tex. grundvattenförekomster. Genom att planera för en hållbar materialförsörjning kan de kvarvarande naturgrusavlagringarna sparas för naturskydd och framtida dricksvattenförsörjning. En materialförsörjningsplan är således ett viktigt strategiskt styrmedel för att se till att samhällets försörjning av ballastmaterial kan tillgodoses på ett hållbart och resurseffektivt sätt (SGU 2015).

### ***Lagrum för materialförsörjning enligt Miljöbalken, miljömålen och plan- och bygglagen***

Enligt miljöbalken (MB 9 kap. 6f §) får en täkt i naturgrus inte komma till stånd om:

- det med hänsyn till det avsedda användningsområdet är tekniskt möjligt och ekonomiskt rimligt att använda annat material,
- naturgrusförekomsten är betydelsefull för nuvarande eller framtida dricksvattenförsörjning och täkten kan medföra en försämrad vattenförsörjning eller
- naturgrusförekomsten utgör en värdefull natur- och kulturmiljö.

Inom miljömålet Grundvatten av god kvalitet ingår bevarandet av naturgrusavlagringarna som en av sex preciseringar formulerat på följande sätt: "Naturgrusavlagringar av stor betydelse för dricksvattenförsörjning, energilagring, natur- och kulturlandskapet är fortsatt bevarade." <https://sverigesmiljomal.se/miljomalen/grundvatten-av-god-kvalitet/>

Lämplig placering av täkter och terminaler för bergmaterial sker i första hand i förhållande till berggrundens givna förutsättningar att kunna leverera rätt produktkvalitet. Täktplacering och materialbehov (kvalitet och mängd) påverkar fler av Sveriges Miljömål, tex. Begränsad klimatpåverkan, Frisk luft, Säker strålmiljö. Det är därför viktigt att avstånd mellan täkt eller terminal och avsättningsområde hålls så kort som möjligt för tunga transporter.

<https://sverigesmiljomal.se/miljomalen/begransad-klimatpaverkan/>  
<https://sverigesmiljomal.se/miljomalen/frisk-luft/>  
<https://sverigesmiljomal.se/miljomalen/giftfri-miljo/>  
<https://sverigesmiljomal.se/miljomalen/saker-stralmiljo/>  
<https://sverigesmiljomal.se/miljomalen/grundvatten-av-god-kvalitet/>  
<https://sverigesmiljomal.se/miljomalen/god-bebyggd-miljo/>

I plan- och bygglagen (PBL) står att det av en översiktsplan ska framgå "hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen" (PBL 3 kap. 5 §). Det förtydligas att det av översiktsplanen skall framgå "kommunens syn på risken för skador på den byggda miljön som kan följa av översvämning, ras, skred och erosion som är klimatrelaterade, samt på hur sådana risker kan minska eller upphöra" (PBL 3 kap. 5 §).

Enligt miljöbalken 3 kap. 7 § ska mark- och vattenområden som innehåller värdefulla ämnen och material så långt möjligt skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra utvinningen av dem. Enligt PBL 3 kap. 4 § skall det i översiktsplanen framgå hur kommunen anser att ev. riksintressen ska tillgodoses.

### **Referenser materialförsörjning**

Grånäs, Karin, 2015: Metodbeskrivning för regional materialförsörjningsplanering. Sveriges geologiska undersökning, rapport 2015:05.

<http://resource.sgu.se/produkter/sgurapp/s1505-rapport.pdf>

Miljöbalken

[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/miljobalk-1998808\\_sfs-1998-808](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/miljobalk-1998808_sfs-1998-808)

Lundberg, Göran; Frostell, Björn & Bo Svedberg, 2012: Slutrapport. Hållbar materialförsörjning i Stockholms län 3. Optimass Rapport 2012-05-17, uppdragsnummer 2010-020.

<https://www.optimass.se/publikationer/hallbar-materialforsorjning-i-stockholms-lan-3-hmfs3/>

Plan- och Bygglag (PBL)

[https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/plan--och-bygglag-2010900\\_sfs-2010-900](https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/plan--och-bygglag-2010900_sfs-2010-900)

Schoning, Kristian, 2017: Slutrapport - Metodutveckling för materialförsörjningsplanering. Sveriges geologiska undersökning, rapport RR1702.

<http://resource.sgu.se/produkter/regeringsrapporter/2017/RR1702.pdf>

SGU, 2018: Behovet av ballast - prognos till 2040.

<https://www.sgu.se/samhallsplanering/bergmaterial-for-byggande/svensk-ballast-produktion/ballastanvandning---prognos-till-2040/>

### **Kommentar**

Kommunen har tagit del av de allmänna riktlinjerna och noterar att flera av de frågor som nämns belyses i översiktsplanen. Sedan samrådet har frågorna kring ras, skred och erosion samt miljökvalitetsnormer utvecklats.

## **E.ON Sverige**

E.ON Energidistribution AB ("E.ON") avger yttrande avseende Tingsryd kommuns förslag till översiktsplan. E.ON vill såsom ägare av infrastruktur för elförsörjning inom kommunen avge följande synpunkter.

### **Befintlig elförsörjning**

Elförsörjningen är en grundläggande förutsättning för utvecklingen av kommunens näringsverksamhet och bostadsbyggande. Inte minst är utbyggnad och ombyggnad av elnätet viktig för att garantera fullgod leveranssäkerhet och en bidragande faktor i omställningen till det förnybara samhället.

E.ON har nätkoncession för område gällande ledningar inom Tingsryd kommun förutom nordöstra delarna. Genom detta är bolaget, enligt ellagen, skyldigt att ansluta nya elanläggningar.

E.ON har i området ett regionalt ledningsnät för elförsörjning, både inom kommunen och vidare till angränsande kommuner och regioner. Detta ledningsnät består av 50 och 130 kV ledningar samt fördelningsstationer. De regionnätsledningar på spänningsnivåerna 130kV och 50kV som försörjer och genomkorsar kommunen bör framgå (som grå linjer) i grundkartan i översiktsplanen. I regionnätet finns ett antal fördelningsstationer som transformerar spänningen till 20kV och utgör viktiga noder för elförsörjningen ut på lokalnätet.

Matning till abonnenterna i det lokala distributionsnätet som ingår i E.ON:s områdeskoncession sker via mellanspänningsledningar med systemspänning 10- och 20kV för överföring av el till nätstationer. Detta är till viss del ledningar i luften men under senare tid har största delen av nätet bytts ut till kablar i marken. Det är ett arbete som fortgår kontinuerligt i syfte att vädersäkra elleveransen. I nätstationerna transformeras spänningen ner till 400V. Från nätstationerna förgrenar sig ett lågspänningsnät via kabelskåp och servisledningar ut till E.ON:s kunder.

### **Elnät i fysisk planering**

E.ON:s utgångspunkt i den fysiska planeringen är att sträva efter att behålla befintlig infrastruktur i nuvarande utförande och i ianspråktaget läge. Det är särskilt viktigt att betona och bibehålla utrymme i den fysiska planeringen för de inmatande regionnätledningar och anläggningar som står för försörjningen av hela regionen. Dess placering och utförande har noga utretts och sanktionerats genom koncessionsbeslut av Energimarknadsinspektionen (Ei) och markkupplåtelser genom ledningsrätt och servitut.

Då regionnätledningarna samt för elnätet i övrigt viktiga anläggningar har stor betydelse för regionen ser E.ON att det är välkommet om dessa redovisas som viktiga planeringsförutsättningar i kommunens översiktsplan. För oss som ledningsägare utgör ledningsstråken strategiska korridorer som försörjer en växande kommun med alltmer planlagd mark. Inom dessa planreservat måste vi ofta kunna säkra framtidens elförsörjning genom att förstärka och förnya ledningarna, vilket blir särskilt angeläget nu när samhällets behov av el kommer att påtagligt öka under de kommande decennierna. Det är ofta svårt och ovälkommet att skapa nya lägen för större ledningar i tätbebyggd miljö.

Med tanke på att det är en svår och lång process att få tillstånd och markupplåtelse för regionnätet är det även önskvärt att översiktsplanen betonar att ledningarna ska ges erforderligt utrymme med tanke på säkerhet och framtida behov vid nybyggnation i deras närhet. Genom att i översiktsplanen tydligt redovisa de stråk i vilka regionnätets ledningarna finns bör det kunna säkerställas att det inte tillkommer byggnation eller annan verksamhet i dess närhet som inte är förenlig med de säkerhetsföreskrifter som omfattar anläggningarna. Det gäller både riskavstånd för fysisk påverkan på ledningarna och restriktioner för vilka verksamheter som kan bedrivas nära ledningarna.

### **Förslag om ny bebyggelse utifrån elnätets kapacitet**

Översiktsplanen föreslår ett antal nya verksamhetsområden inom kommunens orter. Beroende på vilken typ av etableringar som sker på dessa ytor kan en utökning av kapaciteten i elnätet krävas. Vidare kan verksamheterna ställa ökade krav på en mer robust elförsörjning. Verksamheter med ett stort effektbehov kan alltså kräva ny infrastruktur, vilket förutsätter en gemensam planering mellan kommun och nätbolag med lång framförhållning.

Det är viktigt att se energiförsörjningsfrågan ur ett helhetsperspektiv och att kommunen tillsammans med E.ON i ett tidigt stadie uppskattar det framtida energibehovet kopplat till den tidshorisont man ser för utbyggnadstakten. Till det bör fogas de trender som påverkar behovet av el såsom ökningen av eldrivna transporter och uppbyggnandet av nya laddningsmöjligheter. Allt detta sammantaget påverkar den kapacitet som behövs i E.ON:s anläggningar i lokalnätet och kanske även i det överliggande regionnätet. Om en beställning av ökad effekt blir nödvändig bör den göras i mycket god tid då de ombyggnader av regionnätet som kan bli följden är väldigt tidskrävande. Det är särskilt tillståndsprocesserna för koncessionsärenden som är mycket tidsdrivande.

E.ON har enbart översiktligt studerat förslagen på utbyggnadsområden för verksamheter, bostäder m.m. som planen föreslår. De utvecklingsområden som är utpekade i kommunens översiktsplan som berör E.ON är Tingsryd, Ryd, Väckelsång, Urshult, Lineryd, Rävemåla och Konga. Det är viktigt att kommunen är medveten om att elnätet inte planeras utifrån vad vi tagit del av i översiktsplanen utan att varje anslutning/abonnemangsändring behöver hanteras var för sig. Kapaciteten i elnätet är på intet sätt statisk utan påverkas av samhällets utveckling, anslutning av stora konsumenter eller produktionsanläggningar i närområdet, förändrade energibehov osv. Hanteringen av anslutningsförfrågningar kan ta mycket lång tid, varför vi önskar få in förfrågningar så snart som möjligt efter att det är klargjort att mer effekt kommer behövas.

Kommunen ställer sig genom planen positiv till förnybar energi. Vid anslutning av exempelvis vindkraftsparker, solcellsparker, batterilager eller effektkrävande verksamheter bör man ha i åtanke att det kan krävas långa ledningsdragningar till det befintliga elnätet. Om det rör sig om linjekoncessionerade regionnätetsledningarna så innebär det tillståndsprocesser och att det kan komma att ta flera år att få en sådan anslutning etablerad. Ur elnätsperspektiv är det att föredra att stora produktions- och uttagsanläggningar placeras nära regionnäten. Viktigt att kontakt sker med E.ON i god tid.

### **Bebyggelse i närheten av E.ONs anläggningar**

E.ON har översiktligt studerat förslagen på utbyggnadsområden för verksamheter, bostäder m.m. som planen föreslår. På några ställen noterar vi att förslagen på exploateringsytor kommer i konflikt med det befintliga regionnätet.

På ett antal platser föreslår kommunen bebyggelse i närheten av E.ONs befintliga kraftledningar. Bebyggelse i närhet till ledningar är förenat med restriktioner, riskavstånd och säkerhetsföreskrifter. Där markanvändningen föreslås att ändras invid regionnätsledningar vill E.ON bli kontaktade i god tid innan detaljplaneringen startas. Detta för att säkerställa att tillkommande planer inte innebär inskränkningar på elledningarna och för att kunna svara för vilken typ av bebyggelse som är möjlig att uppföra och på vilket avstånd det får ske givet de säkerhetsföreskrifter som gäller kring den typ av elanläggningar.

För att utreda genomförbarheten av exploatering i enlighet med kommunens ambitioner i området uppmanas kommunen att kontakta oss för vidare samråd. Befintliga kraftledningar ska i översiktsplanen beskrivas som en ingående förutsättning vid exploatering av områden nära regionnätsledningen.

### **Magnetfält**

Med anledning av diskussionen kring magnetfälts eventuella hälsorisker så önskar E.ON upplysa om att en skälighetsbedömning måste göras vid varje enskilt fall av samhällsplanering eller nybyggnation, där eventuella risker från magnetiska fält vägs mot tekniska och ekonomiska förutsättningar.

De myndigheter som ansvarar för hälsofrågor kopplat till magnetfält är Arbetsmiljöverket, Boverket, Elsäkerhetsverket, Folkhälsomyndigheten och Strålsäkerhetsmyndigheten. Myndigheterna mäter, utvärderar forskning samt tar fram råd, rekommendationer och föreskrifter avseende magnetfält.

Trots omfattande internationell forskning saknas idag entydiga resultat som påvisar ett samband mellan exponering av magnetiska fält och negativa hälsoeffekter. Med bakgrund i detta har svenska myndigheter inte kunnat fastställa några gränsvärden eller skyddsavstånd för allmänhetens exponering för magnetfält.

- sträva efter att utforma eller placera nya kraftledningar och andra elektriska anläggningar så att exponering för magnetfält begränsas
- undvik att placera nya bostäder, sjukhus, skolor och förskolor nära elanläggningar som ger förhöjda magnetfält
- sträva efter att begränsa fält som starkt avviker från vad som kan anses normalt i hem, skolor, förskolor respektive aktuella arbetsmiljöer

Ansvariga myndigheter rekommenderar dock en viss försiktighet vid samhällsplanering och exploatering genom att, så tillvida detta kan göras till rimliga kostnader:

I myndigheternas gemensamma broschyr "Magnetfält och hälsorisker", som kan läsas eller laddas ned på [www.stralsakerhetsmyndigheten.se](http://www.stralsakerhetsmyndigheten.se), finns mer information.

E.ON för en öppen och saklig dialog om magnetiska fält och eventuella risker. E.ON följer kontinuerligt pågående forskning inom området och strävar efter en kunskapshöjning beträffande magnetiska fält. E.ON beaktar berörda myndigheters rekommendation och miljöbalkens regler om försiktighet och tar människors oro på allvar. E.ON mäter, beräknar och redovisar vid behov magnetfältsnivåer kring våra anläggningar. Önskas magnetfältsberäkning i närheten av E.ONs anläggningar är ni välkomna att återkomma.

### **Fortsatt planarbete**

E.ON önskar vara delaktiga i en fortsatt planering av utbyggnaden i enlighet med översiktsplanen. Bolaget är angeläget om ett gott samarbete med kommunen vid dessa och andra infrastrukturella projekt. Det är önskvärt att kommunen tidigt i planprocesserna och i nära samråd med elnätsägare arbetar för att hitta bästa möjliga framdragnings- och nytt elnät med minsta möjliga intrång. Vid nya anslutningar till elnätet är det önskvärt att E.ON kontaktas i god tid. Detta i synnerhet när det gäller vindkraft-, solcellsanslutningar eller andra effektkrävande verksamheter då det ställer stora krav på var i elnätet man kan ansluta den levererade effekten. Planärenden som berör E.ON tar vi tacksamt emot via [pbl@eon.se](mailto:pbl@eon.se).

### **Kommentar**

Översiktsplanen kompletteras med information angående det regionala ledningsnätet och vikten av att behålla befintlig infrastruktur i nuvarande utförande och i ianspråktaget läge. Texten kompletteras med en översiktlig karta över ledningsnätet samt ställningstagande kring skyddsavstånd i enlighet med ansvariga myndigheters rekommendationer. I mark- och vattenanvändningskartan framgår det att befintliga kraftledningar ska beaktas vid utbyggnad av utvecklingsområde.

Kommunen är positiv till att luftledningar i det lokala ledningsnätet ersätts av markkablar i syfte att vädersäkra elleveransen.

Ett ställningstagande om att det är fördelaktigt om stora produktions- och uttagsanläggningar placeras nära regionnäten läggs till under kapitel Energiproduktion och energiförsörjning.

Kommunen välkomnar fortsatt dialog med E.ON för att diskutera framtida energibehov i ett tidigt stadie.

## **Politiska nämnder**

### **Miljö- och byggnadsnämnden**

#### **Förvaltningsgemensamt yttrande från Miljö- och byggnadsförvaltningen till samrådet om ny Översiktsplan för 2050**

Då översiktsplanen är en så pass brett dokument har förvaltningen valt att kommentera översiktsplanen som en punktlista som ska läsas in under rubrikerna. Miljöavdelningen, byggavdelningen och miljöstrateg har deltagit i framtagandet av detta yttrande.

### **Allmänt**

- Rubriker är benämnda som "Tom sida" i Innehållsförteckningen i PDF versionen.
- Teckenförklaring till figuren under Utvecklingsinriktning
- Notering, inte många tätortsnära naturreservat (som kan värna gröna/blåa strukturer)
- Förtydliga vad Tingsryds kommuns definition är, av olika uttryck som "långsiktigt hållbara områden", "hänsyn till områdets karaktär" osv.
- Dokumentet "Potential för restaurering av våtmarker i Tingsryds kommun" som antogs 2024-10-29 bör läggas in som styrande dokument.
- Kulturhistorisk inventering av Tingsryds centrum, Smålands museum rapport 2013:20 nämns under Riksintressen och andra värden >Kulturmiljö> Kulturmiljöprogram. Detta bör även finnas med under Utgångspunkter > Kommunala utgångspunkter> Kommunala styrdokument.

### **Utvecklingsinriktning**

- Gråa pilar (stråk), tung trafik med farligt gods, risk för olyckor nära vattenskyddsområde
- Nya vattenskyddsområden/vattentäkter bör utpekas.

### **Mark- och vattenanvändning**

- Planerad bebyggelse på sumpskog, till exempel Östra industriområdet norr om cykelvägen samt Nordvästra Rävemåla
- Förlängning av grönområde söder om Urshult (längs bäcken)
- Förlängning av grönområde i Södra och Norra Linneryd (längs bäckarna). Se ställningstagande på s 41 Grönområden kan även utmärkas intill nya utbyggnads områden för att visa på vilka ytor som ska bevaras som grönområde.
- Ska till exempel inte Dunshult tas med som utvecklingsområde?
- Risk för trafikolyckor nära vattenskyddsområde

### **Energianvändning**

- Komplettera solcellsställningstagandet med: ... batterilagring ska placeras på industrimark.

### **Landsbygd**

- Samarbete med Länsstyrelsen för att skydda mindre sjöar och vattendrag bör arbetas in under LIS.

### **Riksintresse Friluftsliv**

- Riksintresset gäller även sjön Mien med avrinningsområde.  
Riksintresse för friluftsliv berör inte sjön Mien men riksintresse för rörligt friluftsliv berör även sjön Mien.

### **Riksintresse Naturvård**

Lägga till följande ställningstaganden:  
Tingsryds kommuns landskap

1. Hänsyn ska tas till landskapets strukturer vid exploatering. Detta kan innebära att samla bebyggelse eller andra strukturer i stället för att sprida ut dem. Det kan även innebära att viktiga utblickar ej ska byggas igen.
2. Längs med Åsnen i den östra delen av Tingsryd kommun ska speciell hänsyn tas till landskapet och de delar som idag är obebyggda. Exploatering bör här begränsas.
3. Hänsyn ska tas till att skapa fler kommunala naturreservat inom Tingsryd kommun.

### **Riksintresse Natura 2000**

- Ändra ställningstagandet till "Ett sådant område ska enligt EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv ges ett sådant skydd att områdets värden inte skadas av åtgärder inom eller i anslutning till området."

### **Riksintresse Rörligt friluftsliv**

- Det saknas i översiktsplanen utpekade områden för etablering av camping och andra verksamheter för att stödja turistnäringen.

- Lägg till följande ställningstaganden

1. Det ska finnas möjlighet att ta sig till naturområden i kommunen med kollektivtrafik.
2. Möjligheterna till friluftsliv i naturmiljöer ska stärkas. Detta innebär exempelvis förbättrade leder och stråk för vandring och cykling samt ökad tillgänglighet till och inom naturområden.
3. Tätortsnära rekreationsområden ska så långt som möjligt bevaras, utvecklas och underhållas.
4. Tingsryd kommun ska ta fram en friluftslivsplan. En plan för friluftslivet skulle tydliggöra målsättningar, möjligheter och genomförande.

### **Riksintresse Skyddade vattendrag**

- Lägg till följande ställningstaganden

1. Tingsryd kommun ska arbeta efter vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för att höja kvaliteten i vattenmiljöerna.
2. Kunskapen kring de vattenmiljöer som finns inom och berörs av kommunen ska öka.

### **Kommunala hänsynsområden - Teknisk försörjning**

#### **- Energiproduktion och Elförsörjning**

1. Ha ett ställningstagande om att energiplan ska tas fram och att den ska vara vägledande kring bland annat energiproduktion och energiförsörjning.
2. Utöver större solcellsanläggningar bör även batterianläggningar i första hand hänvisas till områden som i mark- och vattenanvändningskartan är utpekade som verksamhet och industri samt landsbygd.

### **Angränsande riksintressen**

- Lägg till följande ställningstagande:

1. Kommunen samarbetar med expertmyndigheter för att skydda källflöden.

### **Naturmiljö**

- Upplevs att det saknas generella ställningstaganden för naturmiljö. Förvaltningens förslag är dessa:
  1. Tingsryds kommun ska verka för att utveckla ekologiska stråk inom tätorter.
  2. Hänsyn ska tas till ekologiska korridorer i syfte att arbeta för sammanhängande grönstrukturer.
  3. Stora orörda områden som inte störs av buller eller utsläpp från industrier, vägar med mera ska så långt det är möjligt sparas och skyddas mot ingrepp som kan ändra områdenas karaktär.
  4. Tingsryd kommun ska sträva efter att bibehålla och utveckla värdefulla och artrika naturmiljöer, framför allt gammal ädellövskog samt den mosaikpräglade landsbygden.
  5. Tingsryd kommun ska verka för att skydda våtmarker och sumpskogar från ny bebyggelse eller andra åtgärder som riskerar att skada dessa miljöer.
  6. Tingsryd kommun ska studera möjligheten att anlägga nya våtmarker. Detta inbegriper både större naturvårdsinsatser samt mindre projekt med våtmarker i tätbebyggd miljö som kan föreslås i enskilda detaljplaner.

### **Nationalpark**

- Lägg till följande ställningstagande
  1. Kommunen ska uppmuntra skapandet av en buffertzonen för minskat skogsbruk som en möjlighet att utveckla besöksvänliga skogar kring nationalparksområdet.

### **Biotopskyddsområde**

- Ta bort ordet påtagligt i ställningstagande nummer 1.
- Lägg till följande ställningstagande:
  1. Kommunen ska uppmuntra skapandet av gröna korridorer för att binda samman närliggande biotopskyddsområden.

### **Naturvärde**

- Lägg till följande ställningstagande:
  1. Tätortsnära naturvärdesområden ska så långt som möjligt bevaras, utvecklas och underhållas.
- Ta bort ställningstagande 2.

### **Sumpskog**

- Ta bort ordet påtagligt i ställningstagande nummer 1.
- Lägg till ställningstagande:
  1. Kommunen ska uppmuntra till att större sammanhängande områden av sumpskog inte exploateras.

### **Strandskydd**

- Kartan upplevs som otydlig och man kan inte granska kartan för att se om strandskydd gäller enskild fastighet. Bättre att visa LIS-karta.

### **Naturvårdsprogram**

- Ta bort ordet påtagligt i ställningstagande nummer 1.

### **Riksintressen och andra värden - naturmiljö - våtmarker**

- I LOVA-projektet som nämns i texten är en del klart. Ca 3400 potentiella platser för restaureringar av våtmarker finns det i kommunen, se dokumentet "Potential för restaurering av våtmarker i Tingsryds kommun."

### **Strandskydd**

- Ny lagstiftning på gång, där skydd av små vattendrag bör ses över.

### **Särskilt värdefullt vatten**

- Ta bort ordet påtagligt i ställningstagande nummer 1.
- Runt Mien pekas Mien ut som ett värdefullt vatten och i brödtexten nämns att sjön med dess stränder ska få formellt skydd som natur eller kulturreservat. Samtidigt är samma område utpekade som LIS-område. Det går emot varandra.
- Nordväst om Urshult pekas vattendraget med dess avrinningsområde ut som särskilt värdefullt vatten. I brödtexten nämns att sjön med dess stränder ska få formellt skydd som natur eller kulturreservat. Samtidigt är samma område utpekade som LIS-område. Det går emot varandra.

### **Vattenskyddsområde**

- Vattenskyddsområden skulle behöva bli fler om utökad befolkningstillväxt ska kunna tillgodoseas.
- Utpekade vägar för farligt gods bör inte passera bredvid existerande vattenskyddsområden. Om det inte kan undvikas bör vägen säkras upp för att skydda vattenskyddsområdet.
- Säkerställa kommunal försörjning för både bostads och industrimark.

### **Skogsbruk**

- Lägg till följande ställningstaganden
  1. En avvägning mot skogsbrukets intresse och möjlighet att bruka produktiv skogsmark ska göras innan beslut om exploatering av skogsmark görs
  2. Kommunala skogar ska i högre grad undantas från avverkning för att främja rekreation och friluftsliv.

### **Jordbruk**

- Kompensationsåtgärder, menas det både ekologisk och ekonomisk kompensation?

### **Kommunalt vatten och avlopp**

- Utöka de kommunala verksamhetsområdena, främst i områden som är tätortsnära, har pekats ut som har problem med övergödning eller har högt byggttryck.
- Lägg till följande ställningstagande:
  1. Kommunen ska arbeta för att säkerställa att utpekade utvecklingsområden (både bostad- och industrimark) har tillgång till kommunalt vatten och avlopp.

### **Enskilt vatten och avlopp**

- Ordet enskilt måste ändras till korrekt term "små avlopp".
- Kommunen har inte bara inventerat avlopp inom VA-planområden.
- Efter "Dricksvattenförsörjningen är upp till fastighetsägarna att lösa och kommunen utövar endast tillsyn på större anläggningar eller de som försörjer en kommersiell verksamhet" bör meningen "kommunen eftersträvar dock att informera alla medborgare om brunnregistrering och vattenbesparande åtgärder".
- Sandvik är inte med längre.
- Lägg till följande ställningstagande
  1. Vid tillsyn och provning av enskilda avlopp enligt miljöbalken samt vid provning enligt plan- och bygglagen ska hänsyn tas till vid tidpunkten gällande VA-plan.

### **Dagvatten**

- Saknar hänvisning till vattentjänstplan och saknar dagvattensstrategin.

### **Utvinning av naturresurser**

- Ändra till följande ställningstagande:
  1. Negativ påverkan på miljö, friluftsliv och riksintressen ska undvikas.

### **Miljökvalitetsnormer för vatten**

- Kartunderlag är felaktiga, vid granskning med hjälp av VISS.
- Kommunen har ansvar för ett stort antal källflöden. Bör korrigeras i brödtext.
- Lägg till följande ställningstaganden:
  1. Kommunen eftersträvar att åtgärda vandringshinder för att uppfylla miljökvalitetsnormen.
  2. För att minska läckage av näringsämnen från omgivande mark kan det anläggas skyddszoner vid jordbruksmark utmed eller i anslutning till vattenförekomster. Våtmarker kan också anläggas i anslutning till vattenförekomster. Våtmarker har en renande effekt på dagvatten och kan således hindra att vissa ämnen följer med ut i recipienten. Av den anledningen bör Tingsryd kommun studera möjligheten att anlägga nya våtmarker.

### **Radon**

- Privata brunnar och mindre anläggningar omfattas inte av föreskrifterna men Livsmedelsverket avråder från att använda vattnet som dryck eller till livsmedelshantering om radonhalten överstiger 1 000 Bq/l.
- Vid frågan om intensifiering av radonmätning, menas det i form av myndighetsutövning eller från verksamhetshåll?

### **Farligt gods**

- Gråa pilar (stråk), tung trafik med farligt gods, risk för olyckor nära vattenskyddsområde. I ett längre perspektiv bör utpekade vägar för farligt gods inte placeras nära vattenskyddsområden.

### **Varmare klimat**

- I brödtexten står det "Längre vegetationsperioder kan även komma att gynna skogs- och jordbruket, eftersom det skapar förutsättningar för att odla andra trädslag och grödor." Felaktigt påstående, det blir inte längre vegetationsperioder på grund av varmare klimat, utan snarare kortare på grund av torka. Svenska inhemska grödor är inte anpassade till nya klimatförändringar med alternerade torka och skyfall. Nya grödor kan komma att behöva implementeras.
- Stöd i form av vattenkontor ges till medborgare idag vid långvarig torka.
- Risk för att privata brunnar torkar ut vid långvarig torka.
- Lägg till ställningstagande:
  1. Skapa mera grönområden i tätorter för att underlätta dagvattenhantering och skapa skugga.

## **Kommentar**

### **Allmänt**

Utvecklingsinriktningen digitaliseras och kompletteras med en teckenförklaring.

Dokumentet Potential för restaurering av våtmarker i Tingsryds kommun samt Kulturhistorisk inventering av Tingsryds centrum läggs in under rubriken kommunala styrdokument.

### **Utvecklingsinriktning**

Pilarna illustrerar de vägar som idag utgörs av primär färdväg för farligt gods. Det är Trafikverket som pekar ut dessa vägar. I översiktsplanen belyses risken för olyckor med farligt gods i anslutning till vattenskyddsområden. Vid känsliga område bör åtgärder genomföras för att skydda vattentäkterna. Det kan till exempel handla om trafiksäkerhetsåtgärder så som sänkt hastighet och avåkningsskydd. I översiktsplanen finns ett ställningstagande om att kommunen behöver ta fram en strategi i händelse av trafikolyckor i områden som omfattas av vattenskyddsområde, för att minimera konsekvenserna av eventuella spridningar av miljöfarliga föroreningar till våra vattentäkter.

I översiktsplanen pekas endast befintliga vattenskyddsområden ut. Arbetet med att peka ut nya eller alternativa vattentäkter görs inte inom ramarna för översiktsplanen. I översiktsplanen finns dock ett ställningstagande om att kommunen ska ta fram en Vattentjänstplan som ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.

### **Mark- och vattenanvändning**

Vid framtagande av mark- och vattenanvändningskartan har kommunen tagit ställning till flertalet intressen, däribland sumpskog. Vissa utvecklingsområden omfattas fortfarande av sumpskog. I samband med exploatering behöver närmre inventeringar göras för att se om områdena är lämpliga att exploatera ur en natursynpunkt. I samband med exploatering kan skyddet av värdefulla naturmiljöer säkerställas genom planbestämmelser, skyddsåtgärder, skötselplaner etc. Grönska kan även behöva bevaras i syfte att hantera dagvatten lokalt inom fastigheten.

I mark- och vattenanvändningskartan redovisas grönområden som större parker, idrottsplatser, badplatser och elljusspår i eller i nära anslutning till tätorter. I användningen kan också delar av vattendrag ingå, områden som är viktiga för biologisk mångfald och ekosystemtjänster eller grönområden vars syfte är att utgöra en barriär mellan bostadsbebyggelse samt verksamheter och industri. De utpekade områdena kompletteras med gröna och blå miljöer som finns integrerade i bebyggelsemiljön.

Mark- och vattenanvändningskartan ses över inför granskning. Fler grönområden med syfte att utgöra barriärer mellan bostadsbebyggelse samt verksamheter och industri pekas ut intill framtida utvecklingsområden. För befintlig bebyggelse pekas grönområden ut där detaljplanen möjliggör för denna användning.

I översiktsplanen finns ett ställningstagande om att en grönstrukturplan ska tas fram. I detta sammanhang kollar kommunen mer detaljerat på vilka gröna områden och stråk som ska bevaras och utvecklas. I samband med att översiktsplanen revideras integreras grönstrukturplanens innehåll i översiktsplanen.

Dunshult ingår inte som utvecklingsområde i mark- och vattenanvändningskartan, utan utgör ett LIS-område på landsbygden.

Frågan kring risk för olyckor med farlig gods inom vattenskyddsområde hanteras i enlighet med informationen under rubriken Utvecklingsinriktning.

### **Energianvändning**

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (Energiproduktion och energiförsörjning) kompletteras med en rubrik angående anläggningar för energilagring. Texten har utvecklats utifrån energimyndighetens samrådsyttrande, där det framgår att det inte är lämpligt att batterilager placeras på industrimark eftersom det undergräver planens primära syfte.

I texten framgår det att anläggningarna i första hand bör placeras i områden som inte påtagligt påverkas negativt och med avstånd från befintlig bebyggelse. Hänsyn ska tas till bland annat riksintressen, skyddade områden, strandskydd, värdefull natur- och kulturmiljö, brukningsvärd jordbruksmark, översvämningrisk, allmänhetens rörelsefrihet samt befintlig bebyggelse. Ytor som kan vara lämpliga är ytor där kommunen för tillfället ser ett lägre bebyggelsetryck, ytor med låg bonitet, tidigare påverkad mark samt ianspråktaga markområden med utrymme för kompletterande användning. Det är till fördel om större anläggningar för energilagring lokaliseras intill större kraftledningar eller ställverk.

### **Landsbygd**

I uppdraget med att ta fram en ny översiktsplan ingår inte att revidera LIS-planen. Kommunen utvecklar dock texten i översiktsplanen för att tydliggöra hur vi ska hantera de områden som är inaktuella eller står i konflikt med andra intressen. Översiktsplanen kompletteras även med en utökad sammanfattning över LIS-planens innehåll.

### **Riksintresse friluftsliv**

Riksintresse för friluftsliv gäller inte för Mien med avrinningsområde. Översiktsplanen kompletteras dock med information om de angränsande riksintresseområdena för Mörrumsåns och Bräkneåns dalgång inom Tikens och Åsnens avrinningsområde.

### **Riksintresse naturvård**

I riksintressekartorna tillkommer en länk till respektive värdebeskrivning. Texten kompletteras även med ställningstagande om att ta hänsyn ska tas till värdebeskrivningarna i samband med planering och bygglov eller övriga åtgärder. I värdebeskrivningarna framgår vilka värden man måste beakta vid planering och exploatering. Vad gäller Åsnenområdet ska man bland annat beakta värdefulla lövskogar, ängsfruktsodlingar, öppna våtmarker och strandnära skogar för häckande fåglar.

I kapitlet Mark -och vattenanvändning (Landsbygd) tillkommer två avsnitt som behandlar Natur och friluftsliv samt Besöksnäring och turism. Här framgår att kommunen vill främja utveckling av besöksnäringen i hela kommunen men styra besökare till utvalda platser för att minimera påverkan på natur- och kulturvärden.

I avsnittet Natur och friluftsliv framkommer att kommunen ska verka för att bevara och utveckla artrika naturmiljöer samt säkerställa sammanhängande gröna korridorer för att möjliggöra spridningsvägar för växter och djur.

I avsnittet Naturreservat finns ett ställningstagande om att nya naturreservat vid behov ska inrättas för att långsiktigt skydda natur-, kultur- och rekreationsvärden.

### **Riksintresse Natura 2000**

Ställningstagandet revideras i enlighet med vad som står i EU:s habitatdirektiv och fågeldirektiv.

### **Riksintresse Rörligt friluftsliv**

I kapitlet Mark -och vattenanvändning (Landsbygd) tillkommer två avsnitt som behandlar Natur och friluftsliv samt Besöksnäring och turism. I texten finns ställningstagande kring fortsatt utveckling.

Vad gäller natur och friluftsliv har kommunen som ställningstagande att kommunen ska verka för att bevara och utveckla naturområden som är värdefulla för friluftsliv och rekreation. Kommunen vill främja friluftslivets utveckling i hela kommunen men kommunala åtgärder ska i första hand ske intill Sydostleden, Banvallsleden, Åsnen runt och Utvandraleden, kommunala badplatser samt kommunala naturreservat.

I texten kring grönområden samt naturreservat finns ställningstagande om att områden som nyttjas i rekreativt syfte ska tillgängliggöras. Kommunen strävar efter att områdena ska vara tillgängliga oavsett ålder, funktionsnedsättning eller socioekonomisk bakgrund.

Tätortsnära grönområden har pekats ut i mark- och vattenanvändningskartan och avsikten är att dessa områden ska värnas, skötas och utvecklas utifrån sina specifika behov och förutsättningar. Nya naturreservat ska vid behov inrättas för att långsiktigt

skydda natur-, kultur- och rekreationsvärdena. Vid bildande eller ändringar i naturreservatets föreskrifter och skötselplaner är det viktigt att möjliggöra för rekreation och friluftsliv.

Vi har stämt av behovet av att ta fram en friluftsplan med berörda parter och de anser inte att det finns behov av att ta fram en friluftsplan i dagsläget.

### **Riksintresse Skyddade vattendrag**

Kommunen arbetar aktivt med vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för att höja kvaliteten i vattenmiljöerna. Just nu pågår bland annat projekt ett EU-projekt, Improve Aquatic LIFE, som är ett av Europas största vattenvårdsprojekt.

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (Miljö kvalitetsnormer) kompletteras med ett ställningstagande om att kommunen tillsammans med andra aktörer ska arbeta med de åtgärdsförslag som finns i förvaltningsplanen för Södra Östersjön.

Inom ramarna för pågående EU-projekt och kommande LONA-projekt arbetar kommunen med att öka kunskapen kring de vattenmiljöer som finns inom och berörs av kommunen. Kommunen är även medlem i Mieåns-, Bräkneåns- och Mörrumsåns vattenråd samt Bräkneåns- och Ronnebyåns vattenförbund i syfte att samverka och verka för en förbättrad vattenkvalitet.

### **Kommunala hänsynsområden - Teknisk försörjning**

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (Energiproduktion och energiförsörjning) kompletteras med ett ställningstagande om att en energiplan ska tas fram i syfte att främja hushållning med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel.

Texten avseende solenergi utvecklas även med utgångspunkt ifrån energimyndighetens samrådsyttrande, där det framgår att det inte är lämpligt att solcellsanläggningar placeras på industrimark eftersom det undergräver planens primära syfte. Detsamma gäller för anläggningar för energilagring så som batterilagring.

I texten framgår det att anläggningarna i första hand bör placeras i områden som inte påtagligt påverkas negativt och med avstånd från befintlig bebyggelse. Hänsyn ska tas till bland annat riksintressen, skyddade områden, strandskydd, värdefull natur- och kulturmiljö, brukningsvärd jordbruksmark, översvänningsrisk, allmänhetens rörelsefrihet samt befintlig bebyggelse. Ytor som kan vara lämpliga är ytor där kommunen för tillfället ser ett lägre bebyggelsetryck, ytor med låg bonitet, tidigare påverkad mark samt ianspråktagna markområden med utrymme för kompletterande användning. Det är till fördel om större anläggningar för energilagring lokaliseras intill större kraftledningar eller ställverk.

### **Angränsande riksintressen**

Kommunen samarbetar med expertmyndigheter inom pågående projekt. Just nu pågår bland annat ett EU-projekt, Improve Aquatic LIFE, som är ett av Europas största vattenvårdsprojekt. Arbetet i Tingsryds kommun är kopplat till Bräkneån och Östadsjön.

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (Miljökvalitetsnormer) kompletteras dock med ett ställningstagande kring behovet av att fortsätta samverka med berörda kommuner och instanser för att förbättra vattenstatusen.

### **Naturmiljö**

I kapitlet Mark -och vattenanvändning (Landsbygd) tillkommer ett avsnitt som behandlar Natur och friluftsliv. I ställningstagandena lyfts behovet av att bevara och utveckla artrika naturmiljöer samt möjliggöra för sammanhängande spridningsvägar. Samma frågor belyses under avsnittet grönområde.

Kommunen väljer inte att redovisa några stora opåverkade områden i kartan eftersom tidigare underlag är inaktuellt och behöver ses över. Varje gång ett område planeras eller tas i anspråk för ny bebyggelse ska frågan prövas. Kommunen har dock lagt till ett ställningstagande om att man framöver ska identifiera vilka stora opåverkade områden som finns genom en kartanalys.

Våtmarker och sumpskog hanteras i egna avsnitt under Riksintressen och andra värden. Kommunens inställning är att verka för att bevara befintliga våtmarker och stärka de ekologiska värdena samt återställa tidigare våtmarker eller anlägga nya våtmarker.

Sumpskogar ska skyddas mot åtgärder som påtagligt skadar naturmiljön. Vid exploatering krävs närmre inventeringar för att säkerställa att byggnation är lämpligt.

### **Nationalpark**

Kapitlet Riksintressen och andra värden (Nationalpark) kompletteras med ett ställningstagande om att kommunen är positiv till att skydda mer värdefull natur omkring Åsnens nationalpark i syfte att gynna den biologiska mångfalden och främja mer besöksvänliga skogar.

### **Biotopskyddsområde**

Ordet påtagligt bevaras i ställningstagandet då det är taget från Naturvårdsverkets vägledning kring biotopskyddsområden.

I kapitlet Mark -och vattenanvändning (Landsbygd) tillkommer ett avsnitt som behandlar Natur och friluftsliv. I ställningstagandena lyfts behovet av att bevara och utveckla artrika naturmiljöer samt möjliggöra för sammanhängande spridningsvägar. Samma frågor belyses under avsnittet grönområde.

### **Naturvärde**

I kapitlet Mark -och vattenanvändning (Landsbygd) tillkommer ett avsnitt som behandlar Natur och friluftsliv. I ställningstagandena lyfts behovet av att bevara och utveckla artrika naturmiljöer samt möjliggöra för sammanhängande spridningsvägar. Samma frågor belyses under avsnittet grönområde.

Vid framtagande av mark- och vattenanvändningskartan har kommunen tagit ställning till flertalet intressen, däribland utpekade naturvärden. Vissa

utvecklingsområden omfattas av naturvärden. Skogsstyrelsen har registrerat områden som naturvärden, eftersom de inte når upp till samma kvalitet som en nyckelbiotop. Det handlar om områden som omfattas ädellövskog, alsumpskog mm. I samband med exploatering behöver närmre inventeringar göras för att se om utvecklingsområdena är lämpliga att exploatera ur en natursynpunkt. I samband med exploatering kan skyddet av värdefulla naturmiljöer säkerställas genom planbestämmelser, skyddsåtgärder, skötselplaner etc. Grönska kan även behöva bevaras i syfte att hantera dagvatten lokalt inom fastigheten.

### **Sumpskog**

Ordet påtagligt bevaras i ställningstagandet då det är taget från Naturvårdsverkets vägledning kring tillämning av bestämmelserna i miljöbalken.

I kapitlet Mark -och vattenanvändning (Landsbygd) tillkommer ett avsnitt som behandlar Natur och friluftsliv. I ställningstagandena lyfts behovet av att bevara och utveckla artrika naturmiljöer samt möjliggöra för sammanhängande spridningsvägar. Samma frågor belyses under avsnittet grönområde. I samband med exploatering behöver närmre inventeringar göras för att se om utvecklingsområdena är lämpliga att exploatera ur en natursynpunkt. I samband med exploatering kan skyddet av värdefulla naturmiljöer säkerställas genom planbestämmelser, skyddsåtgärder, skötselplaner etc. Grönska kan även behöva bevaras i syfte att hantera dagvatten lokalt inom fastigheten.

### **Strandskydd**

I PDF-dokumentet har kartan över strandskyddet tagits bort. Tanken är att översiktsplanen i huvudsak ska läsas digitalt. I den digitala översiktsplanen finns ett kapitel vid namn "Alla kartor" där samtliga kartor, till exempel LIS och strandskydd, finns samlade.

### **Naturvårdsprogram**

Ordet påtagligt bevaras i ställningstagandet då det är taget från Naturvårdsverkets vägledning kring tillämning av bestämmelserna i miljöbalken.

### **Riksintressen och andra värden - naturmiljö - våtmarker**

Innehållet i texten kring våtmarker stämmer då kommunen hänvisar till Länsstyrelsens inventering. Texten kompletteras dock med information om dokumentet "Potential för restaurering av våtmarker i Tingsryds kommun."

### **Strandskydd**

LIS-planen kommer att uppdateras i framtiden. I samband med det kommer den nya lagstiftningen att beaktas.

### **Särskilt värdefullt vatten**

Ordet påtagligt bevaras i ställningstagandet då det är taget från Naturvårdsverkets vägledning kring tillämning av bestämmelserna i miljöbalken.

I uppdraget med att ta fram en ny översiktsplan ingår inte att revidera LIS-planen. Oavsett om LIS-områden är utpekade i LIS-planen så behöver kommunen i varje enskilt ärende bedöma huruvida utpekade LIS-områden fortfarande uppfyller villkoren för landsbygdsutveckling i strandnära läge och säkerställa att motstående intressen inte väger tyngre än föreslagen utveckling. Texten i översiktsplanen utvecklas för att tydliggöra i vilka områden som kommunens identifierat intressekonflikter.

### **Vattenskyddsområde**

I översiktsplanen finns ställningstagande om att ta fram en vattentjänstplan. Inom ramar för framtagandet av vattentjänstplanen kommer kommunen se över behovet av olika planer för att säkerställa det långsiktiga behovet av allmänna vattentjänster.

Kapitlet Riksintressen och andra värden (vattenskyddsområde) kompletteras med ett ställningstagande om att nya vattenskyddsområden ska inrättas vid finns behov.

I översiktsplanen belyses risken för olyckor med farligt gods i anslutning till vattenskyddsområden. Vid känsliga område bör åtgärder genomföras för att skydda vattentäkterna. Det kan till exempel handla om trafiksäkerhetsåtgärder så som sänkt hastighet och avåkningsskydd. I översiktsplanen finns ett ställningstagande om att kommunen behöver ta fram en strategi i händelse av trafikolyckor utmed sjöar och vattendrag som omfattas av vatten-skyddsområde, för att minimera konsekvenserna av eventuella spridningar av miljöfarliga föroreningar till våra vattentäkter.

Kapitlet kommunala hänsynsområden (Teknisk försörjning – Kommunalt vatten och avlopp) kompletteras med ett ställningstagande om att kommunen ska arbeta för att säkerställa att utpekade utvecklingsområden har tillgång till kommunalt vatten och avlopp.

### **Skogsbruk**

I kapitlet Riksintressen och andra värden (Jord- och skogsbruk - Skogsbruk) finns redan ett liknande ställningstagande om att skogsmark som har betydelse för skogsnäringen ska så långt möjligt skyddas mot åtgärder som kan påtagligt skada eller försvåra ett rationellt skogsbruk.

Texten kompletteras med information om att den kommunala skogspolicyn och handlingsplanen för skogsstrategin ska vara vägledande i det framtida skogsbruksarbetet.

### **Jordbruk**

Med kompensationsåtgärder avses ekologisk kompensation.

### **Kommunalt vatten och avlopp**

Vid planering och byggnation tar kommunen hänsyn till VA-planen.

I översiktsplanen finns ställningstagande om att ta fram en vattentjänstplan och arbetet har nyligen påbörjats. Vattentjänstplanen kommer efter antagande vara vägledande i beslut kring allmänna vattentjänster.

### **Enskilt vatten och avlopp**

Ordet enskilt avlopp ändras till små avlopp och skrivelsen kring Sandvik som VA-utbredningsområde tas bort då området är utrett. Texten kompletteras med information om att kommunen eftersträvar att informera alla medborgare om brunnsregistrering och vattenbesparande åtgärder. Ett ställningstagande tillkommer med information om att hänsyn ska tas till gällande VA-plan.

Kapitlet kommunala hänsynsområden (Teknisk försörjning – Kommunalt vatten och avlopp) kompletteras med ett ställningstagande om att kommunen ska arbeta för att säkerställa att utpekade utvecklingsområden har tillgång till kommunalt vatten och avlopp.

### **Dagvatten**

Kapitlet kommunala hänsynsområden (Teknisk försörjning – Dagvatten) kompletteras med ställningstagande om att en vattentjänstplan inklusive skyfallskartering ska tas fram och vara vägledande för den fortsatta planeringen. Kommunen har även ambition om att ta fram en dagvattenplan där riktlinjer för dagvattenhantering i den fortsatta planeringen ska fastställas.

### **Utvinning av naturresurser**

Ställningstagandet korrigeras för att förtydliga att negativ påverkan på miljö, friluftsliv och riksintressen ska undvikas vid utvinning av naturresurser.

### **Miljö kvalitetsnormer för vatten**

Kartunderlaget är hämtat ifrån VISS och stämmer. Däremot används en annan färgsättning i översiktsplanen jämfört med i VISS karttjänst.

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (Miljö kvalitetsnormer) kompletteras med ett ställningstagande om att kommunen tillsammans med andra aktörer ska arbeta med de åtgärdsförslag som finns i förvaltningsplanen för Södra Östersjön. I ställningstagandena förtydligas även vilka åtgärder som kan vara aktuella för att förbättra vattenstatusen. Det kan handla om att anlägga fler våtmarker, skyddszoner utmed vattendrag samt skapa fria vandringsvägar för fisk.

### **Radon**

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (Hälsa och säkerhet - Radon) kompletteras med information om att privata brunnar och mindre anläggningar inte omfattas av föreskrifterna men att Livsmedelsverket avråder från att använda vattnet som dryck eller till livsmedelshantering om radonhalten överstiger 1 000 Bq/l.

Ansvar för att mäta radonhalten ligger på fastighetsägarna.

### **Farligt gods**

Pilarna illustrerar vägarna som idag utgörs av primär färdväg för farligt gods. Det är Trafikverket som pekar ut dessa vägar. I översiktsplanen belyses risken för olyckor med farligt gods i anslutning till vattenskyddsområden. Vid känsliga områden bör åtgärder genomföras för att skydda vattentäkterna. Det kan till exempel handla om

trafiksäkerhetsåtgärder så som sänkt hastighet och avåkningsskydd. I översiktsplanen finns ett ställningstagande om att kommunen behöver ta fram en strategi i händelse av trafikolyckor i områden som omfattas av vattenskyddsområde, för att minimera konsekvenserna av eventuella spridningar av miljöfarliga föroreningar till våra vattentäkter.

### **Varmare klimat**

I kapitlet Kommunala hänsynsområden (Klimat-Varmare klimat) justeras texten och den felaktiga informationen kring längre vegetationsperioder tas bort. Ett ställningstagande om att bevara och öka andelen grönområde, vegetation och träd i tätorterna i syfte att minimera de negativa effekterna av ett varmare klimat tillkommer.

## **Kommunpartier**

### **Kristdemokraterna**

Synpunkter från Kristdemokraternas partigrupp i Tingsryds kommun.

Vi menar att översiktsplanen i huvudsak är mycket välgjord och genomarbetad.

Vi har dock synpunkter på området öster om Bräkneån utmed Tingsmålavägens förlängning. Utmed ån gäller ju strandskydd och ni har tagit upp möjlighet att anlägga våtmark. Vi menar dock att hela området från ån till vägen bör bli våtmark och hagmark. Detta är ett område som blir översvämmat i stort varje år och det passar väldigt dåligt för bebyggelse. En våtmark/hagmark vore ypperligt då det redan i dag finns gott om fåglar och andra smådjur samt att Bräkneån kan behålla vattenståndet även under sommaren. Idag blir ån nästan uttorkad under sommaren. En våtmark med inslag av hagmark kan jämna ut skillnaderna och eftersom vattnet hålls kvar bidrar detta också till mindre läckage av ämnen (tungmetaller, kväve, fosfor och annat) till havet.

### **Kommentar**

Grönområdet intill Bräkneån utökas med anledning av översvämningsrisken och nyttan med att bibehålla områdets nuvarande användning. Som underlag för den geografiska avgränsningen har bland annat kartunderlag kring jordarter använts.

## **Grannkommuner**

### **Emmaboda kommun**

Emmaboda kommun har tagit del av förslaget till ny översiktsplan och noterar att Tingsryds kommun beskriver väg 120 enligt följande:

Väg 120 mellan Älmhult och Emmaboda är i behov av omfattande åtgärder för ökad framkomlighet och säkerhet för såväl godstransporter som persontrafik. Vissa delsträckor har undermålig standard mot bakgrund av trafikmängderna. Vägen är smal och innehåller svåra horisontal- och vertikalkurvor. Alternativa vägar saknas. Utan åtgärd riskeras sänkt tillåten hastighet. Väg 120 är en viktig transportled för arbetspendling mellan kommuner såsom Älmhult, Olofström, Tingsryd och Emmaboda och vidare mot Nybro och Kalmar.

Emmaboda kommun delar Tingsryds kommuns åsikt och anser att de har beskrivet problematiken och behovet av utvecklingsinriktning för väg 120 på ett helt korrekt sätt.

Emmaboda kommun har i övrigt inget att yttra sig gällande förslaget till ny översiktsplan.

### **Kommentar**

Synpunkterna noteras.

### **Ronneby kommun**

Ronneby kommun har inget att erinra gällande samrådsförslaget till översiktsplan för Tingsryds kommun, men lämnar kommenterar kring de mellankommunala intressena Rv 27 och vattendragen Ronnebyån och Bräkneån.

Kopplingen norrut vidare mot Växjö-Alvesta är väsentlig för Ronneby kommun.

Det är positivt att Tingsryd lyfter fram Rv 27 som en viktig del för regionens tillväxt och instämmer med beskrivningen om vikten av en säkrare och effektivare vägdragning norrut. Ronneby kommun pekar ut flera verksamhetsområden utmed Rv 27 i samrådsversionen av Ronneby översiktsplan 2045 för att ytterligare stärka tillväxt och skapa fler arbetstillfällen.

Ronneby kommun vill lyfta att åtgärder längs med vattendrag i Tingsryd kan komma att påverka Ronneby kommun då Ronnebyån och Bräkneån går igenom och mynnar ut i Ronneby. Åarna är ett mellankommunalt intresse då exempelvis vattenkvalite, naturvärden och konsekvenser av höga flöden påverkar Ronneby kommun. I Ronneby kommun pågår restaureringsarbete i Bräkneån under perioden 2023-2026. Åtgärder för att minska effekter av höga flöden i åarna i Ronneby kommun kan behöva utföras både inom och utanför Ronnebys kommungräns.

### **Kommentar**

Kapitlet kommunala hänsynsområden kompletteras med ett nytt avsnitt kring mellankommunala frågor för att lyfta fram och tydliggöra de mellankommunala frågorna ytterligare. I detta avsnitt belyses bland annat frågorna kring kommunikationer, vatten och miljö kvalitetsnormer.

I Tingsryd pågår för närvarande ett EU-projekt (Improve Aquatic LIFE) som är ett av Europas största vattenvårdsprojekt. Arbetet i Tingsryds kommun är kopplat till Bräkneån och innebär bland annat att vandringshinder ska åtgärdas på tre platser. Strömmande vattendragmiljöer ska restaureras vilket bland annat innebär att den biologiska mångfalden förbättras genom återskapande av naturliga livsmiljöer. Dessutom finns en partiell restaurering av Östadsjön som ligger uppströms Fiskestadsjön

med i projektet vilket ska medföra stora förbättringar i vattenkvalitet, minskad klimatpåverkan och att vattenflöden nedströms utjämnas under året. Projektet kommer att pågå fram till år 2031.

Tingsryds kommun är medlem i Bräkneåns vattenråd samt Ronnebyåns vattenförbund i syfte att samverka och verka för en förbättrad vattenkvalitet.

## **Karlshamns kommun**

Karlshamns kommun vill trycka på vikten av samarbete mellan Karlshamn och Tingsryd när det gäller mellankommunala intressen. Karlshamn ställer sig positiv till att stärka detta samarbete i framtiden.

Riksväg 29 mellan Tingsryd ner till Karlshamn pekas ut som viktigt regionalt transportstråk. Detta regionala transportstråk skapar förutsättningar för invånarna att bo och verka i olika delar av kommunen och regionen. Karlshamns kommun anser att de ställningstagandena som Tingsryd gör gällande riksintresse kommunikationer, riksväg 29, anses relevanta och bra för båda sidor om kommungränsen.

I Tingsryds kommun finns vattenkraft inom Mörrumsåns och Ronnebyåns avrinningsområde. Vid utveckling av vattenkraft måste hänsyn tas till natur- och djurliv. Karlshamns kommun i egenskap av att vara Er nedströmskommun välkomnar denna medvetenhet och ökat hänsynstagande till natur- och djurliv i samband med vattenkraftsfrågorna.

Kommunens många sjöar och vattendrag ska värnas för en mångfald av värden såsom dricksvattentäkter, grundvatten, myrar, våtmarker, värdefulla fågellokaler samt reproduktionsområden och vandringsvägar för fisk och andra vattenlevande organismer.

Tingsryd pekar ut att särskilt prioriterade vandrings- och cykelleder är Sydostleden, Banvallsleden, Åsnen runt och Utvandraleden. Karlshamn kommun ser positivt på att Tingsryd vill främja friluftslivets utveckling i hela kommunen och att åtgärder i första hand ska ske intill befintliga friluftsleder. Karlshamns kommun håller med om att det är viktigt att de gröna- och blå strukturerna samt besöksnäringen utvecklas i samspel med varandra.

Med tanke på att dagens vindkraftverk är betydligt högre har Kommunfullmäktige tagit beslut om att ta fram en ny Vindkraftsplan. Karlshamns kommun önskar förstärkt kommunalt samarbete där vindkraftsområde utpekats i lägen nära kommungränsen för att uppnå långsiktig hållbarhet i frågor rörande grannkommunens övriga utveckling.

Karlshamn med flera, lite mindre orter utpekats ha viss betydelse för Tingsryds kommun vad gäller utbud av arbetstillfällen, utbildning, handel och service. Karlshamns kommun har inget mer att tillägga, än möjligen att det finns en konstaterad utvecklingspotential i frågan.

Jord- och skogsbruk är viktiga näringar i kommunen. Jordbruksmarken ska värnas för att bibehålla dess produktionsförmåga samt för att bevara ett öppet landskap, biologisk mångfald, kulturmiljövärden, friluftsliv och för besöksnäringen. Skogsmarken ska utvecklas i balans mellan skogen som resurs för produktion och rekreation. Den tätortsnära skogen är särskilt viktig för rekreation.

Vid handläggning av ärenden som berör jordbruksmark måste kommunen ta ställning till om jordbruksmarken är brukningsvärd. Brukningsvärd jordbruksmark får endast bebyggas såvida bebyggelsen utgör ett väsentligt samhällsintresse och intresset inte kan tillgodoses på annan mark.

Beslutet bedöms inte påverka barn, vare sig direkt eller indirekt i förhållande till vad barnkonventionen föreskriver gällande barns rättigheter.

### **Kommentar**

Kapitlet kommunala hänsynsområden kompletteras med ett nytt avsnitt kring mellan-kommunala frågor för att lyfta fram och tydliggöra de mellankommunala frågorna ytterligare. I detta avsnitt belyses bland annat frågorna kring kommunikationer, vatten och miljö kvalitetsnormer.

När arbetet med att revidera Vindbruksplanen påbörjas ska tidig dialog ske med Karlshamns kommun och övriga grannkommuner.

## **Kommunala förvaltningar, avdelningar och bolag**

### **Näringslivsavdelningen**

Här kommer lite korta övergripande tankar kring ÖP:n från Näringslivsavdelningen. Vi ser gärna att ÖP har en mer generell skrivning kring utvecklingstråk vad gäller framtida planerad verksamhetsmark och att vi inte låser fast oss i för precisa skrivningar gällande stråk och utpekade orter. Vi tänker att det är viktigt att framtida efterfrågan får styra vart vi väljer att utveckla mer verksamhetsmark och i samband med eventuella större etableringar även hur vi kan utveckla nya tomter för villa/parhus bebyggelse.

Tänker också att det bra om vi kan ta med Blekinge, Kalmar och Skåne län kanske istället för att vi räknar upp specifika orter kring exempelvis gemensam arbetsmarknadsregion. (Se exempel nedan)

Utgångspunkter, förutsättningar, näringsliv " Tingsryd bildar gemensam arbetsmarknadsregion med Växjö, Alvesta och Lessebo men har även tillgång till flera starka arbetsmarknader med olika inriktning. Däribland Kalmar, Karlskrona, Kristianstad-Hässleholm och Almhult-Osby." Byt ut Karlskrona till Blekinge.

Har vi även tillgång till underlag för arbetstillfällen per ort i Tingsryds kommun? Kan vara en intressant infallsvinkel när vi pratar om in och utflyttning samt vart våra framtida utvecklingsområden bör ligga. Tycker även det är intressant att se vårt

näringsliv i olika kluster. Vi ser ju idag att exempelvis vår östra sida av kommunen har ett stort fokus och kunnande inom jord, skog och träförädling medans det går ett stråk från Tingsryd via Urshult ner till Ryd/Fridators där fokus är på tillverkande industri. Tillverkande industri hittar vi ju också i Konga samt Väckelsång.

## **Kommentar**

Syftet med översiktsplanen är att visa på kommunens långsiktiga viljeinriktning för mark- och vattenanvändningen. Översiktsplanen ska vara till hjälp i framtida beslutshandling exempelvis vid plan och bygglovsärenden. Då är det viktigt att kommunen har en bild av hur industrier och verksamheter samt bostäder ska utvecklas för att inte skapa en spridd och ohållbar utveckling.

Vid namngivning av de lokala arbetsmarknadsregionerna har vi utgått från Statiska centralbyråns definition. Vi anser att det är bra att förhålla oss till de korrekta definitionerna för att undvika förvirring.

I översiktsplanen redovisas ingen statistik kopplat till befolkning eller arbetstillfällen med undantag för hur många som är bosatta i kommunen och respektive tätort. Det anses inte lämpligt att redovisa för mer statistik med anledning av att planens innehåll ska vara aktuellt över en längre tidsperiod.

Att analysera näringslivet utifrån olika kluster skulle vara ett intressant perspektiv. Av tidsskäl har inte detta genomförts inom ramarna för översiktsplanen. Planavdelningen är dock positiva till att näringslivsavdelningen genomför en sådan analys för att sedan föra in den i översiktsplanen i samband med framtida revidering.

## **Enskilda**

### **Person 1**

Jag bor i Korpalycke by x, och äger fastighet Korpalycke x.

Är tanken att det ska byggas industrier intill min tomtgräns?

Det var inget kommunen pratade om att det var någon plan på att utöka industriområdet upp i skogen. Jag hade ju kunnat bygga längre norrut om det var så, har ju vetat om placeringen av de industrierna som finns i dagsläget och att de låter och donar, men hade ju inte satt huset där om det skulle bli industrier mitt emot infarten. Känns inte rimligt att det inte är någon buffert överhuvudtaget mellan min tomt och industriområdet. Och jag antar att de som vill bygga nya industrilokaler helst bygger längs lokgatan, Emil julius väg och väg 120. Att det antagligen är väldigt otippat att någon skulle bygga uppe i skogen, men är det inte bättre att bara markera det som grönområde då om det är att ni vill se till att ingen bygger bostäder o.s.v. för nära industriområdet?

Tycker hela Korpalycke by är trevlig allmänt, soliga dagar är det ofta mängder med folk som är ute och promenerar ofta med hela familjen. Andra dagar är det många som promenerar med sina hundar och liknande. Lite stökigt med Epa-traktorer i omgångar, men inte värre än andra platser.

Om man skulle göra någon förändring så tycker jag att man skulle koppla samman cykelvägen som går från Fastighet Örsjö 3 direkt ut bakom Fastighet Öppningen 3 vid gamla trädgårdstippen.

Går jag en promenad så går jag en runda i skogen, men väldigt många jag pratar med som bor i Tingsryd säger att de ofta går "korpalyckerundan" och vi tycker att det är himla kul att de vill gå förbi och titta på djuren.

Att lägga framtida industrier längs lokgatan och väg 120 känns mycket mera logiskt.

### **Kommentar**

Den geografiska avgränsningen för det östra industriområdet revideras i höjd med nuvarande avgränsning i norr. Kommunen vill dock betona att översiktsplanen visar kommunens långsiktiga utvecklingstankar på en strategisk övergripande nivå. Den geografiska avgränsningen är inte utredd i detalj. Inom användningen för verksamheter och industri ingår även grönområden. Skulle det bli aktuellt att detaljplanelägga område för industri utreds lämpliga avstånd till angränsade bostäder med hänsyn till vilken verksamhet det är tal om.

Mark- och vattenanvändningskartan kompletteras med en gång- och cykelväg från Korpalycke och söderut mot Lokgatan för att visa på vikten att skapa ett sammanhängande stråk.

### **Person 2**

Jag bor i Konga. Jag tycker det är fina platser i Södra Sandjö socken, Hembygdsgården, Näset naturcamping, Dalgångsstugan, Kroksfjorden, Blötans badplats. Önskemål om att göra ett grönområde vid skyttelokalen mot Gamla Ronnebyvägen.

Utöka planlagt område på Postvägen vid Stewes servicefirma så företaget har plats att utvecklas. Förbättra och belägg cykelvägen Konga till Tingsryd.

### **Kommentar**

Området vid Skyttelokalen pekas ut som ett grönområde i mark- och vattenanvändningskartan.

Utvecklingsområdet för verksamheter och industri, intill postvägen vid Stewes servicefirma, avgränsas utifrån gällande detaljplan. Ytterliga utveckling norrut anses inte lämpligt med hänsyn till bostadsbebyggelse och strandskydd. Söder om Banvallsleden finns dock möjlighet för utveckling av verksamheter och industri.

I kommunens cykelplan prioriteras och poängsätts olika åtgärder på gång och cykelvägarna med hjälp av en prioriteringsmodell. Att förbättra beläggningen på gång- och cykelvägen mellan Konga och Tingsryd ligger dessvärre ganska långt ner på kommunens prioriteringslista. Detta eftersom det är en lång sträcka som gör åtgärden dyr i förhållande till nyttan och antal användare.

## Samrådsmöten

### Tingsryd, Wasaskolans Aula

Under samrådsmötet den 16:e januari 2025 deltog 5 personer. Nedan sammanfattas vilka frågor som diskuterades under mötet:

- Behov av att förtydliga vilka som medverkat i arbetet med att ta fram översiktsplanen.
- Intresse av att möjliggöra för koloniträdgårdar.
- Förtydliga hur många tomter översiktsplanen möjliggör för.
- Beakta frågan kring gruvetableringar i översiktsplanen. Vore bra med ställningstagande kring detta då det innebär en stor miljöpåverkan.
- Behov av att hantera frågan kring reservvattentäkter. Vidare fördes diskussioner kring sjön Miens lämplighet som reservvattentäkt.
- Diskussion kring hur kommunen ställer sig kring nyetableringar och luftburna ledningar. Vore bra med ställningstagande kring detta då luftburna ledningar innebär en stor påverkan på naturmiljön.
- Skyddsvärda träd får inte fällas. De är värdefulla att bevara. Samråd med Länsstyrelsen krävs vid fällning.

### Kommentar

I kapitlet Dialog finns dialog om vilka interna tjänstemän som deltagit i arbetet med att ta fram översiktsplanen. I samrådsredogörelsen framgår vilka myndigheter med flera som lämnat synpunkter.

I översiktsplanen finns inga specifika områden avsatta för koloniträdgårdar. Kommunen ser dock positivt på möjligheten att anlägga sådana trädgårdar, bland annat för att stärka invånarnas krisberedskap och göra tätorterna mer attraktiva. Kommunstyrelsen har beslutat att genomföra en inventering och föreslå lämpliga platser för koloniträdgårdar. I uppdraget ingår att studera de praktiska, juridiska och ekonomiska förutsättningarna för att förverkliga detta. Arbetet planeras att påbörjas under hösten 2026.

I översiktsplanen framgår inte hur många fastigheter utvecklingsområdena möjliggör för. Utvecklingsområdenas geografiska avgränsning är endast schematisk och inom områdena behöver det tillkomma allmänna platser för trafik, natur mm vilket gör det svårt att genomföra beräkningar. I samband med detaljplanering utreds frågan kring fastighetsantal, storlek mm.

I översiktsplanen berörs inte frågan kring gruvetableringar närmre. Gruvverksamheter utgörs dock av miljöfarlig verksamhet vilket belyses närmre i kapitlet Kommunala hänsynsområden (Hälsa och säkerhet - Miljöfarliga verksamheter)

I översiktsplanen finns ställningstagande om att ta fram en vattentjänstplan. Inom ramar för framtagandet av vattentjänstplanen kommer kommunen se över behovet av olika planer för att säkerställa det långsiktiga behovet av allmänna vattentjänster, där ibland kan det finnas behov av att ta fram en reservvattenplan.

I kapitlet Kommunala hänsynsområden (Teknisk försörjning - Elnät) finns ställnings-tagande kring kraftledningar och elektromagnetiska fält.

## Rävemåla, Bygdegården

Under samrådsmötet den 27:e januari 2025 deltog 25 personer. Nedan sammanfattas vilka frågor som diskuterades under mötet:

- Väg 122 borde ha högre prioritet då det kör mycket tung trafik där. Det är svårt att få över trafiken till väg 27.
- Väg 126 borde ha högre prioritet då det kör mycket tung trafik där. Vägen mot Alvesta är viktig för att ta sig vidare med flyg/tåg.
- Gamla järnvägsbanken mellan Ålmeboda och Rävemåla och vidare söderut mot Nättraby bör utvecklas till en gång- och cykelväg.
- Behov av mer verksamhetsmark norr om Konga mekaniska.
- Möjliggöra för bostadsnära tomter i Konga.
- Belysa hur frågan kring den invasiva arten parkslide hanteras i samband med planläggning. Det kan innebära en stor ekonomisk påverkan på gräventreprenörer.
- Kommunen bör prioritera skötseln i befintliga naturreservat innan man inrättar nya. Det finns t.ex. behov av parkeringsplatser och bänkar.
- Hur ser kommunen på att utveckla större natura-2000 områden?
- Mark- och vattenanvändningskartan bör förhålla sig till översiktsplanens riktlinjer för jordbruksmark. Idag är kartan motsägelsefull.
- Hur påverkas översiktsplanens utformning av Nato.
- Önskemål om en gång- o cykelväg längst väg 120 har sedan tidigare pekats ut i ett medborgarförslag.
- Goda förutsättningar för bostadsutveckling med sjöutsikt i Dångebo.
- Hur hanteras frågan kring P-fas i översiktsplanen?
- Oklarheter kring vilket område riktlinjerna för djurhållning gäller, om det avser såväl tätbebyggt område som landsbygd.
- Behov av att förtydliga hur kommunen själv kan bedöma översvämningsrisk i de fall det saknas karteringar. Genom att kika på markfuktighetskarta, markförutsättningar etc.
- Problematiken kring att inte få lov att bedriva jakt i planlagda men obebyggda områden belystes samt medför behov av att upphäva befintliga detaljplaner. Många detaljplaner är gamla. Kommunen kan behöva se över planens utformning och förutsättningar så att planerna är genomförbara och motsvarar de behov som finns.
- Utbyggnad av externhandelsområde i Tingsryd konkurrerar med centrumhandeln.

## Kommentar

### Bebyggelse

Tingsryds kommun är positiv till utveckling på landsbygden. Landsbygden ska utvecklas genom tillskott av ny bebyggelse genom förhandsbesked och bygglov där platsens

förutsättningar så medger. Företrädesvis i anslutning till befintlig bebyggelse där det finns utbyggd infrastruktur.

Frågan kring konkurrens mellan centrumhandeln och externhandeln har belysts. Med tanke på att externhandelsområdet är relativt småskaligt och avsett för andra typer av verksamheter än i centrum anses den negativa påverkan begränsad.

Att inte få bedriva jakt i planlagda områden är lagstadgat och är därför inget som kommunen kan påverka. Utvecklingsinriktningens övergripande principer kompletteras dock med en text om att befintligt planlagda områden kan behöva ses över för att säkerställa att planerna är genomförbara samt motsvarar dagens behov och den efterfrågan som finns på bostadsmarknaden. På vissa ställen behöver nya detaljplaner tas fram.

Utveckling av verksamheter och industri norr om Konga mekaniska anses inte lämpligt med hänsyn till bostadsbebyggelse och strandskydd. Söder om Banvallsleden finns dock möjlighet för utveckling.

I mark- och vattenanvändningskartan pekas inget sjönära utvecklingsområde ut i Konga. Detta med tanke på de höga natur- och kulturvärdena samt risken för översvämning. Strax söder om Konga tätort finns dock ett LIS-område för bebyggelse, det vill säga ett område för landskapsutveckling i strandnära läge.

### **Transportinfrastruktur**

Åtgärder har genomförts på väg 27 genom Blekinge vilket lett till en genare och snabbare transportväg. I takt med att E22 byggs ut hoppas kommunen att fler väljer att transportera sig via väg 27 i stället för väg 122.

Väg 126 anses inte lika prioriterad med tanke på att det inte finns underlag för kollektivtrafik.

I mark- och vattenanvändningskartan har kommunen pekat ut att gång- och cykelvägen mellan Älmeboda och Rävemåla ska utveckla i syfte att uppnå en bättre standard. Vad gäller friluftslivet är Sydostleden, Banvallsleden, Åsnen runt och Utvandraleden särskilt prioriterade.

I mark- och vattenanvändningskartan pekas inte någon framtida gång och cykelväg ut längst väg 120. Detta eftersom vägen inte ingår i cykelplanen. Dessutom är markförutsättningarna utmanande och det krävs skyddsavstånd till statlig väg.

### **Riksintressen och andra värden**

Syftet med att inrätta naturreservat varierar. Det kan handla om att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Även ett område som behövs för att skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer eller livsmiljöer för skyddsvärda arter får förklaras som naturreservat. Det är alltså inte meningen att samtliga naturreservat ska vara tillgängliga för allmänheten.

Översiktsplanen kompletteras med ett ställningstagande om att främja förbättrad tillgängligheten inom och till naturreservat som är värdefulla för friluftsliv och rekreation. Vid bildande eller ändringar i naturreservatets föreskrifter och skötselplaner poängteras vikten av att möjliggöra för rekreation och friluftsliv.

I kommunen finns totalt 24 naturreservat varav 2 är kommunala. Det finns ambitioner om att inrätta ytterligare ett kommunalt naturreservat i Ryd med syfte att det ska finnas ett tillgängligt kommunalt naturreservat i alla tre kommundelar. Kommunen sköter endast kommunala naturreservat och har inte rådighet över de statliga naturreservaten. Staten har minskat anslaget för skötsel av statliga naturreservat och nationalparker.

Kommunen har ett generellt ställningstagande om att verka för att bevara och utveckla artrika naturmiljöer samt säkerställa sammanhängande gröna korridorer för att möjliggöra spridningsvägar för växter och djur.

Kommunen är särskilt positiv till att skydda mer värdefull natur omkring Åsnens nationalpark i syfte att gynna den biologiska mångfalden och främja mer besöksvänliga skogar.

Mark- och vattenanvändningskartan ses över inför granskning och kartan justeras utifrån riktlinjerna för jordbruksmark.

### **Kommunala hänsynsområden**

I översiktsplanen hanteras frågan kring totalförsvarets militära och civila del. Frågan kring Nato belyses dock inte närmre.

I kapitlet Kommunala hänsynsområden (Hälsa och säkerhet) berörs frågan kring förorenad mark. Handlingsplanen för förorenade områden ska följas vid arbete med förorenade områden.

Ställningstagandena för djurhållning och lantbruk berör främst landsbygden.

Kapitlet kring Kommunala hänsynsområde (Hälsa och säkerhet) kompletteras med ett nytt avsnitt kring invasiva arter. Inriktningen är att handlingsplanen för invasiva främmande arter ska följas vid hantering och bekämpning av invasiva arter.

Kapitlet Kommunala hänsynsområden (Hälsa och säkerhet - översvämning) kompletteras med information om vilka områden kommunen kan undersöka närmre för att bedöma översvämningensrisken.

## **Ryd, Rydkampen**

Under samrådsmötet den 31:e januari 2025 deltog 15 personer. Nedan sammanfattas vilka frågor som diskuterades under mötet:

- Väg 122 borde ha högre prioritet då det kör mycket tung trafik där.
- Väg 120 är särskilt problematisk mellan Blidingsholm och Urshult.
- Förtydliga vilka vägar som är utpekade i kartan. Förtydliga att väg 122 inte är lämplig för farligt gods trots att det enligt Trafikverket utgör en primär färdväg för farligt gods.
- Fokusera mer på landsbygden och inspireras av Gröna Kronoberg. Vi vill möjliggöra bostäder för barnfamiljer och äldre. Möjliggöra för flyttkedjor och fortsätta verka för ett öppet landskap. För att bibehålla det öppna landskapet krävs betande djur och folk som vill fortsätta bedriva jordbruk.
- Playa del Urshult – inom ramarna för tidigare projekt fanns en tanke om att möjliggöra för en gångbro över sjön till det nya utvecklingsområdet i väst.
- Problematik med vildsvin.
- Positivt att kommunen sköter de enskilda vägarna. Det finns många eftersatta vägar på landsbygden. Kommunen bör se över underhållet.
- Positiva till tanken om tätortsnära naturreservat. Fler naturreservat kräver dock skötsel och kostar pengar.
- Utbyggnad av externhandelsområde i Tingsryd konkurrerar med centrumhandeln.
- Otryggt i tätorten. Det saknas belysning på sydostleden, strax norr om Ica.
- Kommunen bör planera för vattenkrävande verksamheter i Ryd och Urshult där det inte finns lika stora problem.
- Positiv utveckling med bussförbindelse till snälltåget.
- Skolor är viktiga för befolkningstillväxten.
- Kommunen bör förvalta den park- och naturmark vi äger. T.ex. röja skog för att öka attraktiviteten i tätorterna.
- Utmaning med ett minskat barnafödande.

## **Kommentar**

### **Bebyggelse**

Inför granskning digitaliseras kartan för utvecklingsinriktningen och det förtydligas vilka vägar som pekas ut i kartan.

Kapitlet mark- och vattenanvändning (Landsbygd) utvecklas och landsbygdsperspektivet belyses närmre.

Frågan kring konkurrens mellan centrumhandeln och externhandeln har belysts. Med tanke på att externhandelsområdet är relativt småskaligt och avsett för andra typer av verksamheter än i centrum anses den negativa påverkan begränsad.

I mark- och vattenanvändningskartan finns utrymme för skolorna att utvecklas.

### **Transportinfrastruktur**

Åtgärder har genomförts på väg 27 genom Blekinge vilket lett till en genare och snabbare transportväg. I takt med att E22 byggs ut hoppas kommunen att fler väljer att transportera sig via väg 27 i stället för väg 122.

I utvecklingsinriktningen belyses problematiken med väg 120. Vägen är i behov av omfattande åtgärder för ökad framkomlighet och säkerhet för såväl godstransporter som persontrafik. Vissa delsträckor har undermålig standard mot bakgrund av trafikmängderna. Vägen är smal och innehåller svåra horisontal- och vertikalkurvor. Utan åtgärder riskeras sänkt tillåten hastighet vilket i sin tur påverkar restiderna negativt.

Frågan kring önskemål om belysning längst Sydostleden förmedlas vidare till ansvarig avdelning.

### **Riksintressen och andra värden**

I kommunen finns totalt 24 naturreservat varav 2 är kommunala. Det finns ambitioner om att inrätta ytterligare ett kommunalt naturreservat i Ryd med syfte att det ska finnas ett tillgängligt kommunalt naturreservat i alla tre kommundelar. Kommunen sköter endast kommunala naturreservat och har inte rådighet över de statliga naturreservaten. Staten har minskat anslaget för skötsel av statliga naturreservat och nationalparker.

Den kommunala skogspolicyn och handlingsplanen för skogsstrategin ska vara vägledande i det framtida skogsbruksarbetet. I mark- och vattenanvändningskartan framgår det att vissa grönområden behöver gallras för att skapa sjöutsikt. Det kan vara en förutsättning för att få till attraktiva bostadsfastigheter.

### **Dackeskolan**

Under samrådet presenterades förslag till översiktsplan för ungdomar i årsklass 9. Nedan frågor och synpunkter diskuterades under mötet:

Flera ungdomar tillbringar större delen av sin fritid hemma, då det saknas tillräckligt attraktiva mötesplatser i Tingsryd. Fritidsgården Aktivera upplevs i första hand vara riktad till yngre ungdomar, även om vissa tider är anpassade för äldre. I Väckelsång är det vanligt att ungdomar samlas utanför skolan.

Det som ungdomarna lyfter fram som positivt i kommunen är bland annat Kulturverkstan, Börjes, bowlinghallen, fotbollsplanerna, konstgräsplanen samt restaurangutbudet. De uppskattar också tillgången till gym och det relativt goda kollektivtrafikutbudet.

Samtidigt finns det flera önskemål om förbättringar:

- Fler konstgräsplaner, till exempel i Urshult
- Fler utomhusgym
- Upprustade och finare badplatser
- Ett inomhusgym i Väckelsång
- Ett större utbud av handelsbutiker och snabbmatsrestauranger
- En ny epagård som samlingsplats för ungdomar med motorintresse

## **Kommentar**

Synpunkten om att få till stånd fler attraktiva mötesplatser, framför allt för äldre ungdomar, framförs till fritidssamordnaren och fritidsgården Aktivera.

Tingsryds kommun arbetar för tillfället med upprustning av Torget i Tingsryds tätort för att få tillstånd en mer användbar och attraktiv mötesplats i centrum. Här ska bland annat finnas plats för lek, torghandel, utomhusscenen och offentliga toaletter.

Arbetet med att tillskapa attraktiva mötesplatser ska fortgå i kommunens tätorter och invånarna ska bjudas in att komma med konkreta förslag och idéer i det fortsatta arbetet. Tingsryds kommun arbetar t.ex. med medborgarbudget, vilket innebär att invånarna kan ge förslag på investeringar för att förgylla livet i kommunens tätorter. Invånarna får sedan rösta fram vilket förslag som ska bli verklighet. Det kan handla om investeringar så som badplatser, lekplatser och utomhusgym. I detta sammanhang finns goda möjligheter att påverka sin livsmiljö!

Arbetet med att möjliggöra för handelsetableringar i Tingsryds tätort pågår. Översiktsplanen skapar goda förutsättningar för denna typ av utveckling.

I Väckelsång finns goda förutsättningar för utbyggnad av inomhusgym, men det krävs privata initiativ för att förverkliga det.

Kommunen bedömer att det i nuläget inte finns tillräcklig efterfrågan för att motivera anläggning av fler konstgräsplaner. Att anlägga sådana planer innebär dessutom betydande kostnader, kräver fortlöpande underhåll och kan medföra miljömässiga utmaningar, exempelvis i form av spridning av mikroplaster.

Kommunen är positiv till att skapa nya mötesplatser för barn och ungdomar. För att en epagård ska kunna drivas krävs en engagerad förening. En sådan förening kan beviljas bidrag från kommunen, förutsatt att den uppfyller de fastställda kriterierna.

# **FÖRÄNDRINGAR AV PLANFÖRSLAGET**

## **Plankarta**

### **Utvecklingsinriktning**

- Digitaliserat utvecklingsinriktningen och ändrat på färger och symbolologi.
- För att åskådliggöra det faktiska kommunikationsflödet har pilar ritats i två riktningar.
- Kartan ritas om för att bli mer lättläst i förhållande till texten. Riksväg 27 pekas ut som ett tillväxtstråk och Väckelsång som en tillväxtort. Kategorin övriga stråk tas bort för att minska antalet underkategorier.

## **Mark och vattenanvändning**

## Allmänt

- Separerat på huvudgator och huvudvägar samt gjort en översyn över vad som utgör pågående och utvecklad användning.
- Lagt till grönområden mellan områden med befintliga verksamheter och industri samt sammanhängande bebyggelse i de fall de är planlagda för denna användning.
- Busslinjernas ungefärliga sträckning redovisas i karta. Utgör dock ingen mark- och vattenanvändningskategori.

## Tingsryd

- Anpassat utvecklingsområde för verksamheter och industri i Östra industriområdet med hänsyn till vattenskyddsområde och torv.
- Tagit bort utvecklingsområdet för sammanhängande bebyggelse i Östra Tingsmåla med hänsyn till områdets attraktivitet och begränsad efterfrågan.
- Ändrat från befintlig verksamhet och industri till utveckling av sammanhängande bebyggelse vid Ygden (Gamla sågverkstomten)
- Bundit ihop utvecklingsområde för sammanhängande bebyggelse kring Ygden och Bräkneån med syfte att motverka en spridd utvecklingsstruktur.
- Lagt till en ny gång- och cykelväg från Korpalycke och söderut mot Lokgatan i syfte att främja ett mer sammanhängande stråk.
- Utökat grönområdet vid Ygden med hänsyn till de geotekniska förhållandena och översvämningensrisken.
- Tingsryd resort, kurorten och intilliggande område med pågående detaljplan för camping pekas ut som sammanhängande bebyggelse istället för grönområde för att områdets användning ska överensstämma med planbestämmelsekatalogen.
- I ställningstagandet för Kurorten förtydligas att det är lämpligt för såväl camping- som bostadsutveckling.
- Det tillkommer fler ställningstagande kring mångfunktionell bebyggelse.

## Väckelsång

- Lagt till en ny gång- och cykelväg till Ursöbadet.
- Lagt till ett grönområde som ska fungera som barriär mellan befintliga verksamheter och industri samt sammanhängande bebyggelse intill Västra industriområdet.
- Tagit bort utvecklingsområde för sammanhängande bebyggelse i den västra delen med hänsyn till torv, fornlämningar samt i syfte att motverka en spridd utvecklingsstruktur.
- Lagt till Centrumgatan som huvudgata eftersom det utgör en infart till tätorten.

## Ryd

- Lagt till ett grönområde som ska fungera som barriär mellan befintliga verksamheter och industri samt sammanhängande bebyggelse intill Tröjemåla.

- Utökat utvecklingsområdet i Kuppermåla västerut med anledning av att området inte är utpekad som ett LIS-område och det är osäkert om det finns något särskilt skäl för att upphäva strandskyddet.
- Lagt till ett grönområde i Stora Ryd med anledning av det pågående arbetet med att inrätta ett naturreservat.

### **Urshult**

- Anpassat utvecklingsområdet för sammanhängande bebyggelse i östra Rössvik med hänsyn till torv.
- Rävabäckens camping pekas ut som sammanhängande bebyggelse istället för grönområde för att områdets användning ska överensstämja med planbestämmelsekatalogen.
- Lagt till ett grönområde som ska fungera som barriär mellan befintliga verksamheter och industri samt sammanhängande bebyggelse intill Södra industriområdet.
- Lagt till ett grönområde utmed strandkanten i utvecklingsområdet för sammanhängande bebyggelse i västra Rössvik för att symbolisera vikten av att bevara en fri passage.

### **Linneryd**

- Minskat utvecklingsområde för verksamheter och industri i Norra industriområdet med hänsyn till vattenskyddsområdet.
- Nabbens camping pekas ut som sammanhängande bebyggelse istället för grönområde för att områdets användning ska överensstämja med planbestämmelsekatalogen.
- Lagt till en ny gång- och cykelväg till Nabbens badplats.
- Anpassat utvecklingsområdet för sammanhängande bebyggelse i den södra delen med hänsyn till elljusspåret, torv och strandskydd.

### **Rävemåla**

- Anpassat utvecklingsområdet vid Rävsjön med hänsyn till de geotekniska förutsättningarna, strandskydd och landskapsbild.
- Utökat med ett utvecklingsområde för sammanhängande bebyggelse söder om idrottsplatsen i Rävemåla.
- Utökat grönområdet söder om Rävsjön i syfte att binda ihop området med den södra delen av samhället.

### **Konga**

- Tagit bort ett utvecklingsområde för sammanhängande bebyggelse i Östra Konga med hänsyn till riktlinjerna för byggnation på jordbruksmark och det regionala kulturmiljöprogrammet.
- Lagt till fler grönområden som ska fungera som barriärer mellan utvecklingsområden för verksamheter och industri samt sammanhängande bebyggelse intill Västra och Östra industriområdet.

- Lagt in områden med befintlig sammanhängande bebyggelse i öster som tidigare ingick i grönområdet.
- Pekat ut området vid Skyttelokalen som ett grönområde i mark- och vattenanvändningskartan.

## Riksintressen och andra värden

- Kartan kompletteras med ett popupfönster med information om när kartunderlaget är inhämtat och att det är viktigt att vända sig till respektive myndighet för att ta del av den senaste informationen.
- Riksintressekarorna kompletteras med länkar till riksintressebeskrivningar.
- Lagt till en karta över totalförsvarets civila del avseende de två 400 kV-ledningarna tillhörande transmissionsnätet för el.
- Tagit bort kartan över stora opåverkade områden eftersom tidigare underlag är inaktuellt och behöver ses över.
- Lagt till en karta som redovisar områden med naturvårdsavtal.
- Lagt till en karta över byggnadsminnen.
- Lagt till en karta som redovisar objekten i kommunens kulturmiljöprogram.

## Kommunala hänsynsområden

- Kartan kompletteras med ett popupfönster med information om när kartunderlaget är inhämtat och att det är viktigt att vända sig till respektive myndighet för att ta del av den senaste informationen.
- Kartan avseende förorenad mark kompletteras med en objektbeskrivning.
- Lagt till en karta som redovisar förutsättningar för skred i finkornig jordart.
- Lagt till en översiktlig karta över ledningsnätet.

## Planbeskrivning

### Utgångspunkter

- Utvecklat texten gällande den nya utvecklingsstrategin "Framtidens Kronoberg i Världen".
- Lagt till den regionala klimatanpassningsplanen, Kronobergs livsmedelsstrategi i regionala styrdokument.
- Lagt till handlingsplanen för invasiva arter, förorenade områden, skogsstrategin, skogspolicyn, Kulturhistorisk inventering av Tingsryds centrum och potential för restaurering av våtmarker i kommunala styrdokument.
- Utvecklat texten kring bostadsförsörjning i relation till den nya lagstiftningen.

### Utvecklingsinriktning

- Riksväg 27 pekas ut som ett tillväxtstråk och Väckelsång som en tillväxtort.
- Kategorin övriga stråk tas bort för att minska antalet underkategorier.
- Lyft fram behovet att tillförlitliga järnvägsförbindelser i angränsade kommuner för att underlätta långväga resor.
- Utvecklat en skrivelse om det funktionellt prioriterade vägnätet.

- Kompletterat med information om det kommunöverskridande samarbetet "Sydosttriangeln".
- Namnger kommunikationsstråken i texten.

## Mark- och vattenanvändning

- Respektive avsnitt kompletterat med en inledande text kring dagens förutsättningar samt framtida mål och viljeinriktningar.
- Vad gäller **transportinfrastruktur** förtydligas att i de fall kommunens planer påverkar Riksväg 27 och Riksväg 29 samt väg 120, väg 126 och väg 116, som ingår i det funktionellt prioriterade vägnätet, är det av särskild vikt att planeringen grundas på aktuellt underlag. Eventuella åtgärder på statligt vägnät måste efterleva reglerna enligt "Vägar och gators utformning" (VGU). Vidare lyfts frågan kring säkerhetsavstånd.
- Texten kring **transportinfrastruktur** förändras med anledning av att kommunen väljer att särskilja på huvudvägar och huvudgator. Huvudvägar utgör kopplingar mellan tätorter och till områden utanför kommungränsen. Huvudgator utgör kopplingar inom tätorter för att binda ihop olika tätortsdelar och viktiga målpunkter. Till respektive avsnitt tillkommer nya ställningstagande.
- Texten kring **transportinfrastruktur** kompletteras med ett avsnitt gällande **kollektivtrafik**.
- Avsnittet **Landsbygd** utvecklas med två underkategorier: **Natur och friluftsliv** samt **Besöksnäring och turism**.
- Texten kring **Landsbygdsutveckling i strandnära** läge utvecklas. Texten hänvisar i större utsträckning till gällande lagstiftning och delar av innehållet i LIS-planen förs in i översiktsplanen. I texten belyses intressekonflikter och hur dessa ska hanteras vid handläggning av enskilda ärenden.

## Tätorter

- Texten kring **Tingsryd** kompletteras med information om risken för intressekonflikter i Mårslyckeområdet, behov av en tydligare infart till centrum samt en separat gång- och cykelväg längst Centralgatan för att binda ihop stationsområdet och torget. I övrigt lyfts möjligheten att nyttja Snälltågsbussen fram samt behovet av utökad turtäthet mellan Tingsryd och Karlshamn.
- Texten kring **Ryd** kompletteras med information om åtgärder på idekullabron och strandpromenaden samt behovet av att i framtiden göra om Ryds terminal. Planen på att inrätta ett nytt naturreservat i Stora Ryd lyfts fram liksom vikten av att bekämpa den invasiva arten sjögull i hela vattensystemet.
- Texten kring **Väckelsång** kompletteras med information om kulturmiljöprogrammet. Behovet av hastighetsdämpande åtgärder på riksväg 27, tydligare entréer till tätorten samt vikten av att leda merparten av trafik in till tätorten längst Gamla vägen och Centrumgatan belyses. Behovet av att anlägga en ny gång- och cykelväg för att bidra ihop tätorten till Åsnenområdet lyfts också fram.
- Texten kring **Linneryd** kompletteras med information om kulturmiljöprogrammet samt befintlig gång- och cykelväg till Nabbens badplats.

- Texten kring **Rävemåla** kompletteras med information om att merparten av trafiken ska ledas in i tätorten genom Kyrkogatan och Gamla vägen för att skapa tydligare trafikflöde och säkrare miljö för oskyddade trafikanter.
- Texten kring **Konga** kompletteras med information om kulturmiljöprogrammet och att arbete pågår med att utveckla gång- och cykelvägen söderut längst Ronnebyvägen.

## Riksintressen och andra värden

- För flertalet riksintressen tillkommer ett ställningstagande om att hänsyn tas till riksintressets värdebeskrivning.
- Texten kring **Riksintresse naturvård** och **kulturmiljövård** kompletteras med en beskrivning av riksintressets innebörd.
- Texten kring **Riksintresse kommunikationer** (väg) kompletteras med en beskrivning av riksintressets innebörd, funktionsbeskrivning och byggnadsfritt avstånd.
- Texten kring **Riksintesse kommunikationer** kompletteras med ett avsnitt kring flyg. I texten beskrivs riksintressets innebörd, funktionsbeskrivning och behovet av hindersfrihet.
- Texten kring **Riksintesse totalförsvarets militära del** kompletteras med ett avsnitt kring Påverkansområde MSA-område (Minimum Safe Altitude). I texten beskrivs riksintressets innebörd och behovet av hindersfrihet.
- Texten kompletteras med ett avsnitt kring **Riksintesse för totalförsvarets civila del** och tillhörande ställningstagande.
- Texten kring **Natura 2000-område** kompletteras med en beskrivning av riksintressets innebörd. Ställningstagandet revideras i enlighet med EU:s art- och habitatdirektiv.
- Texten kring **Nationalpark** kompletteras med information om skyddets innebörd. Det tillkommer ett ställningstagande om att kommunen är positiv till att skydda mer värdefull natur omkring Åsnens nationalpark i syfte att gynna den biologiska mångfalden och främja mer besöksvänliga skogar.
- Texten kring **Naturreservat** kompletteras med information om skyddets innebörd, vilka naturreservat som är kommunala samt ambitionen om att inrätta ett nytt naturreservat i Ryd med syfte att det ska finnas ett tillgängligt naturreservat i alla tre kommundelar. Ställningstagandet kring tillgänglighet förändras för att förtydliga att kommunen endast vill främja förbättrad tillgängligheten inom och till naturreservat som är värdefulla för friluftsliv och rekreation.
- Texten kring **Naturminne** och **Biotopskyddsområden** kompletteras med hänvisning till lagstiftning och information om skyddets innebörd. Ett ställningstagande kring att inrätta nya biotopskyddsområden för att långsiktigt skydda natur tillkommer.
- Texten kompletteras med ett avsnitt kring **Naturvårdsavtal**.
- Texten kring **Strandskydd** kompletteras med laghänvisning.
- Texten kompletteras med ett avsnitt kring **Landskapsbildskydd**.
- Texten kring **Våtmarker** kompletteras med information om kommunens inventering av potentiella våtmarker och pågående EU-projekt (Improve Aquatic LIFE).

- Texten kring **Vattenskyddsområde** kompletteras med laghänvisning samt information om Långasjöns vattenskyddsområde i Karlshamns kommun som innefattar Mien i Tingsryds kommun. Ett ställningstagande om att nya vattenskyddsområden ska inrättas vid behov tillkommer.
- Texten kring stora opåverkade områden utvecklas. Eftersom kartan tas bort förtydligas att fråga ska prövas vid handläggning av enskilda ärenden. Ett ställningstagande tillkommer om att kommunen i framtiden ska identifiera vilka stora opåverkade områden som finns genom en kartanalys.
- Texten kring **Djur- och växtskyddsområde** kompletteras med laghänvisning och information om skyddets innebörd.
- Texten kring kulturmiljö kompletteras med ett nytt avsnitt kring **kulturmiljö-vård**, där kulturmiljön beskrivs på en översiktlig nivå och allmänna ställningstagande kring kulturmiljö lyfts fram. I texten lyfts även parker, grönområden och naturområden fram som en del av kulturarvet.
- Texten kring det **Regionala kulturmiljöprogrammet** kompletteras med information om att det inte är juridisk bindande.
- Texten kring **Fornlämningar** kompletteras med laghänvisning, information kring skyddets innebörd samt processen gällande tillstånd till ingrepp i fornlämning. Ställningstagandet kring att förekomsten av fornlämningar inte ska få försvåra utbyggnad i strategiska lägen tas bort och ersätts med ett ställningstagande om att kommunen avser att bevara och integrera fornlämningar i bebyggelsemiljön samt i största möjliga mån skydda dem i detaljplaner.
- Texten kring **Kyrkliga kulturminnen** och **Byggnadsminnen** delas upp i två avsnitt med separata ställningstagande. Texten kring **Kyrkliga kulturminnen** kompletteras med en lista på vilka kyrkomiljöer som är tillståndspliktiga enligt kulturmiljölagen. Texten kring **Byggnadsminnen** kompletteras med information om skyddsbestämmelser.
- Texten kring Kulturmiljö kompletteras med ett nytt avsnitt om **Vattenanknutna vattenmiljöer**.
- Texten kring **Skogsbruk** kompletteras med laghänvisning, information om den regionala skogsstrategin samt kommunala skogspolicyn och handlingsplanen för skogsstrategin.
- Texten kring **Jordbruk** kompletteras med laghänvisning och ett flödesschema för att visualisera arbetsprocessen på ett bra sätt.

## Kommunala hänsynsområden

- Texten kring **Kommunalt vatten och avlopp** kompletteras med ett ställningstagande om att kommunen ska arbeta för att säkerställa att utpekade utvecklingsområden har tillgång till kommunalt vatten och avlopp.
- Texten kring **Enskilt vatten och små avlopp** kompletteras med information om att kommunen eftersträvar att informera alla medborgare om brunnsregistrering och vattenbesparande åtgärder. Ett ställningstagande kring att vid tillsyn och prövning ta hänsyn till gällande VA-plan tillkommer.
- Texten kring **Dagvatten** kompletteras med information om VA-planens strategier för dagvattenhantering. I texten hänvisas även till avsnitten kring

förorenad mark samt höga flöden och skyfall. Ställningstagandet om att ta fram en vattentjänstplan inklusive skyfallskartering och dagvattenplan tillkommer.

- Texten kring **Energiproduktion och energiförsörjning** kompletteras med information om elområde 4 samt ett ställningstagande om att en energiplan ska tas fram i syfte att främja hushållning med energi samt verka för en säker och tillräcklig energitillförsel.
- Texten kring **Solenergi** utvecklas med information om vilka hänsynfrågor som ska beaktas vid handläggning av större markbaserade solcellsanläggningar samt vilka ytor som kan vara lämpliga för ändamålet. I texten belyses även hur frågan prövas enligt Miljöbalken.
- Texten kring **Energiproduktion och energiförsörjning** kompletteras med ett avsnitt om **Anläggningar för energilagring**. I texten belyses vilka hänsynfrågor som ska beaktas vid handläggning samt vilka ytor som kan vara lämpliga för ändamålet.
- Texten kring **Elnät** kompletteras med information om anmälningsplikt vid förändringar i energiförsörjningen och behovet av att ta hänsyn till elektromagnetiska fält i planeringen. Flera ställningstagande tillkommer i syfte att säkerställa tillräckliga skyddsavstånd och begränsa exponering för magnetfält. Ställningstagande kompletteras även med information om att samråd ska hållas med Svenska kraftnät när åtgärder planeras inom 500 meter från transmissionsnätet.
- Texten kring **Digital infrastruktur** kompletteras med ställningstagande om att tidig dialog ska ske med telebolagen och att kommunen ska verka för att täckningen för mobila tjänster ska vara god.
- Texten kring **Avfall** kompletteras med information om avfallsansvar, störningsrisk och fastighetsnära avfallsinsamling. Ett ställningstagande tillkommer som handlar om att avfallsfrågan ska integreras i ett tidigt skede av planeringen genom att säkerställa tillräckligt med utrymme.
- Texten kring **Miljö kvalitetsnormer** (vatten) kompletteras med laghänvisning, information om berörda huvudavrinningsområden och exempel på åtgärder för att förbättra den ekologiska och kemiska statusen. I texten förtydligas även vilka avrinningsområden som främst är i behov av åtgärder för att åtgärda dålig ekologisk status samt motverka en försämrad status. Utmaningarna kring administrativa och ekonomiska förutsättningar belyses även. Ett ställningstagande om att kommunen ska tillsammans med andra aktörer arbeta med de åtgärdsförslag som finns i förvaltningsplanen för Södra Östersjö tillkommer. Ställningstagandet kring att kommunen aktivt ska verka för att minimera utsläpp av övergödande och andra miljöskadliga ämnen förtydligas med exempel på åtgärder. Det tillkommer även ett ställningstagande från miljöprogrammet om att kommun årligen ska ha minst ett löpande projekt inom lokala naturvårdssatsningar (LONA) eller lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) eller motsvarande projekt.
- Texten kring **Miljö kvalitetsnormer** (fisk- och musselvatten) uppdateras. Ställningstagandet kring att kommunen aktivt ska verka för att minimera utsläpp av övergödande och andra miljöskadliga ämnen förtydligas med exempel på åtgärder. Det tillkommer även ett ställningstagande från miljöprogrammet om att kommun årligen ska ha minst ett löpande projekt inom lokala

naturvårdssatsningar (LONA) eller lokala vattenvårdsprojekt (LOVA) eller motsvarande projekt.

- Texten kring **Hälsa och säkerhet** kompletteras med ett nytt avsnitt kring **Krisberedskap och civilt försvar** och tillhörande ställningstagande.
- Texten kring **Hälsa och säkerhet** kompletteras med ett nytt avsnitt kring **Miljöfarlig verksamhet** och tillhörande ställningstagande.
- Texten kring **Förorenad mark** kompletteras med en beskrivning av Länsstyrelsens inventering över potentiellt förorenade områden och risken för spridning av föroreningar i samband skyfall och höga flöden. Ett ställningstagande om att följa handlingsplanen för förorenad mark tillkommer samt att åtgärder ska prioriteras i särskilt känsliga områden såsom vattenskyddsområden och områden som har risk att utsättas för översvämning till följd av skyfall och höga flöden.
- Texten kring **Farligt gods** kompletteras med information om riktlinjer för riskhänsyn i samhällsplaneringen. De sträckor som är utpekade vägar för farligt gods och bedöms vara mer känsliga för olyckor, exempelvis inom vattenskyddsområde, belyses närmre.
- Texten kring **Buller** kompletteras med information om byggnadsfritt avstånd. Ställningstagandet om att ny bebyggelse ska förläggas så att den uppfyller gällande riktvärden för buller kompletteras med information om att kommunen genom planbestämmelser kan krav ställas på byggnadernas eller uteplatsernas utformning samt särskilda skyddsåtgärder så som bullerskydd.
- Texten kring **Radon** kompletteras med information om riktvärden för inomhusluft och livsmedelshantering samt att kommunen i huvudsak ligger inom ett lågriskområde för radon.
- Texten kring **Ras, skred och erosion** kompletteras med information om förutsättningar för skred i finkornig jordart samt strändernas eroderbarhet. I texten framgår också att det inte finns några dokumenterade händelser.
- Texten kring **Hälsa och säkerhet** kompletteras med ett avsnitt om **Invasiva arter** och tillhörande ställningstagande.
- Texten kring **Djurhållning och lantbruk** utvecklas med information om lokalisering och utformning i syfte att begränsa eventuella störningar.
- Texten kring **Höga flöden och skyfall** kompletteras med information om områden som kan vara föremål för översvämningar och vilka underlag kommunen kan använda för att bedöma översvämningens risk i ett område. Ett ställningstagande tillkommer som handlar om att bevara och öka andelen grönområde, vegetation och träd i tätorterna för att minimera de negativa effekterna av skyfall och höga flöden. Ställningstagandena kompletteras även med information om att kommunen ska ta fram en vattentjänstplan inklusive en skyfallskartering och dagvattenplan som ska vara vägledande för hur risk för översvämning inom befintlig och framtida bebyggelse kan hanteras.
- Texten kring **Varmare klimat** kompletteras med information om hur ett varmare klimat drabbar tätorterna genom så kallade värmeöar. Ett ställningstagande om att bevara och öka andelen grönområde, vegetation och träd i tätorterna för att minimera de negativa effekterna av ett varmare klimat tillkommer.

- Kapitlet Kommunala hänsynområde kompletteras med ett avsnitt kring **Mellankommunala frågor**. Här lyfter kommunen fram och tydliggör vilka frågor som behöver hanteras i ett mellankommunalt perspektiv. De frågor som lyfts fram är kommunikationer, näringsliv och arbetsmarknad, utbildning, friluftsliv och turism, teknisk försörjning, vatten, miljö kvalitetsnormer och räddningstjänst.

## Hållbarhetsbedömning inklusive miljökonsekvensbeskrivning

Hållbarhetsbedömningen inklusive miljökonsekvensbeskrivningen utvecklas för att beakta de nya frågor som hanteras i översiktsplanen. Bland annat behandlas riktlinjerna kring byggnation på brukningsvärd jordbruksmark, landskapsbildsskydd, nyckelbiotop, naturvårdsavtal. I övrigt är inte bilagan föremål för några större ändringar.

## Barnkonsekvenser

Barnkonsekvensanalysen utvecklas genom att framföra fler av barnkonventionens grundprinciper. Det gäller artikel 6, 19 och 24 som handlar om rätt till goda förutsättningar, liv och utveckling.

Vad gäller tillgänglighet och trygghet kompletteras barnkonsekvensanalysen med information om betydelsen av trafiksäkerhetsåtgärder och den upplevda tryggheten.

Texten kring miljö och hälsa kompletteras med information om barns känslighet för den omgivande miljön samt effekten av klimatförändringar och ökad UV-strålning.

Avseende vardagsliv kompletteras texten med information om betydelsen av en bra förskole- och skolgård.

Vad gäller delaktighet kompletteras texten med information om betydelsen av att involvera barn. Texten kompletteras även med information om hur barn och unga involverats i samrådet.

## Miljö- och byggnadsförvaltningen

Planarkitekt  
Johanna Lindqvist

Utvecklingschef  
Henrik Paulsson

Planarkitekt  
Matilda Mether